

BÜLTEN

Ankara - şubesi

CALL FOR PAPERS

BİLDİRİ
SUNMAYA
ÇAĞRI

INTERNATIONAL CONGRESS ARCHITECTURE & CHILDREN

ULUSLARARASI MİMARLIK VE ÇOCUK KONGRESİ

NOVEMBER 18-21 KASIM 2009

ÇANKAYA BELEDİYESİ, Çocuk Sanatları Merkezi
ANKARA • TURKEY

SECOND CALL 2. DUYURU

Deadline for extended abstracts

Genişletilmiş Özeti Gönderme Son Tarihi

10 Ağustos August 2009

www.archildworld.org

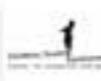
THE CHAMBER OF
ARCHITECTS OF
TURKEY
ANKARA BRANCH
TAMOS
MİMARLIK ODASI
ANKARA ŞUBESİ

Congress Office
Kongre Ofisi

cmsproject+
meeting people

CMS Congress Management Systems International Organization Publishing IT Services Co. Ltd.
CMS Kongre Yönetim Sistemleri Uluslararası Organizasyon Yayıncılık Hizmetleri Ltd. Spc.
Dedekoklu Sk. No:14/A Çankaya DAİPO Ankara TURKEY
Phone: +90 (312) 442 8862 • Fax: +90 (312) 441 2984 • e-mail: info@archildworld.org

Supported by / Destekleyen Kuruluşlar

KİM

TMMOB MİMARLIK ODASI ANKARA ŞUBESİ
KENT İZLEME MERKEZİ
meşruiyet caddesi yediye yedi

Merhabalar,

Bir yazın daha sonuna geldik. Kent gündeminin takip edenler bilirler; Ankara, pek çok kentin aksine, her yaz kamuyu ilgilendiren büyük projelerin hayatı geçirilmeye çalıştığı, tüm kentleri ilgilendiren, kente ilgili önemli fiziki, sosyal ve idari kararların alındığı hareketli günler yaşar.

Bir yaz günü değişiklik yapılmıştı Atatürk Orman Çiftliği Kuruluş Kanununda. Bir yaz günü Kuğulu Park'tan otoyol geçirilmek istenmişti. Yine bir yaz akgamı yıkılmıştı tarihi Havagazı Fabrikası. Bir yaz günü kesilmiştir tüm Ankara'nın suyu. Bir yaz günü kondurulmuştur yolun ortasına Gökkuşağı. Ve bir yaz günü Akay trafıke kapatılmak istendi.

Yerel yönetimlerin ve merkezi idarenin neden kente yaşayanların tatil yapmayı tercih ettikleri,şehir dışına çıktıktan dönemlerde kamuyu ilgilendiren büyük yatırım projelerine ilişkin kararlar almayı tercih ettikleri bilinmez, ama Ankara'da yaz, kentlerinde söz sahibi olmak isteyenlerin "uyanık" olmak zorunda olduğu aylardır.

Şüphesiz bu durumun kent demokrasisi ile yakından ilgisi vardır. Yillardır her ortamda dile getirilen "katılımcı kent yönetimi" kimi yasaların gereği olan konularda yapılan göstermelik birkaç toplantı dışında hiçbir ortamda hayatı geçirilmeye çalışılmamıştır. Yillardır Ankaralılar kapalı kapılar ardında alınan kararlar ve bir anda başlayan inşaat faaliyetleri ile kentlerinde bazı değişiklikler yapılmaya başladığını fark etmigelerdir.

Tek sorunumuz katılımcılığın sağlanamaması mı?

Şüphesiz katılımcılığın sağlanamaması kentimizdeki en önemli sorunlardan birisi. Ancak alınan kararlar ve hemen arkasından gelen uygulamalar incelendiğinde diğer önemli bir sorun da: alınan kararların, yapılan uygulamaların bir bölümünün kente karşı işlenen suçlar olduğu gerçeğidir.

Peki, bu suçlar nasıl oluyor?

Kente karşı oluşan suç öncelikle projenin üretim sürecinden bağılıyor. Projeler ve uygulama alanları genellikle bu alanların fiziki, sosyal, kültürel, ekonomik özellikleri ele alınmadan tarifleniyor. Alanlardaki paydaşların/aktörlerin görüşlerinin alınmasını bir kenara bırakıksak, mevcut durum analizleri yapılmadan, projenin maliyeti, yakın çevresine, kente katkıları, oluturacağı sorunlar değerlendirilmeden ve mevcut plan kararları dikkate alınmadan, yalnızca "mal sahibinin talebi" ve "orijinal fikir" üzerinden üretilen mevcut yasal oluşumların zorlayan projeler kent suyu içmeye ve olmaya yakın projelerdir.

Projelere yapılan itirazlar dikkate alınmamak suç işlenmeye devam ediliyor. Kapalı kapılar ardında gerçekleştirildiğinden, mevcut planlara rağmen imar plan tatlilikleri ile değiştirilen bu projeleri takip eden kurum kuruluş ve kentiler proje itirazlarını, bilimsel teknik ve yasal belgelerle resmi kanallarla gerekli yerlere sunular bile, bu itirazlar dikkate alınmamak suç işlenmeye devam ediliyor. Yapılan itirazlarda projelerin kamu yararına aykırılıkları, teknik yönden sakincalan dikkate alınmamak her seye rağmen projeler uygulamaya geçiriliyor ve bu süreçte de suç işleniyor.

Projeyin uygulanışında da kente karşı suç işlenmeye devam ediliyor. Proje önceden riskleri ile birlikte analiz edilmediğinden uygulama sırasında karşılanan sorunlar gündelik çözümlerle geçtiğidiyor. Eğer bir alt geçit yapmak için birkaç büyük ağaçın kesilmesi, yayaların yollarının daraltılması, hatta içme suyu borularının patlaması kaçınılmazsa o anda projenin gerekliği ne olursa olsun yerine getiriliyor. Böylece yalnızca uygulanan projenin planlama ilkelerine ve mevcut dokuya aykırı olması ile değil, uygulama sırasında da suç işlenmeye devam ediliyor.

Projeler tamamlandıktan sonra elde edilen yargı kararları kamu kaynaklarının israf edileceği gerekçesiyle yerel yönetimler tarafından uygulamaya konulmuyor. Bugüne kadar Türkiye'de gecekondu haric, hiçbir kaçak yapı, hiçbir kent mekânına ilişkin kazanılmış dava sonucu yıkım işlemi gerçekleştirilmemiş, hiçbir inşaat

BÜLTEN

Aylık Yerel Sosyal Yayın

TMKOS Mimarlar Odası Ankara Şubesi Adres:
Sarıca ne Yataş Mahallesi
Nihmet Otoğlu

Yönetim Kurulu:
Bülent Saruhan, Emrah Küpeli
Fatma Yıldız, Cengizhan Çimenler, Pınar Ayteş

Yönetim Kurulu:
Dilek Aygün
Cengizhan
Harun Şenar Çökmez

TMKOS Mimarlar Odası Ankara Şubesi
aylık bir platformda,
Mimarlar Odası Ankara Şubesi
Yayınla devam ediliyor.

Yayınla devam ediliyor
Yayınla devam ediliyor
Yayınla devam ediliyor

Nurullah İnal 4/15 Kocatepe Mahalle
No: 112 417 88 85
Telefon: 3 312 417 18 04
E-posta: tmkosankara@tmkos.org.tr
<http://www.tmkosankara.com.tr>

Mimarlar Odası
İstiklal Caddesi, 3. Mezuniyet Mah.
3283, Sarıyer, 34340
İstanbul
(011) 3 309 20 54 (GSM)

durdurulamamıştır. Böylelikle yasalara, planlara, kamu yararına aykırı uygulamalar gündelik hayatımızın bir parçası haline geliyor ve yasal olmayan durumla yaşamak zorunda bırakılan toplumda da yargıya karşı güvensizlik oluşuyor.

Östelik bir projelendirme süreci hemen ardından yine suç teşkil eden başka projelendirme süreçlerini doğuruyor. Örneğin bir parselde verilen emsal artırımları, yan parselde de aynı hakkin verilmesini, etrafındaki diğer alanların da bu artıtan etkilenmesini sağlıyor. Planlama ve ulaşım ilkelerine aykırı olan bir alt geçit trafiğe açıldığında, bu altpointte birikme olursa, hemen ilerisine bir başka geçit yapılması şart haline geliyor. Bu şekilde kente karşı suçlar zincirleme artıyor.

Bu yaz döneminde Ankaralıların, hatta ülkenin en önemli gündemi Ankara'daki Akay kavşağı idi. Ankara Büyükşehir Belediyesinin Akay altgeçidini trafiğe kapatma tehdidi...

Akay Kavşağı'na 1997 senesinde Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından ulaşım bütünlüğe ve planlama kararlarına aykırı olduğu için dava açıldı. Uygulamayı durdurmayan Büyükşehir Belediyesi inşaatını tamamladı. Bu geçidi trafiğe açtı. Dava süreci devam ederken, zaten sorunlu olan bu geçitte oluşan yeni sorunları bertaraf etmek için yeni yollar kavşaklar ekendi. Aradan geçen 12 yılın sonunda haklılığımız bir kere daha mahkemelerce de yerinde görülderek, bu kavşağın açıkça planlama kararlarına aykırı olduğu tespit edildi.

Bu durumda ülkeyi yönetenlere sorumuz:

Akay Kavşağı'ndaki uygulamalarda; 12 sene sonra karar veren yargı mı, kamu yararının çalışmalarında ilke edinen meslek odaları mı, yoksa keyfi uygulamaları ortaya çıkararak kentin tüm ulaşım planını delip geçen, eleştiri dinlemez uygulamacı yerel yönetim mi suçladır?

Cevabı bekliyoruz...

Son söz olarak: 1 Eylül Dünya Bang Günü'nde yöneticileri ülkeye ve kente ilişkin uygulamalarında hukuk süreçlerine gerek duyulmadan, ortak aklı yaratmaya / oluşturmaya ve ülke kaynaklarını çarpe etmemeye

Çeşitlerimiz...

Saygılarımda.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yönetim Kurulu

4 ► ODA'DAN

- . KAMULAŞTIRMA BİLKİŞLİK
- . KAMULAŞTIRMA BİLKİŞLİĞİ BİLGİLENDİRME EĞİTİMİ
- . "YERİNDE KÜLTÜR MİRASI" TEKNİK GEZİSİ 29 EKİM - 1 KASIM 2009 - KONYA, AKSARAY, NEVŞEHİR, KAYSERİ GEZİ PROGRAMI
- . ŞUBE YÖNETİM KURULU ÜYELERİ İLE YENİ MEZUN ÜYELER BİRARAŞA GELDİ
- . MİMARLIK VAKFI İLE "MESLEK SİGORTASI TANITIM TOPLANTISI" DUYURUSU
- . YAPIM İŞLERİ İHALE YÖNETMELİĞİ'NİN BİR MADDESİNİN YÜZRÜLÜĞÜ DURDURULDU
- . TMMOB II. İKLİM DEĞİŞİMİ SEMPOZYUMU 19-20 KASIM 2009
- . TMMOB KENT SEMPOZYÜMLARI DEVAM EDİYOR

8 ► MİMARLIK HABERLERİ

- . BİR ULUSAL OPERANIN BİLANÇOSU: SEKİZ HÜKÜMET, 16 BAKAN VE YARISI KAPALI GEÇMİŞ 60 SENE
- . DENİZLİ HÜKÜMET KONAĞI MİMAR PROJESİ VE YAKIN ÇEVRESİ KENTSEL TASARIM PROJESİ YARIŞMASI İÇİN YENİ YARIŞMA TAŞVİHİ
- . MİMAR AROLAT'A 4 ÖDÜL BİRDEN
- . FRANK LLOYD WRIGHT: İÇERİDEN DİSARYA SERGİSİ FROM WITHIN CUTWARD
- . "YAŞASIN MİMAR" BELGESLİ BAŞLIYOR
- . ECOCITY WORLD SUMMIT 2009
- . SINGAPUR MİMARLIK FESTİVALİ FORUMU İNSANLIK İÇİN MİMARLIK 19-20 EKİM 2009
- . 4. ULUSAL TASARIM KONGRESİ TASARIM Veya KRİZ
- . 2. ULUSLARARASI KENTSEL TASARIM KONFERANSI
- . DÜNYA HABİTAT ÖDÜLLERİ 2008/09 KAZANANLARI AÇIKLANDI
- . THE DEUTSCHE BANK URBAN AGE AWARD 2009 İSTANBUL

10 ► BASINDAN

- . ULUS PROJESİ TARİH OLDU
- . İSTANBUL DEPREMINİN ZARARI 40 MİLYAR DOLAR OLUR
- . "BÜYÜK YİKİMİN 10. YILINDA 'DAHA GERİ DURUMDAYIZ'
- . İTÜ VE YTÜ RAPORLARI ÇOCUKLAR RİSKLİ 'BÖLGEDE'
- . RAMİ ESNAFI GIDA YERİNE RAMİ KİŞLİSİ'NI SATIYOR
- . TOKİ'DEN SATILIK TARİHİ ESER
- . HAS MİMARLIK YEŞİL BİNA DEĞERLENDİRME LİSANSI ALDI
- . MACAHİEL'E SEKİZ ELEKTRİK SANTRALİ KURULUYOR
- . AYVALIK KUŞATMA ALTINDA

12 ► SONUÇLANAN YARIŞMALAR

- . RİBA'NIN LONDRA KÖPRÜSÜ'NÜN YENİDEN TASARLANMASI İÇİN AÇTIĞI "KENDİ KÖPRÜNÜ BüYÜT" ULUSLARARASI FİKRİ YARIŞMASI SONUÇLANDI
- . 2009 ULUSLARARASI TORSANILORENZO ÖDÜLLERİ AÇIKLANDI

13 ► DEVAM EDEN YARIŞMALAR

- . KAMU HİZMETİNDE MİMARLIĞA TANIKLIK -13 ▶ 14
T.C. SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI KÜÇÜK SANATLAR VE SANAYİ BÖLGELERİ VE SİTELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

KİM | KENT İZLEME MERKEZİ ANKARANIN YAMALARI ▶ 16

- . EMEK İŞHANI YOK ETMEYİN! ▶ 18
- . AKAY KAVŞAĞI'NDA YAŞANANLARI ▶ 22

TMMOB KADIN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLÂNCILARI KURULTAYI 21-22 KASIM 2009-İSTANBUL ▶ 26

- . TMMOB ÜCRETLİ VE İŞİZ MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLÂNCILARI KURULTAYINA DOĞRU BÖLGE KURULTAYLARI ANKARA BÖLGE KURULTAY ATÖLYELERİ ▶ 27

NASIL BİR MİMARLIK, NE İÇİN MİMARLAR ODASI? ▶ 32

NİMET ÖZGÖNÜL

MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMU NA HAZIRLIK ÇALIŞTAYI ▶ 37

- . MİMARLIK HAFTASI 2009 ▶ 38
- . MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMU NA DOĞRU KRİZ KARŞI MİMARLIĞIN GÜCÜ

ULUSLARARASI MİMARLAR BİRLİĞİ (UIA) İSRAİL'İN YERLEŞİM YERLERİ KURMA POLİTİKASINI ELEŞTİRDİ ▶ 40

UIA BAŞKANI LOUISE COXTAN UIA ÜYE KESİMLERİNİN BAŞKANLARINA MİKTUP

MEGA-KENTLER VE EKO-SİSTEM KRİZİNDEN EKO-METROPOLLER VE TÜKETİM-SONRASI ÇAĞA DOĞRU ▶ 41

ALTERNATİF SULUKULE PROJESİ ▶ 44

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ ÇOCUK VE MİMARLIK ÇALIŞMALARI MERKEZİ ARCHILD'09 ULUSLARARASI MİMARLIK VE ÇOCUK KONGRESİ'NE ÇAĞRI ▶ 46

- . TEKNİK BİLGİLER ▶ 48
- . TMMOB MİMARLAR ODASI MİMARİ PROJE ÇİZİM VE SUNUŞ STANDARTLARI MADDE 4, 5, 6 ve 7.

BASIN AÇIKLAMALARI ▶ 49

DENİZLİ HÜKÜMET KONAĞI BİNASI VE YAKIN ÇEVRESİ DÜZENLEMESİ ULUSAL YARIŞMA SÜRECİ İLE İLGİLİ YAŞANAN TARTIŞMALAR ÜZERİNE

1999 DEPREMLERİNİN ONUNCU YILINDA, BİZ DEĞİL, DOĞA KONUSUYOR VE UYARIYOR...

YARGI, SİYASAL İKTİDARA KALKINMA AJANSLARI KONUSUNDА "DUR" DEDİ

KİTAP TANITIMI ▶ 53

MİMAR KEMALETİN ÜZERİNE MİMARLAR ODASI YAYNLAŞTIRAN ÜÇ KİTAP

İMPARATORLUKTAN CUMHURİYETE MİMAR KEMALETİN 1870-1927

YILDIRIM YAVUZ

MİMAR KEMALETİN VE ÇAĞI

MİMARLIK / TOPLUMSAL YAŞAM / POLİTİKA EDITÖR: ALİ CENGİZCAN

İSTANBUL VAKIFLAR BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ MİMAR KEMALEDİN PROJE

KATALOĞU EDITÖR: AFİFE BATUR

- . ANMA | MİMARLIK CAMİASI BİR BÜYÜĞÜNÜ DAHA YİTRİDI ▶ 54
- . MUALLA EYÜBOĞLU ARAMIZDAN AYRILDI

GELİR GİDER TABLOSU ▶ 56

MİMARLIK HAFTASI 2009 MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMUNA DOĞRU 3-13 EKİM 2009

MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMUNA DOĞRU KRİZ KARŞI MİMARLIĞIN GÜCÜ
KRİZ KENTLERİN KRİZİDİR Kİ

KRİZ KARŞI MİMARLIĞIN GÜCÜ

16 KİM | KENT İZLEME MERKEZİ ▶

ankaralının
yamaları-
emek işhanı | akay kavşağı

oda 'dan

KAMULAŞTIRMA BİLKİŞİLİK eğitimi

Sürekli Mesleki Gelişim Merkezi çalışmaları kapsamında 2942 Sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun 15. maddesine dayanılarak hazırlanan Kamulaştırma Davalarında Bilişkili olarak Görev Yapacakların Nitelikleri ve Çalışma Esaslarına İlişkin Yönetmeliğin 5.maddede binden beriltilen "İlgili İhtiyaç odası"nca düzenlenen bilişkili meslek içi eğitim kursunu başarı ile tamamlayarak bilişkili yetki belgesi almış olması ve denklik kabul edilen belgeye sahip olması gereki" hükümlü gereğince üyelerimiz her il için aynı ayrı düzenlenecek 2010 yılı bilişkili listelerine başvuru yapabilmeleri içi düzenlenecek meslek içi eğitim seminerlerine katılmalar zorunlu hale getirilmiş ve ilk defa başvuru yapacak üyelerimiz için eğitim seminerinin tarihleri 25-26 Eylül 2009 ile 13-14 Kasım 2009 olarak belirlenmiştir.

Kamulaştırma Davalarında Bilişkili olarak görev yapmak isteyen üyelerimiz 14 Eylül 2009 Pazartesi günü saat 18.00'a kadar Bilişkili Eğitim Seminerlerine kayıt yaptırmalar gerekmektedir.

Kayıt İçin: Baru Barutu Akpınar / 4178865-115

KAMULAŞTIRMA BİLKİŞİLİĞİ bilgilendirme eğitimi

TMMOB Mimarlar Odasının 26.09.2008 tarih 04/2785 sayılı yazısı gereğince Kamulaştırma Bilişkiliği yapmak üzere daha önce bilişkili eğitime katılan ve sertifika alan üyelerimiz TMMOB Bilişkili Yönetmeliğinin 11.maddesi gereğince her yıl sertifikalarını bağlı bulundukları sübeye vize ettirmeleri, vize yapmak üzere başvuran üyelerin bir günlük bilişkili bilgilendirme eğitime katılmaları gerekmektedir.

Konu ile ilgili olarak TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi tarafından Kamulaştırma Bilişkiliği eğitim seminerlerine kabip sertifikalarını alıp üyelerimiz için verilecek olan bilgilendirme eğitiminin tarihi 26 Eylül 2009 olarak belirlenmiştir. En geç 14 Eylül 2009 Pazartesi günü saat:18.00'a kadar kayıt yaptırmanız gerekmektedir.

Kayıt İçin: Baru Barutu Akpınar / 4178865-115

“YERİNDE KÜLTÜR MİRASI” TEKNİK GEZİSİ **konya, aksaray, nevşehir, kayseri** 29 Ekim - 1 Kasım 2009

Mimarlar Odası, üyelerimizin meslek gelişimine katkıda bulunmak amacıyla, 2007 yılından bu yana, sürekli meslek gelişim kapsamında farklı konularla programlar düzenlenmektedir. Konular arasında kültürel miras önemli bir yer tutmug, 600'den fazla üyenin “Kültürel Mirasın Korunması ve Gelişirilmesi” temali etkinlik ve programlara katılımındır. Etkinliklerin çoğunluğu program 2 gün olarak belirlenmiş; birinci gün bilgilendirmeden 2.gün ise eğitim kente teknik gezi olarak düzenlenmiştir. Böylece eğitici ve üyelerimizin korumaya ilişkin konulara örnekler üzerinden tartışma olsakları olmuştur. Üyelerimiz, kendilerinin de tartışmalarına katıldığ, gerek yerde bilgi alma yönünden verimli olduğunu belirtmiş, eğitim formasının bu yönde geliştirilmesinin yerini olaçagına dikkat çekmişlerdir.

Yerinde incelemelerin üyelerimiz üzerinde yeraltı oolumlu etkiden dolayı Mimarlar Odası Ankara Şubesi, “Yerinde Kültürel Miras” başlıklı bir program oluşturmayı karar vermiştir. Bu programın ilk etkinliği Konya, Aksaray, Nevşehir ve Kayseri illerinde gerçekleştirilecektir. Koruma ve uygulama sonuna alanında tartışmalar ve konumun diğer boyutlarının da konferansları da verilecekti. “Yerinde Kültürel Miras” teknik gezinin programı aşağıdadır;

program

29 Ekim 2009 Perşembe

8.00 - 11.00 Ankara-Konya

11.00 - 13.00 Konya Antları
Gezisi- I (Konya Şubesi üyelerinden
Cemal Nuri Dülgerler eşliğinde)

13.00 - 14.00 Öğle Yemeği

14.00 - 16.30 Konya Antları
Gezisi-II (Konya Şubesi üyelerinden
Cemal Nuri Dülgerler eşliğinde)

16.30 - 18.30 Mimarlar Odası
Konya Şubesi ziyaret ve
konferanslar

“Konya’nın Kültür Mirasının
Koruma Sorunları”
Konuşmacı: Cemal Nuri Dülgerler

“Kültürel Mirası Korumanın
Yasal, Yönetsel ve Paraşal
Yöntemi”
Konuşmacı: Emre Madan

18.30 - 19.30 Otele Yerleşme ve
Serbest Saat

20.00 Akşam Yemeği (Konya-Gar
Lokantası)

30 Ekim 2009 Cuma

8.30 - 11.30 Konya / Zazadin
Han Aksaray / Aksaray Sultan
Hanı

11.30 - 12.30 Aksaray-Ağcık
Teasinde Öğle Yemeği

12.30-15.00
Aksaray/Ağzıkarshan/Öresin
Han/Tepesi DelikHan İrgüp /
Nevşehir-Damat İbrahim Paşa
Külliyesi

15.00 - 17.00 Mustafapaşa /
Uşhisar / Zelve / Üşemese
Universitesi Öğretim Üyesi Seçit
Pektaş eşliğinde

17.00 - 17.30 Otele yerleşme ve
serbest saat

17.30 - 19.00 Konferans: “Kültürel
Mirasın Teşidü Degerleri”
Konuşmacı: Nihat Özgür

19.30 Akşam yemeği

31 Ekim 2009 Cumartesi

8.30 - 10.30 Göreme / Avanos
(Hacettepe Üniversitesi Öğretim Üyesi
Seçit Pektaş eşliğinde
gerekçeleştirilecektir.)

10.30 - 12.30 Avanos-Sanhan-
Incece / Kara Mustafa Paşa
Kervansarayı-Kayseri

12.30 - 13.30 Öğle Yemeği

13.30 - 16.30 Kayseri Antları
Gezisi I (Kayseri Şubesi üyelerinden
Burak Aslıllıkları eşliğinde
gerekçeleştirilecektir.)

16.30 - 18.00 Mimarlar Odası
Kayseri Şubesi ziyaret ve
Konferans: “Kayseri Cumhuriyet
Dönemi Yapıları / Koruma /
Kullanma Sorunları”
Konferançlar Kayseri Şubesi
üyelerinden Burak Aslıllıkları ve
Hikmet Edekk

18.00 - 19.30 Otele yerleşme ve
serbest saat

19.30 Akşam Yemeği

01 Kasım 2009 Pazar

9.00 - 11.00 Kayseri Antları
Gezisi-II / (Konya Şubesi
üyelerinden Burak Aslıllıkları eşliğinde
gerekçeleştirilecektir.)

11.00 Ankara'ya hareket (Yol
uzerinde Kirşehir - Çavuşay
Külliyesi gezilecektir.)

18.00 Ankara'ya varış

ŞUBE YÖNETİM KURULU ÜYELERİ İLE YENİ MEZUN ÜYELER **biraraya geldi**

Şube Yönetim Kurulu Üyeleri ile Yeni Mezun Üyeler 15 Ağustos 2009 tarihinde bir araya geldi.

Şube çalışmalar ve işleyişi ile ilgili bilgilendirmeler ile birlikte Avrupa Birliği (AB) uyum süreci ile yeni mezun üyelerin diplomalarında Mimar Ünvanı yazılmasına ve bu süreçte de Mimarlar Odası tarafından düzenlenen Mimarlık Eğitimi Kurultayı kapsamında yapılan tartışmalar ve unvan verilmemesine yönelik yapılan çalışmalar aktarılmıştır.

MİMARLIK VAKFI İLE **“meslek sigortası tanıtım toplantısı”**

03 EKİM 2009 TARİHİNDE ŞUBEMİZDE

YAPIM İŞLERİ İHALE YÖNETMELİĞİ’NİN BİR MADDESİNİN **yürürlüğü durduruldu**

Mühendis, mimar ve şehir plançlarının kamu ihalelerine girebilmeleri için ticaret, sanayi ya da esnaf/sanatkar odalarına kaydı olsalar zorunluluğu getiren Yapım İşleri İhale Yönetmeliğinin ilgili maddesinin yürürlüğü durduruldu.

04.03.2009 tarih ve 27159 sayılı Mükemmeler Reisi Gazete'de yayımlanan “Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin bazı maddelerinin iptali için TMMOB tarafından Kamu İhale Kurumu'na açılan davada, 38. maddenin birinci fıkrasının (a) bendinin yürütmesi durduruldu.

“Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinin 38. maddenin birinci fıkrasının (a) bendi, kamu ihalelerine gireceklere tiosret ve/veya sanayi odasına ya da esnaf ve sanatkar odasına kaydı olduğunu gösterir belgenin isteneceğini düşündürdü.

Danıştay Onuçgücü Daire, 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Kanunu'nun 33. maddesi gereğince, mühendis ve mimarların ihtisasına uygun odaya kayıt olması durumunda maddelerini içra edebileceklerini belirterek, söz konusu yönetmeliğin maddesinin mühendis ve mimarlar açısından hukuka uygun bulunmadığını hukmederek, yürütmenin durdurulmasına karar verdi.

Danıştay Onuçgücü Daire, yönetmeliğin “anahtar personel” tanımı düzenleyen 3. maddesi ile 31. maddenin birinci fıkrası ve 82. maddenin birinci fıkrasının yürütülmesini durdurulmasına istemini ise reddetti.

TMMOB II. İKLİM DEĞİŞİMİ SEMPOZYUMU 19-20 Kasım 2009

“Küresel Isınma % 90 oranında insan etkile yaratılmış ve etkisi asırlarca sürecek.”

BM kalkınma programı, insanı kalkınma raporuna göre, sera gazı kontrasyonlarının önlenmeye yönelikne dur diyebilmek için en fazla 10 yılınca kaldığını belirtmektedir. Ancak bütün önlemlere ve Kyoto'a rağmen son yıllarda sera gazlarındaki artışların beklenenin oldukça üzerinde olması mevcut tabloyu daha da karamsar kılmaktadır. Bu durum, kapitalizmin hakim olduğu bir dünyada ekonomik çıkarları göz ardı ederek, radikal önlemler alma olasılığının hemen hemen hiç mümkün olmadığı en önemli kanıttır. Bu nedenle, hiçbir ekonomik kaygı gözlemezken, bilgi kırılığının önüne geçilerek, dünyaya geleceğine dikkat çekilmiş, kemuoyunun bilgilendirilmesi ve çözüm önerilerinin sunulması amacıyla Küresel İklim Değişim Sempozyumu'nun ikincisi 19-20 Kasım 2009 tarihleri arasında düzenlenecektir.

Özlenenecok olan sempozyumun teması: “Değişim, Süreçler ve Etik” olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda konu başlıklar, Küresel isınma, beşik olası iklim değişiminin ülkemiz açısından anımsı ve geleceğe yönelik teknik boyutunun ortaya konmasının yanı sıra yeni iklim koşullarına uyum sürecini de kapsayacak şekilde belirlenmiştir. Yerel, ulusal ve Küresel yoneticiler, karar ve uygulanın sonucu, oluşmuş/olacak iklim değişiminin yaşamaya yönelik tehditler karşısındaki duyarlı, dürüst ve etik davranışın durumundadır. Bu durumun, gerek gelişirilecek politikalar gerekecektir. Bu nedenle “etik” konusu tartışmaya açılarak sempozyumun ana başlığı içerisinde sayılmıştır.

İklim değişimin konusunda topluma aktarılan bilgilerin, toplumun sağlığını da gözteren, korku toplumu yaratmasına özen gösterilmelidir. Korku üzerine kurulanan bilgilerin toplumlarda zamanla farklı yönelimlerin ortaya çıkmasına neden olacağı gereği, iklim değişiminin nedenlerinin ve çözümlerinin Küresel olduğu bilinciyle, küresel kaynakların etkileri ile anlaşmalanın geçmişten geleceğe etkileri de sorgulanmak zorundadır.

Detaylı bilgi için: (T) 0 (312) 4195604 - (F) 0 (312) 41957
E-posta: iklim3000@gmail.com

TMMOB KENT SEMPOZYÜMLARI **devam ediyor**

TMMOB'nın kentlerin sorunları üzerine İKK'lan aracılığıyla düzenlediği kent sempozyumları devam ediyor. 2007'den bu yana 17 kent sempozyumu düzenleyen TMMOB, 40. Dönem sonuna kadar 4 kentin daha sorunlarını uzmanları masaya yatıracak.

Düzenlenen Kent Sempozyumları:
Van Kent Sempozyumu 01-03 Ekim 2009 / Antalya Kent Sempozyumu 19-21 Ekim 2009 / Bilecik Kent Sempozyumu 31 Ekim-1 Kasım 2009 / 2. İstanbul Kent Sempozyumu 10-13 Aralık 2009
Düzenlenen Kent Sempozyumları:
Bursa Kent Sempozyumu 5-7 Nisan 2007 / İstanbul Kent Sempozyumu 13-15 Eylül 2007 / Ankara Kent Sempozyumu 29-30 Kasım 2007 / Kocaeli Kent Sempozyumu 06-08 Aralık 2007 / Eskişehir Kent Sempozyumu 28-29 Şubat 2008 / Bodrum Sempozyumu 06-09 Mart 2008 / Denizli Kent Sempozyumu 02-03 Mayıs 2008 / Adana Kent Sempozyumu 09-10 Mayıs 2008 / Mersin Kent Sempozyumu 24-25 Ekim 2008 / Samsun Kent Sempozyumu 27-29 Kasım 2008 / İzmir Kent Sempozyumu 08-10 Ocak 2009 / 2. Ankara Kent Sempozyumu 16-18 Ocak 2009 / Aydın Kent Sempozyumu 30-31 Ocak 2009 / Edirne Kent Sempozyumu 14-15 Şubat 2009 / 2. Bursa Kent Sempozyumu 06-07 Mart 2009 / Diyarbakır Kent Sempozyumu 24-26 Nisan 2009 / Kırıkkale Kent Sempozyumu 12 Haziran 2009

mimarlık haberleri

BİR ULUSAL OPERANIN BİLANÇOSU: SEKİZ HÜKÜMET, 16 BAKAN VE **yarısı kapalı geçmiş 60 sene**

Atatürk Kültür Merkezi ile ilgili çalışan mimarlar inisiyatifi tarafından 5 Ağustos 2009 Çarşamba günü Pera Müzesi'nde düzenlenen panelde genel vurgu, yapının yenilenmesinin ardından kamuusal bir buluşma / kırlaşma mekanı olarak daha çok faaliyet göstermesi gereği üzerindeydi.

Atatürk Kültür Merkezi'nin geleceği için çalışma grubu oluşturuldu. Yapının özgün yapısına sadık kalınarak korunması, elektromekanik sistemlerin güncellemesi ve kullanım performansının geliştirilmesi çalışma sırasında uygulama sürecini ve gelişmeleri değerlendirmeye çalışacak inisiyatifi ile toplantıları ise, 5 Ağustos 2009 Çarşamba günü Pera Müzesi'de gerçekleştirildi. Düzenlenen panelin konuşmacıları Murat Tabanlıoğlu, Mete Tepen, Doğan Tekeli, Tansel Korkmaz, Serhat Ada ve oturum başkanı İhsan Bilgin, AKM'nin geleceğini yurdışından örnekler ile karşılaştırmaları olarak tartışmaya açtılar.

Ayrıntılı bilgi için: www.mimarizmi.com

PROJENİN UYGULAMA SÜRECİNE YÖNELİK
GELİŞİMLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ TOPLANTISI
5 AĞUSTOS 2009, ÇARŞAMBA SAAT: 17:00
PERA MÜZESİ KONFERANS SALONU/TEPEBAŞI

SİYAH-BİLGİ İTOPLANTISI HİNETÇİSEL METE TAHİN, DOĞAN TEKELİ,
TABANLIOĞLU, TANSİEL, KORKMAZ, SERHAT ADA

DENİZLİ HÜKÜMET KONAĞI MİMARİ PROJESİ VE YAKIN ÇEVRESİ KENTSEL TASARIM PROJESİ YARIŞMASI İÇİN yeni yarışma takvimi

Denizli Valiliği İl Özel İdareye Müdürlüğü'nün 28 Temmuz 2009 gün ve 27302 sayılı Resmi Gazete'de yayımladığı duyuruyla görne Denizli Hükümet Konağı Mimarî Projesi ve Yakın Çevresi Kentsel Tasarım Projesi

Yarışmas için belirlenen yeni yarışma takvimi şöyle:
Yarışmanın tarihi: 24 Haziran 2009 Çarşamba
Sorucların son günü: 16 Temmuz 2009 Perşembe
Teslim tarihi: 31 Ağustos 2009 Pazartesi
Jury değerlendirme tarihi: 03 Eylül 2009 Perşembe
Sergi tarihi: 07 Eylül 2009 Pazartesi
Kokoskum tarihi: 12 Eylül 2009 Cumartesi

MİMAR AROLAT'A

4 ödül birden

EAA-Emre Arolat Architects 4 farklı projesiyle 2009 Europe & Africa Property Awards'a layık görüldü. "Zorlu Konak Residence" projesi "Konut" kategorisinde Avrupa ve Afrika kıtlarının en iyilerinden biri olurken "Lam Kervansaray Oteli ve Kongre Merkezi" yapısı, Nevzat Sayın ile birlikte projelendirilen "Santralİstanbul Çağdaş Sanatlar Müzesi" ile Tabanlıoğlu Mimarlık ve Emre Arolat Mimarlık Ortak Girişim Grubu'na tasarılanan "Zorlu Center" projesi de "Ticari" kategoride 2009 Europe & Africa Property Awards ödüllerini almaya hak kazandı.

Cumhuriyet Gazetesi - 13.08.2009

FRANK LLOYD WRIGHT: İÇERİDEN DİSARIYA SERGİSİ *from within outward*

Frank Lloyd Wright'in işbirliği ile hazırlanan sergide ünlü mimarın aralarında belediye ve hükümet binaları, sanat merkezleri ve de sığınanmamış tasarımlarının da yer aldığı 64 farklı proje sergilendi.

Ayrıntılı bilgi için: <http://www.arkitera.com/>

"YAŞASIN MİMARİ" BELGESELİ başlıyor

İstanbul Serbest Mimarlar Derneği'nin yürüttüğü ve Avrupa Birliği'nce desteklenen "Fragments of Living in Architecture" (FOLIA) projesi kapsamında "Yaşasın Mimarî" adlı 13 bölümük mimarî belgeselinin "Mimarî Hayatı" başlıklı ilk bölüm 15 Ağustos 2009, 10.30'da NTV'de gösterime giriyor.

13 hafta boyunca her cumartesi aynı saatte yayınlanacak bu belgesel seyirciye mimarî konusunda aydınlatmayı amaçlıyor. İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Bodrum, Antalya ve Kapadokya'nın yanı sıra Roma, Madrid, Barselona, Berlin, Hamburg, Rotterdam ve Amsterdam'da yapılan çekimlerde, Türk ve Avrupa mimarlar, kent tasarımcıları ve kent yöneticileri ile röportajlar yapıldı. Belgesel, her gün içinde yaşadığımıza evlere, ofislere, girişi okuyuculara, alıcılık merkezlerine, mimarlık ile ilgilenen herkesin yanı sıra, yaşadığı yerlerin, şehirlere bu kez mimarlann gözünden bakıyor. Mimarlığın hayatımızdaki önemini vurguluyor.

Belgeselin Bölümleri ve Bölüm Danışmanları

1. Mimarî Hayatı, Atilla Yıldız
2. Mimar ve İşveren, Doğan Tekeli
3. Dünüuya Yerleştirmek, Emre Arolat
4. Dünyada Yer Edinmek, Ömer Kanpeç
5. Yerelik Yenilik Yerlilik, Şengül Öymen Gür
6. Bir Kente Dolamak, Sükrü Koçoglu
7. Kentin İzi, Mimari, Ertuğ Uçar
8. Mimarî Zamanın Barometresi, Oğuz Öztopuz
9. Mimarlıkta Sahtalık, Sahtılık, Abdü Güzer, Kadri Arabay
10. Mimarlık Kültürel Yatırım, Söha Özkan
11. Dönüşüm: Canlanma, Başkalama, Asuman Yıldız, Günay Konuk
12. Yaşlı Hayat Mimarisi, Ayşe Hasol Erkint
13. Gelecek ve Mimarlık, Abdü Güzer, Kadri Arabay

Bilgi için: www.folia.org.tr

ecocity WORLD SUMMIT 2009

20. yılının ikinci yarısından bu yana insanlığın geleceğini tehdit eden en önemli sorun doğal kaynakların azlığı ve bilincsiz tüketimi ile sanayileşmenin neden olduğu havai, su, toprakın kirlenmesi sonucu küresel ekolojik dengelerin tehlikeye gitmesi olası.

Bilindiği gibi doğal çevre kaynaklarının büyük bir bölümü yeniden kazanılması olasılıkla dengeler olup ekonomik kalkınma ve gelişmenin varlığından sermeyse. Bu nedenle günümüzde sürdürülebilirlik kavramı çerçevesinde "doğal çevreye uyumu sosyo-ekonomik gelişme politikalarını" küreselleştirme zorunluluğu bulunuyor. Başka bir deyiş ile dünyada sürdürülebilir ve olmanın pazar yolunu anacak birbire uyumlu ekolojik ve ekonomik etik çerçevesindeki bir küresel politikaya bağlı olduğu açık. Ayrıca küresel ekonomik krizin de ortaya çıkanlığı günümüzde, yeni ekonomik politikalar doğal çevrenenin korunması ve kullanılması bağlamında büyük önem taşıyor. Bu nedenle 13-15 Aralık 2009 tarihleri arasında düzenlenecek olan kongrenin ana temasını oluşturan "Küresel Çevre Dengeleri'nin saflarını" bağlamında; ekolojik düzume, eko-etik ve bularla bağlı eko-politikaların önemini vurgulaması ve bu konuda bilişlenme yöntemleri üzerinde tartışılacak doğal kaynak yönetimi, Fiziki mekanikal pıarmağa politikalar ile yasal mevzuat ilişkileri, enerji kazanımı teknolojileri - eko-mimari tasarım ve doğa dostu yapı matzemelerinin kullanımı çerçevesinde 3. milenyum perspektifindeki yeni eğilimlerin çevre uzmanları, bilim adamları, yöneticiler ve politikacılar tarafından ele alınarak tartışılmaması öngörülüyor.

Kongrenin ana tartışma konuları şöyle sıralanıyor:

Eko Düşünme - Eko Politikalar / Ekoloji ve Eğitim / Ekoloji Ekonomi Başlığında Yeni Eğilimler / Eko-Teknolojiler / Endüstriyel Ekoloji / Ekolojik Planlama / Küresel İklim Değişimi / Eko-Mimar / Doğal Kaynak Yönetimi / Eko-Turizm / Arkeolojide Yapı Teknikleri / Yasal Mevzuat

Detalı bilgi için: www.ecocity2009.com/

SİNGAPUR MİMARLIK FESTİVALİ FORUMU **insanlık için mimarlık**

19-20 Ekim 2009

Singapur Mimarlık Enstitüsü (SIA) tarafından düzenlenen Singapur Mimarlık Festivali Forumu bu yıl mimarın temel görevini yenden idelyor. Forumda, düşük maliyetli sosyal konutlardan, doğal felaketlerden sonra inşa edilen barınaklara, okullardan, sosyal servislere, yaşam kalitesini artıran, toplum gelişimini destekleyen ve dünya çapında tüm bireylere değerli katkılar sağlayan mimarlann işlerinden iham alarak insanlık için mimarlığın yolları aranacak.

Forum 19-20 Ekim 2009 tarihleri arasında Singapur Ulusal Kütüphane Binası'nda gerçekleştirilecek. Kesinleşmiş konuşmacılar arasında Singapur'dan Amer Teher (Amer Teher Architects) ve Dr Liu Thai Ker (RSP Architects Planners & Engineers), Hollanda'dan Ben van Berkel (UN Studio), Sri Lanka'dan Chelvadurai Anjalendran, Fransa'dan Jacques Ferrier (Jacques Ferrier Architectures), İtalya'dan Massimiliano Fuksas (Massimiliano Fuksas Architetto), Tayland'dan Patama Roonratwit (Community Architects for Shelter & Environment), ABD'den Thomas Kong (Architecture, Interior Arch & Designed Obj) ve Vietnam'dan Tam Nguyen Chi (Highland Architecture) bulunuyor.

Ayrıntılı bilgi için: www.archifest.sg

mimarlık haberleri

4. ULUSAL TASARIM KONGRESİ **tasarım veya kriz**

MITÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümünün düzenlediği Ulusal Tasarım Kongrelerinin dördüncüsü, "Tasarım veya Kriz" konusu üzerinde gerçekleştirilecektir.

Bildiri Konuları
 Tasarım veya Kriz: Ekoloji - Etik - Sorumluluk
 Tasarım veya Kriz: Ekonomi - Yönetimi - Stratejî
 Tasarım veya Kriz: Eğitim - Araştırma - Uygulama
 Tasarım veya Kriz: Toplum - Birey - Kültürel
 Tasarım veya Kriz: Tasarımcı - Müşteri - Firma
 Tasarım veya Kriz: Politika - Hukuk - Örgütlenme
 Tasarım veya Kriz: Kültür - Kültürel - Tarih
 Tasarım veya Kriz: Yonetim - Kuram - Eleştiri
 Tasarım veya Kriz: Yerel - Ulusal - Küresel
 Tasarım veya Kriz: İnovasyon - Süreg - Ürûn

Ulusal Tasarım Kongreleri

İTÜ Endüstri Ürünleri Tasarım Bölümünün kurumsal etkinliği olan Ulusal Tasarım Kongreleri tasarımlının Türkiye'de "Türkçe" olarak tarihe kalabileceğii, sürekli kazanmış, hakemi ilk ve tek akademik etkinliğidir.

İlk Ulusal Tasarım Kongresi 1982 yılında İTÜ Mimarlık Fakültesi tarafından düzenlenmiştir. II. Ulusal Tasarım Kongresi İTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü tarafından "Tasarımın Evrensellegmesi" başlığı altında AB ile Gümrük Birliği'nin sağladığı koşullarda İktisadi açıdan tasarımlının yerinin ve önemini irdelemesi amacıyla 1996'da III. Ulusal Tasarım Kongresi ise 2000'lerdeki Tasarımın Türkiye'deki durumu ve gelişimini değerlendirmeye amacıyla "Türkiye'de Tasarım Tercihim" başlığıyla 2006 yılında düzenlenmiştir.

Ulusal Tasarım Kongreleri endüstriyel tasarım, tasarım yönetim ve stratejileri, tasarım politikaları, tasarım yöntemleri, tasarım tarihi ve bağlantılı diğer tasarım araştırmalarına odaklanmaktadır. beraber gorsel iletişim, grafik, çevre tasarım ve moda gibi kompozisyonlardan katkıklara kongre temasıyla bağlantılı olarak açılır.

Detalı bilgi için: tasarim@itu.edu.tr

**TASARIM
veya
KRIZ**

4. ULUSAL TASARIM KONGRESİ
8-10 ekim 2009
İSTANBUL

2. ULUSLARARASI KENTSEL TASARIM **konferansı** 2-4 Eylül 2009

Gold Coast 2009 2nd International Urban Design Conference

2-4 Eylül 2009 tarihlerinde Avustralya'nın Gold Coast kentinde düzenlenen konferansın bu yılı teması "Survival: Implementing Tomorrow's City" olarak belirlendi. Kentlerimiz küresel pazarların iflas ettiği, iklimlerin değiştiği, daha önce görülmemiş bir nüfusun varoluğu ve doğal habitatların günden güne azalmasına devam ettiği bir dönemde her zamanın daha büyük güçlerde kargaşaya kalkıyor. Bu tehlike ve riskler belirlendi ancak yarın sürdürülebilir kenti için nasıl bir projeyi uygulamaya gerekmeli? Bu soru kapsamında konferans, karmaşık konular ve burlanın, bireysel düzeyde ortaya çıkan kentsel tasarım sorulanlarında nasıl uygulamaya konulacağına anlamak için örnek projeleri, sürdürülebilirliğin yolunu belirleyip burlan gerçekleştirmek adına liderlerin, tasarımcılara ve topluma sunacak. Konferansta, yaşadığımız, değişimiz ve eğlendirdiğimiz yerler olan kentlerimiz için sürdürülebilir ve sorumluluk sahibi bir gelecek yaratmak ve kentlerimizde yaşamın devam edebilmesi için alınması gereken tedbirleri tartışılacak.

survival: implementing tomorrow's city

Konferans, ağırlıklı tema ve konulara odaklanıyor:

- Ekonomik açıdan güçlü kentler
- Yenilikçi ve bireysel kullanılanlar için iyi bağlantılı, bütünlük taşıma sistemine sahip kentler
- Karbon nötr kentler
- Enerji verimli yapı tasarımları
- Çevitili konut çözümleri
- Etkin yönetim, liderlik ve ortaklık
- Sürdürülebilir yüksek yoğunluklu gelişim
- Yenilenenbilir gelişim
- Sosyal ve kültürel açıdan yeterli kentler
- Doğal yaşam ortamlarının ve canlı türlerinin korunmasına öncelik veren kentler
- Sürdürülebilir altyapı
- İyi bağlantılı taraflı kamuusal mekânlardır
- Yıyecek ve kaynakların zarar görmesi
- İklim değişikliğinden ötürü yurtlarından olmuş toplumların geri dönüş yapabilimeleri.

Bilgi için: www.urbandesignaustralia.com.au/

DÜNYA HABİTAT ÖDÜLLERİ 2008/09 **kazananları açıklandı**

Dünya Habitat Ödülleri, 1985'te Yapı ve Sosyal Konut Vakfı (Building and Social Housing Fund - BSHF)'nın konut üretiminin iyiliğine önceliklerini belirlemek ve teminat amacıyla faaliyete geçirdiği bir organizasyon. Aynı zamanda BSHF'nin, 1987'deki Birleşmiş Milletler Uluslararası Yurtsuzlar Barışığı Yılı kapsamında öztürde rolün de bir parçası olan ödüller, yıldız boyunca, dünyanın her yerinden geniş bir yelpazede son derece yetkin projeleri onurlandırdı.

2008/09 Dünya Habitat ödüllerini ise: "Yoksulluğu Yıketmek İçin Ortaklık Kurmak", Polonya ve "Caprichando a Morada" İlyi yağamak insanların saygınlığının bir parçası", Brezilya kazanmıştır.

Ödüller sahiplerine her yıl Ekim ayının ilk Pazartesi günü kutlanan Dünya Habitat Günü'nde, 5 Ekim 2009'da Washington D.C.'de verilecek.

Projelerle öne çıkan diğer finalistler ise şunlardır:

- **Technological Transfer Processes for Popular Habitation**
Experimental Centre for Economic Housing/AVE, Arjantin
- **Sint Antoniuspleintje (St. Anthony's Square)**
Zonnige Kempen, Belçika
- **Water Solutions through Collective Management**
Fundación Pro Hábitat, Bolivya
- **Earth Roofs In the Sahel Programme**
Association la Voûte Nubienne, Burkina Faso
- **A New Financing Paradigm for Affordable Home Ownership**
Home Ownership Alternatives, Kanada
- **Technical Team Planning for Self-Help Housing in Kambl Moto**
The Technical Team, Kenya
- **Earthsong Eco-Neighbourhood**
Co-housing New Zealand, Ltd., Yeni Zelanda
- **Social Housing in Supportive Environments (SHSE)**
The Housing Center, Sırbistan
- **ecoMOD Project**
University of Virginia School of Architecture, ABD

Bilgi için: www.worldhabitatawards.org/

THE DEUTSCHE BANK **urban age award 2009 istanbul**

"Deutsche Bank Urban Age Award", kentlerde yaşayan dünya nüfusunun yaşının karşı kargoğu kaldığı problemlerin fark edilmesi ve yarlısı çözümlerin desteklenmesi amacıyla veriliyor. Bu nedenle ödül, bölge sakinlerini gündelik hayatını kolaylaştıran ve yaşam çevresini iyileştiren projeleri gün ağzına çekmeyi hedefliyor. "Deutsche Bank Urban Age Award" kentlerde, yerel yönetimleri, özel sektör kuruluşları ve sivil toplum örgütlerini bir araya getiriyor, "Kentleşme Çağrı"ı olan 21. yüzyılda yaşadıkları şehirlerde aktif rol üstlenmelerini ve ortak sorumluluk almanın teşvik ediyor.

2007 yılında Hindistan'ın Bombay (Mumbai) kentinden ikinci projeyle, 2008'de ise Brezilya'nın São Paulo kentindeki bir projeye, 2009'da ise Brezilya'nın São Paulo kentindeki bir projeye verilen ödülü birbiriyle İstanbul projeleri, yerli ve yabancı uzmanlarından oluşan bağımsız bir juri tarafından değerlendirilecek. "Deutsche Bank Urban Age Award" ödülü, Deutsche Bank Alfred Herrhausen Society ve London School of Economics and Political Science İşbirliği ile dünya kentlerin geleceğini konu alan arastırımların yürütüldüğü Urban Age Projesi kapsamında gerçekleştiriliyor.

Ödülün verilmesinin ardından İstanbul'da düzenlenecek Urban Age konferansında yerli ve yabancı akademisyenler, politikacılar ve meslek adamları biraraya gelerek İstanbul'un kentsel geleceğini tartıracaklar. Daha önceki yıllarda New York, Londra, Şanghay, Mexico City, Johannesburg, Berlin, Bombay (Mumbai) ve São Paulo'da düzenlenen Urban Age konferansı bu yıl İstanbul'un kentleşme sürecini masaya yatıracak. İstanbul zengin tarihî geçmiş, bugünkü ve geleceğinde Londra ile beraber Avrupa'nın en büyük mega kentleri arasında yer alıyor. İstanbul'un stratejik konumu, Güneydoğu Avrupa, Doğu Akdeniz ve Orta Doğu'nun kentsel yaklaşımlarını anlayabilmek için önemli bir referans noktası oluşturuyor. 5 ve 6 Kasım 2009 tarihleri arasında düzenlenecek olan konferans, İstanbul'da kentsel büyümeye ödağılan anıtların merkez altına alacak ve kitalararası coğrafi yapısının konti nesli Türkiye ekonomisinin merkezi haline getirdiğini irdeleyecek.

Urban Age İstanbul'un idari sınırları içindeki çok merkezli bölgelere formu, ulusal politikalar, artan toplu taşıma yarınları, kent çeperlerine konumlanan yeni ticaret ve konut yapılaşmaları üzerinde duracak. Konferansta ayrıca kentsel yaşama katılımın çok kültürel bir toplumda yeri tartıracak.

Yanıtla ilgili daha geniş bilgiye Urban Age Award İstanbul adresinden ulaşılabilir.

bassn'dan

ULUS PROJESİ **tarih oldu**

Danıştay 6. Dairesi, Ulus Tarihi Kent Merkezi projesinin iptali eden Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin kararını onadı. Böylece plan geçersiz olurken, yeni bir plan ihtiyacı doğdu.

TMMOB Peyzaj Mimarları Odası'ndan yapılan yazılı açıklamada, Ankara Yenileme Alanı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 2007 yılında Ulus Tarihi Kent Merkezi Koruma Amaçlı Nazım Ve Uygulama İmar Planı'na oraya karanın yürütülmesinin durdurulması ve iptali edilmesi talebi ile konuyu yargıya taşıdığı belirtildi.

Ankara 10. İdare Mahkemesi'nin, açılan davada işlemen hukuka aykırı olduğunu karar verdiği ve Ankara Yenileme Alanı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun kararının iptali ettigini aktardığı açıklamada, "10. İdare Mahkemesi kararının Ulus planlarının yürütülmesinin durdurulması talebi ile yüksek mahkeme denetimine sunan Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın talebinin reddedildiğine dair Danıştay'ın onama karan bugün tarafımıza bilgilik edilmişdir" bilgisine yer verildi.

Hürriyet Ankara - 15.08.2009

İSTANBUL DEPREMİNİN ZARARI **40 milyar dolar olur**

İstanbul Teknik Üniversitesi Avrasya Yer Bilimleri Enstitüsü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Okan Tosyüz, 1999 Marmara Depremi'nin sonrası İstanbul depremi riskini yüzde 15 artırdığını belirterek, "2004 sonrasında yapılan çalışmalarla göre İstanbul'da 30 yıl içinde deprem olma olasılığı yüzde 68. Bu olasılık yanılmaya peñinlerde yaradı. Eğer Marmara'da İzmit'ten Marmara'ye kadar olan fay bir defada kırılırsa depremin büyüklüğü 7.8 olur. Bu depremde 70-90 bin kişi olur, 120-300 bin kişi ağır yaralanır. 60 bin bina tamamen yıkılır ve maliyeti 40 milyar ABD doları olur" dedi.

Türkiye Mühendis ve Mimar Odaları Birliği'nin (TMMOB), 17 Ağustos Kocaeli Depremi'nin 10'uncu Yıl dolayısıyla düzenlediği 'Ne Yaptı? Niye Yapılmadı?' konferansı Yıldız Teknik Üniversitesi Odtiyorum'u'nda yapıldı. Çoğu öğrenci ve akademisyen 200 kişiden oluşan boyut izledi. Konferansda dört oturumda 10 yıldır yapılan ve yapılmayanlar tartışıldı. Depreme, İstanbul Vali Yardımcısı Hikmet Çakmak katıldıktan yerel yöneticilerin lig göstermediği gözlandı.

DHA - 15.08.2009

'BÜYÜK YIKIM'IN 10. YILINDA **'daha geri durumdayız'**

Türkiye'nin "en gelmiş" bölgesinde on binlerce canımız yitirdiğimiz "büyük yıkım"ın 10. yıldırız... Tüm yetkililer, tıpkı Temel gibi "ha bu bize ders olsun" diyerek söz vermişlerdi; "İmar bağıboşluğu kesinlikle son bulacak..."

Depremin felakete dönüştürmesi için uygulanacak temel kurallar ise özetle şöyledir:

- 1-İmar planlarında "rant" yerine "şehirilik" esas olacak..
- 2-Kaçak yapılaşma "kente karşı suç" sayilarak "önlenecek".
- 3-Yapı denetiminde "kayırma" çok değil, "teknik" etkin olacak...

Bunlar için neler yapıldı dersiniz? "Hiç" demek bile yetmiyor; çünkü 99'dan da "geri"ye gidildi. Hatta bilim gibi yetkilerde, Osmanlı'da bile olmayan, ilkel bir "sınırızı İmar koyaklı" yasalara bağlıdır. O kadar ki "fay"larda yapılması sürediği gibi, her ajan yağmurunu sebebe dönüştürmen "dere yatağı kentleşmesi" bile engelleniyor...

Cumhuriyet Gazetesi - 16.08.2009

İTÜ VE YTÜ RAPORLARI **çocuklar riskli 'bölgelerde'**

İstanbul Haber Servisi - Yıldız Teknik Üniversitesi (YTÜ) Doğa Bilimleri Araştırma Merkezi Başkanı Prof. Dr. Şükrü Ersoy, Türkiye'de okul çağında 10 milyondan fazla öğrencinin, sağlam olmayan, gövdesiz binalarda doğal afetlere karşı risk sırında eğitim gördüğünü söyledi. Marmara depreminin 10. yılı dolayısıyla YTÜ Odtiyorum'u'nda düzenlenen 'Afet, Çocuk ve Okullar' sempozyumunda konuşan Ersoy, Türkiye'de 1999 yılında meydana gelen depremde çok sayıda okulun yıkıldığı ve okulların büyük çoğundan deprem güvenliği açısından kapelli kaldığını anımsattı.

Nüfusun yanı risk altında

ITU Jeofizik Mühendisliği Bölümü'nün raporu da, Türkiye'nin 71 milyon 517 bin 100 olan nüfusunun yüzde 45'inin birinci, yüzde 26.6'ının ikinci, yüzde 14.6'sının üçüncü, yüzde 12.3'ünün dördüncü ve yüzde 1.5'inin beşinci derece deprem bölgesinde yaşadığığini gösterdi. İstanbul'da olası bir depremde konu kaybının Raporu, Türkiye'de 47 ilde bulunan 66 havzaının 27'sinin birinci, 23'unun ikinci, 9'unun üçüncü ve 7'sinin dördüncü derece deprem bölgesinde olduğu vurgulandı.

Hekimler Uyardı: Hastaneler Hazır Değil

Türk Tıp Birliği (TTB) tarafından yapılan anketimde, yataklı tedavi kurumlarında görevli hekimlerin yüzde 9.6'sının "Çalışıkları hastanenin olağında duruma hazır olduğunu", yüzde 73.3'ünün ise "hazır olmadığını" görüşünü dile getirdiği belirtildi. TTB 2. Başkanı Feride Aksu, "Hastalı olmak, fizikal açıdan güvenli bir binada hizmet vermekte olağında durumda kullanılacak, obbi malzemelerin depolanmasına, kriz anında nasıl işlev göreceğini, görev tanımını ve ne yapacağını bilmekten, bunun tatbikatlarını yapmış olmaya dek uzanan bir yelpazeyi kapsamalıdır" diye konuştu.

Cumhuriyet Gazetesi - 16.08.2009

RAMİ ESNAFI GIDA YERİNE **'rami kişlası'ni satıyor**

Gıda toptancıları, Hazine'nin yanı tüm İstanbulluların malı olan Ramı Kölesi'nin 2 bin ev kargılı TOKİ'ye veriyor. TOKİ de buraya beton binalar dikicek. Köleyi sadece Başbakan kurtarabilir.

Şimdilik sira geldi Ramı Kölesi'ne... Gıda toptancıları, gıda estiği brakır, aynı zamanda Ramı Kölesi'nin TOKİ'ye satıyor... Kimin malını kimse satıyorlar belirsiz ama pazarlık mührü! Toptancılar, kamunun (Hazine'nin/İstanbulluların/tüm vatandaşlarının) malı, tarihi Ramı Kölesi'nin bahanesinde geçici olarak kurulan barakaların okulaklar ama barakadan gitme kargası! TOKİ'den birer bedava ev ve de ucuz fiyatla birer de siperi istediler. TOKİ de Ramı Kölesi bahanesine konuları dikkat etti. Ramı Kölesi III. Mustafa döneminde (1757-1774) yaptırıldı. II. Mahmud döneminde (1808-1839) yenilendi. Köleyin son gekindi. II. Abdülhamit döneminde (1876-1909) aldı. Cumhuriyet döneminde 1960 yılına kadar askeri amaçla kullanılmıştı. Köleyin birinci grup tarihi eser niteliğinde.

Miliyet Gazetesi - 07.08.2009

TOKİ'DEN SATILIK

tarihi eser!

Koruma Kurulu, TOKİ'nin satmayı hedeflediği Ataköy sahilindeki tarihi yapılan birinci sınıf eser tescil etti. Kurul, "Bu anıtların kuruluş görüşü alınmadan hiçbir işlem yapılamaz" diye tapuya şerh koydu.

Toplu Konut İdaresi'nin (TOKİ) 10 Ağustos'ta ihaleyle satmayı hazırladığı Ataköy sahilindeki arazide, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu tarafından tescil edilmiş birinci sınıf tarihi eserler ortaya çıktı. Ataköylülerin gece gündüz eylem yaparak satılmışını engellemeye çalıştığı arazide inceleme yapılan İstanbul 7 Numaralı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu, 22 Nisan 2009 tarih ve 6430 sayılı numaralı kararında, arazide bulunan işkender Çelebi İhâta duvarı, baruthane binaları, kule ve tarihi çapmayı birinci sınıf tarihi eser olarak tescil etti. Koruma Kurulu, tarihi eserleri arazinde tapu kaydına işaret etti, şerh koydu.

Kurul'un kaydurduğu tapu珊瑚形態, tarihi eserlerin bulunduğu parsel ile bu parselde konju persesellerde, kurul görüşü alınmadan gibi bir çatılamayacağı vurgulandı.

Miliyet Gazetesi - 14.08.2009

HAS MİMARLIK YEŞİL BİNA DEĞERLENDİRME **lisansı aldı**

Has Mimarlık, Temmuz 2009'dan itibaren, Avrupa'nın en yaygın yeşil bina belgesi BREEM'in lisanslı değerlendirme kurumu oldu.

2000 yılından beri "ekolojik binalar" konusunu araştırmasının sürdürülen Has Mimarlık, bu araştırmaların uygulanmasını İTÜ Maslak'ta ekolojik araştırmalar için EKOYap projesiyle gerçekleştirmiştir. Bu proje "sıfır enerji" olarak bilinen isteme ve soğutma için gerekli enerjiyi, binaın kendisi yenilenebilir enerji kaynaklarından ile üretilir. Ayrıca bina LEED hem de BREEM'e göre tasarlanıyor.

Sabah Gazetesi - 06.08.2009

MACAHİ'E **sekiz elektrik santrali kuruluyor**

Artvin'deki yeryüzü conneti Macahî Vadisi'nde sekiz hidroelektrik santral için lisans verildi. Firmaların biri bir ay içinde inşaatı başlıyor. Tedişin bekleyiş sürenin onlarca sivil toplum örgütü 'Santral inşaatı vadil bitir' dedi.

Macahî, Artvin'in Borçka ilçesine bağlı bir vadidir. Gürcistan sınırsında yeryüzlerdeki içeriğinde saklı bir connet gibidir. UNESCO tarafından Türkiye'nin tek 'Biyosfer Rezerv Alanı' olan edilen Macahî Vadisi'nde 'tehlike gideren' gidiyor. Tüm Doğu Karadeniz'de olduğu gibi, Macahî Vadisi'ndeki derelerde de Hidroelektrik Santrali (HES) yapılmak isteniyor. Macahî'de EPDK'nın lisans verdiği HES sayısı sekiz.

Türkiye'nin dereleri son günlerde HES projeleriyle anılır oldu. Doğu Karadeniz'de yapılması düşünülen yaklaşık 550 HES, bölgede örgütü mücadeleye yol açtı.

Macahî Vadisi'nde 'H2SOS' adıyla düzenlenen toplantı, Macahî'ın altı köyünden biri olan Camili'de yapıldı. Doğa Derneği'nden Camili Koruma Derneği'ne, TEMA Vakfı'ndan Derelerin Kardeşliği Platformu'na kadar onlarca sivil toplum örgütü Camili'de buluştu. Toplantıda Macahî Vadisi Başkanı Bahattin San'ın bir çevre felaketini tablosu çizdi: "HES santral igin üç metre çapında 85 kilometre uzunluğunda tünel yapılacak, 150 bin ton hafriyat okulak. Bu hafriyat ortalama 10 bin kamyonla taşınacak." Doğa Derneği Başkanı Güven Eken'e göre Türkiye'de dereler soyulma uğruyor: "Belki de tüm dereler suları. Beğimiz neyin geleceğini bilmiyoruz. Su kullanım konusunda kararlı bir dönemdeyiz."

Radikal Gazetesi - 18.08.2009

AYVALIK **kuşatma altında**

TOKİ'nin yapımı gerekliliği, AKP milletvekilleri Zeytinçik, Yasa'nı değiştirmeye çalışmanın, imar yetkilerinin Ankara'ya alınması istenmesi gibi çeşitli tehditlerle karşı karşıya bulunan Ayvalık'ta, aynı zamanda İhlas Madencilik şirketine 7 ayın noksadı sözleşmesi, arazide bulunan işkender Çelebi İhâta duvarı, baruthane binaları, kule ve tarihi çapmayı birinci sınıf tarihi eser olarak tescil etti. Çevreciler ve yerel yöneticiler, kuşatmayı yaracıklarının vurgulayarak, "AKP'nin kendi belediyeleriyle sorun yok. Doğayı seven belediyelerle sorun var" yorumunu yaptılar.

Ayvalık Belediye Başkanı Hasan Bülent Türkmen, bölgedeki milyonlara zeytin ağacına varlığı için mücadeledeki vazgeçmeyeceklerini vurguladı. AKP'nin doğayı seven belediyelerle karşanlaşmadığı söyleyen Türkmen, "Onun için de kınanın yaşasını gündeme aldılar, imar yetkilerini Kültür ve Turizm Bakanlığı'na devretmek istiyorlar. Biz kendi kılınanma sahip çıkmaktan aciz mıyız? İnsanlar imarla ilgili eylemler gerçekleştirebilir. Mülklerini satmak surada kalacaklar. Onlar da istediği alan istediklerine ranta peşkeş gerçekleştirebilir. Tek amaçları bu" yorumunu yaptı. Küçükköy Belediye Başkanı Mesut Ergin de, "göreve geldiklerinden bu yana sürekli savunmadı, korumadı, TOKİ'nin dünyaca ünlü Sanmsakı plajının göz diktiklerini vurguladı.

Cumhuriyet Gazetesi (Ege) - 17.07.2009

sonuçlanan varışmalar

RIBA'NIN LONDRA KÖPRÜSÜ'NÜN YENİDEN TASARLANMASI İÇİN AÇTIĞI ULUSLARARASI FİKİR YARIŞMASI SONUÇLANDI **kendi köprünü büyüt**

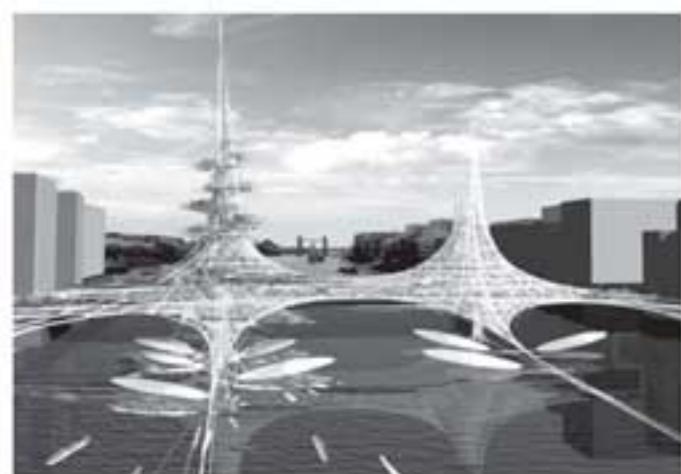
RIBA'nın Londra Köprüsü'nün yeniden tasarlanması için açtığı uluslararası fikir yarışmasını, küçük birlik yetirtirme alanları ve bir manevin da bulunacağı "yaşayan" bir tasarım ile Chetwoods kazandı.

Chetwoods Projesi

Yarışmaya 70'ten fazla tasarı katkımasına rağmen, jüri oy birliğiyle Chetwoods'un vahşi yaratıcılığa sahip, üzerinde yükselen camdan kuleleri bulunan tasarımını birinci seçti.

Şema, gökdelenlerde yetişip, yollardaki pazarlarda satılan organik besinleri temsil edecek şekilde tasarlanmış. Yarışma, ilk olarak 2009'da açılan Londra Köprüsü'nün 800. yıldönümü gerefine düzenlenmişti.

Lawrence Friesen Projesi

Yazı ve Görseller: Building Design / Çeviri: Mimdap

devam eden varışmalar

2009 ULUSLARARASI TORSANLORENZO ÖDÜLLERİ **acıkladı**

Tamamlanmış peyzaj projelerine dikkat çekmek, kaliteli kentsel ve özel yeşil alanları ön plana çıkarmak ve teşvik etmek amacıyla verilen uluslararası ödül, UİA'nın desteğiyle yılda bir kez veriliyor. Kendi okullerinde meslek odalarına kayıtlı mimarlar ve peyzaj mimarlarının katılımıyla verilen ödüller, 3 kategoridendir: Peyzaj, mimarlık ve mekânın dönüştürülmüş, kentsel yeşil alanlar, kentlerde ve banliyölerdeki özel bahçeler. Birincilik ödülü alanlara 2500 Euro, ikincilik ödülü alanlara ise 1000 Euro veriliyor. Bu sene uluslararası juri başkanlığını İsviçre'li Avrupa Peyzaj Mimarları Vakfı (EFLA) Başkanı Lars Nyberg yürüttü, UİA'yı temsil eden, başkan yardımcısından biri olan Kazuo Iwamura da (Japonya) jüride yer aldı.

Peyzaj Mimarlığı ve Mekânın Dönüşümü

Birincilik Ödülü
Yürüyüş patikasının
kentselleştirilmesi
Yer: Manresa, Katalonya.
Mimarlar: Pere
Santamaría García, Mireia
Palomas, Pilar Toll
(İspanya)

İkincilik Ödülü
Lotus Gölü Sulak Alan
Parkı
Yer: Tiebing, Çin.
Mimarlar: Jie Hu, Yida
Wu (Çin)

Monslyon
Lankheet Kursal Arazileri
Mimarlar: Bernd
Strootman, René van der
Velde (Hollanda)

Kentsel Yeşil Alanlar

Birincilik Ödülü
"Rio Hortega" Hastane
bahçesi peyzaj tasarımı
Yer: Valladolid
Mimarlar: Luis Vallejo
García-Maurino,
Sacramento García Pastor,
Guaria Canon (İspanya)

İkincilik Ödülü
"Sayfiye bahçesi"
Yer: Potenza Picena,
İtalya.
Mimarlar: Carlotta
Montefoschi, Maria
Cecilia Viliani Zani,
Nicolo Ceu

Monslyon

Kirkberg Merkez Parkı
Mimarlar: Peter Latz,
Alesh de Crecy, Stefanie
Heckl, Christine Rupp-
Stoppl (Lüksemburg)

**Renaca Norte Doğa
Parkı**
Yer: Şili.
Mimarlar: Carla
Ruttmann, Cecilia
Rencoret, Beatriz Majluf
(Şili)

Kentlerde ve Banliyölerdeki Özel Bahçeler

Birincilik Ödülü
La Barroux
Yer: Carpentras, Fransa.
Mimar: Anthony Paul
(Fransa)

İkincilik Ödülü
"Sayfiye bahçesi"
Yer: Potenza Picena,
İtalya.
Mimarlar: Carlotta
Montefoschi, Maria
Cecilia Viliani Zani,
Nicolo Ceu

Monslyon

Kirkberg Merkez Parkı
Mimarlar: Peter Latz,
Alesh de Crecy, Stefanie
Heckl, Christine Rupp-
Stoppl (Lüksemburg)

**Renaca Norte Doğa
Parkı**
Yer: Şili.
Mimarlar: Carla
Ruttmann, Cecilia
Rencoret, Beatriz Majluf
(Şili)

▪ **Istanbul Kültür Forumu Logo Yarışması**
Yarışmaya kayıt ve eser yollama için son gün : 01 Eylül 2009

▪ **Mimarlar Odası İzmir Şubesi Mimarlık Haftası 2009 Kiso Film Yarışması: Kentli Olmak**
Son Başvuru Tarihi: 10 Eylül 2009

▪ **Deutsche Bank Kentsel Çağ Ödülleri, İstanbul**
Son Katılım Tarihi : 11. Eylül 2009

▪ **Mimarlar Odası İzmir Şubesi Mimarlık Haftası 2009 Fotomaraton Fotoğraf Yarışması**
Katılım Tarihi: 12 Eylül 2009

▪ **Karaköy ve Yakın Çevresi Ulusal Öğrenci Mimarlık Fikir Yarışması**
Teslim Tarihi: 15 Eylül 2009

▪ **PRO/EFFİKIR Kent Düğüleri-4**
Kızılay Kent Meydanı Ve Çevresi Kentsel Tasarım Ulusal Proje Fikir Yarışması
Son Teslim Tarihi : 25 Eylül 2009

▪ **Yeniden Dönüşürtülebilir Konut İçin Uluslararası Fikir Yarışması**
Son Teslim Tarihi : 01 Ekim 2009

▪ **Erciyes Üniversitesi Høyirseverler Anıtı Ulusal Proje Yarışması**
Proje ve Maket Teslimi: 02 Ekim 2009

▪ **Kadın Dostu Mekânlar Kentsel Tasarım Öğrenci Yarışması**
Son Katılım Tarihi : 05 Ekim 2009

▪ **İstanbul Yaya Üst Geçitleri Ulusal Fikir Projesi Yarışması**
Son Teslim Tarihi : 06 Ekim 2009

▪ **Kadırlı Belediyesi Hizmet Binası ve Kültür Merkezi Ulusal Mimarlı Proje Yarışması**
Son Teslim Tarihi : 20 Ekim 2009

▪ **Mimarlar Odası Konya Şubesi "Sokak ve Çocuk" Fotoğraf Yarışması**
Son Katılım Tarihi: 15 Kasım 2009

▪ **20. Yüzyıl Mimarlı Mirasının Dijital Modellemesinin Konusunda Uluslararası Öğrenci Yarışması**
Teslim Tarihi : 01 Nisan 2010

▪ **Schindler Ödülleri 2010**
Son Katılım Tarihi : 01 Nisan 2010

Bilgi için: www.premiotorsanlorenzo.it

KAMU HİZMETİNDE MİMARLIĞA TANIKLIK -13

T.C. SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI KÜÇÜK SANATLAR VE SANAYİ BÖLGELERİ VE SİTELERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Kamu kurum ve kuruluşlarında farklı dönemlerdeki sosyal, politik ve ekonomik yapıları da gözetilerek, gerçekleştirilen mimarlık hizmetlerinin kurumun kurulduğu günden bu yana, nasıl yapıldığının, bugün, kurumun çalışmalarının nasıl şekillendiğinin, verilen mimarlık hizmetlerinden örnekler sunarak anlatıldığı, kamuadaki birikimin mimarlık ortamına kazandırılması hedefi ile gerçekleştirilen Kamu Hizmetinde Mimarlığa Tanıklık projesi 30 Nisan 2004 tarihinde TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi İşyeri temsilcileri Koordinasyon Komisyonu tarafından başlatılmıştır.

40. Döneme kadar 11 kurum ile etkinlik gerçekleştirilmiş ve elde edilen materyaller dijital ortama aktarılara, oda bünyesinde kurumların mimarlık uygulamalarına ilişkin kapsamlı bir arşivleme süreci başlatılmıştır. Proje hakkında kapatılma tartışmalarının yapıldığı günlerde İller Bankası ile başlamış, daha sonra, DLH Genel Müdürlüğü, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü, T.C. Karayolları Genel Müdürlüğü, TRT Genel Müdürlüğü, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Adalet Bakanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü ve Halkbank ile devam etmiştir.

25 Haziran 2009 tarihinde ise T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğü ile Kamu Hizmetinde Mimarlığa Tanıklık Projesinin on üçüncüsü gerçekleştirılmıştır. Söyleş - Sergi - Kokteyl şeklinde gerçekleştirilen etkinlikte T.C. Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğü'nde Şube Müdürü olarak görev yapan Mimar Bülent Atay konuşmacı olarak katılmıştır.

Mimar Bülent Atay, Küçük Sanatlar ve Sanayi Bölgeleri ve Siteleri Genel Müdürlüğü'nün, sorumluluğunda olan organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgeleri ve küçük sanayi sitelerinin tanımları, türleri, çalışma alanları üzerine kurum tarafından hazırlanan sunumu üyelerimize paylaşılmıştır.

Sunumda, Türkiye'deki Organize Sanayi Bölgelerinin (OSB) kurulması, denetlenmesi ve altyapı inşaatlarının kredilendirilmesi görevlerinin Sanayi ve Ticaret Bakanlığı'nın yetki ve sorumluluğunda olduğu, çevresel değerleri koruma hedefi ile sürdürülen plaka sanayileşmede, 1962 yıldan itibaren yürütülen organize sanayi bölgelerinin önemli rol üstlendiği, kurumsal bir nitelik kazanarak KOBİ'lere uluslararası standartlarda altyapı imkânı sağlandığı, organize sanayi bölgelerinin hedefleri, OSB Kanunu ile OSB'lerin, yasal bir statüye kevuçturulmalarının sağlanlığı ve OSB'lerin türleri üzerine bilgiler aktarılmıştır.

Yine Bakanlık yetki ve sorumluluğunda olan endüstri bölgeleri ile ilgili, kurumun, Endüstri Bölgeleri Kanunu ile ülkemizdeki endüstri bölgelerinin kuruluş işlemlerini yürütmekle görevlendirildiği, endüstri bölgelerinin, "yatırımları teşvik etmek, yurtdışında çalışan Türk işçilerinin tasarruflarını Türkiye'de yatırma ydnlendirmek ve yabancı sermaye giriğini artırmak amacıyla kurulacak üretim bölgeleri" şeklinde tanımlandığı, oluşumu, türleri, organize sanayi bölgeleri ile arasındaki farklar üzerine bilgiler aktarılmıştır.

Bakanlığın bir diğer uygulamasının da Bakanlık Kuruluş Kanunu gereği yaygın olarak yürütülmekte olan küçük sanayi siteleri olduğu ve krediyle desteklendiği, yasa gereği küçük sanayi sitelerinin altyapı inşaatlarının tamamı, üstyapının ise %70'nin Bakanlık tarafından desteklendiği, küçük sanayi sitelerinin en az 20 işyerinden oluşan ve daha çok imalat ve tamiratla uğraşan küçük işletmelerden oluştuğu, bu işletme toplulukları sayesinde, ülke genelinde sanayileşme sürecinin hızlanması ve aşamalan, OSB'ler ile arasındaki farklar ile ilgili bilgiler aktarılmış, etkinlik forum ile sona ermiştir.

ankara'nın yamaları

Dünya genelinde 20. yılının planlı gelişen nadir başkentlerinden biri olan Ankara'nın ilk planları bir elbise gibi düşünüldüğünde Ankara'nın sökükleri ile bu plana yeralan plan dışı uygulamalar ve köhnelegtirmeler kastedilmektedir. Bu söküklər zaman içinde yamalarla kapatılmıştır. Durum bu sökükləre deðindiðimiz dönemdeki çok daha vahimdir. Bugün rant tutkusu hiç olmadığı kadar artmış ve kenti şeñlendiren en büyük güç haline gelmiştir. Öte yandan yillardır verdiği bir deneyimle herşeyi herkesten daha iyi bildiğini savunan kent yönetimi sökükləri yamalarla kapatmak konusunda ustalaşmıştır. Kenti okutacak imgeler ve kente kimliğini kazandıran vurgu noktalar yok edilmekte, böylece kent yamalı bohçaya dönüþmektedir.

Eylül 2009 Bülteninde labirente dönüßen Ankara trafığının merkezinde yer alan Akay Kavşağı'nın ibret veren öyküsü anlatılmaktadır. "Deneyimli", "iş bilen" ve "iş bitiren" kent yönetiminin manevralarını çok net gözler önüne seren bu süreç, iktidarnı bilincaltı da ifşa etmektedir. Yine bu sayıda Emek İshani'nda neler yaşandığını anlatan yazı, bir kültür varlığının tescillememeye sürecini ve bu arada başına gelenleri anlatmaktadır.

Bir başka yazda ise bir gecede tarihi bir değerin nasıl yok edildiğinin ve bunun nasıl sorumlulannın yanlarına kar kaldırığının öyküsü dillendirilmektedir. Maltepe Havagazı Fabrikası bir gecede yok olur ve işbirlikçilerden hesap sorulmaz... Peki ya Gençlik Parkı, çocukların aramızdaki köprü, o ne aleme? Betonlaştı! Çok uzun zamandır bakım çalışmaları suren Gençlik Parkı, 30 Ağustos Zafer Bayramı gibi anımlı bir günde kapılarnı açar, tüm kentlerimizin ortak kaderi olan betonlaşmanın zaferinin timsalıdır artık...

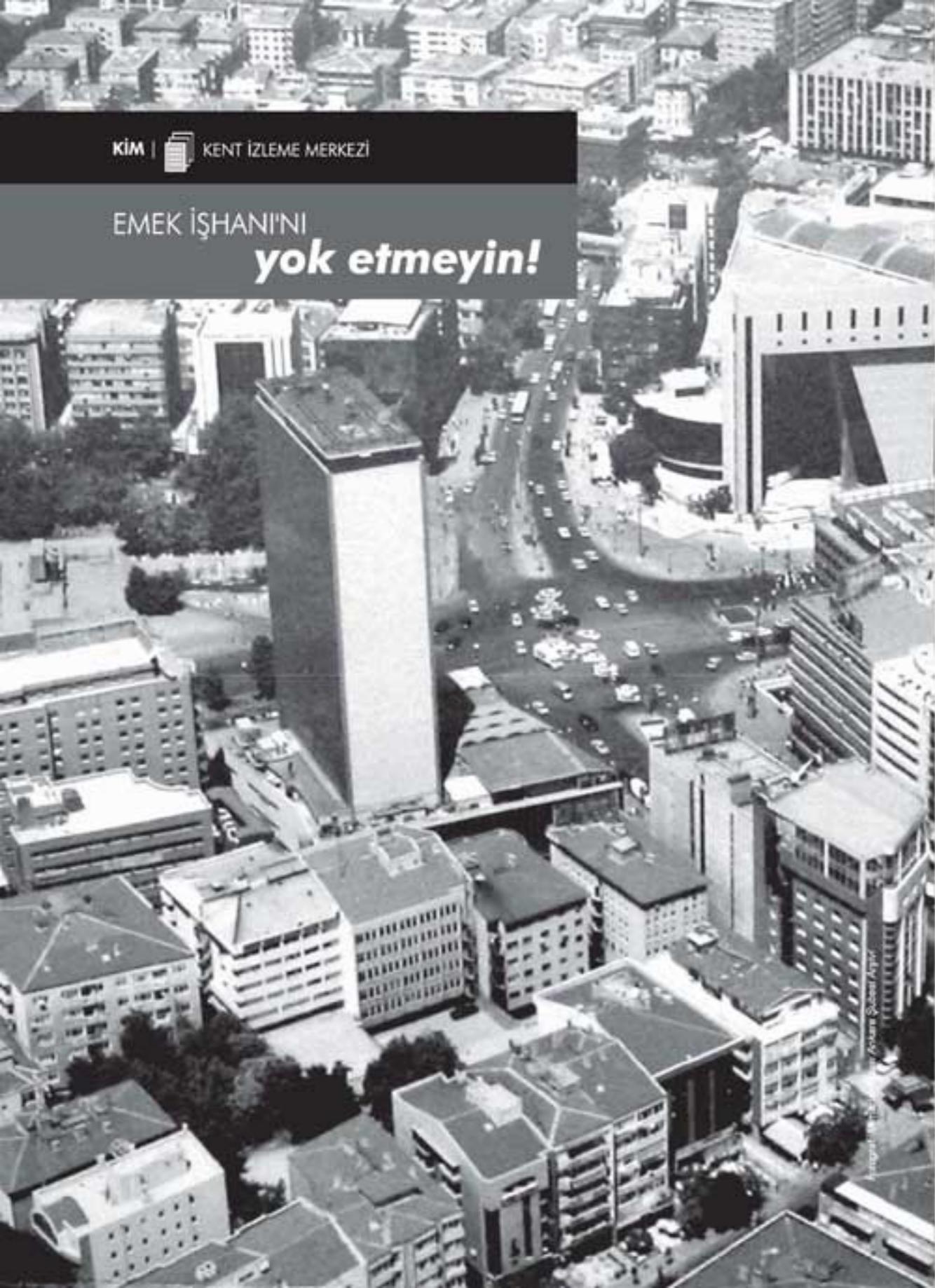
Daha sonraki sayırlarda yer alacak "Ankara'nın Yamaları" yazılarından ikisi, Ankara kentinin en önemli vurgu noktalarından Atatürk Orman Çiftliği ve Atatürk Kültür Merkezi alanlarının içinden geçikleri süreçler ve son durumlarını aynı zamanda ele almaktadır. Tarihi ve anı değerleri çok büyük olan ve yasalarla korunan bu iki alan, kentin merkezinde kalan son iki büyük kent parçasıdır. Bu nedenle de kentliye kent içinde ihtiyaç duydukları kamuusal alan ve yeşil alanları sağlayacak çok önemli alanlardır. Oysaki bugün kentlinin üzerlerinden atladıkları birer bariyer olmaktan öteye geçememiştirler.

Ayrıca "Ankara'nın Yamaları" başlıklı yazılar, Ulus Tarihi Kent Merkezi, vadileri, parkları bağıt olmak üzere Ankara'nın diğer yamalarının öykülerini anlatan yazırlar devam edecektir. Bu yazıların amacı yaşıantanları özellikle örnekler üzerinden ve tüm süreci içeren bir bütünlükte anlatarak altında yatan bilinci ve çıkarları gözler önüne sermek, Ankaralılara kentlerinin son durumunu anlatmak ve onları uyarmaktır. Kent, yamalarla gelişmes ancak eskir, yiter ve sonunda yok olur. Ortaya kent olarak nitelendirilecek bir bütün kalmasız. Yalnızca içinde yaşamaması imkansız hale gelen bir yamalı bohça kalır geriye...

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Bülteninde daha önceki "Ankara'nın Sökükleri" olarak adlandırdığımız alan ve mekanlarını ilişkin hem hafızalarımızın yeniden tazelemek hemde yaşanan son gelişmeleri sizlerle paylaşmak amacıyla "Ankara'nın Yamaları" başlığı altında oluşturulan yazıları Eylül 2009 Bülteni ve sonrak Bültenlerde yer vermeye çalışacağız.

KİM | KENT İZLEME MERKEZİ

EMEK İSHANI'NI yok etmeyin!

Emek İşhanı Ne Olacak?

Ankara'nın kent merkezi Kızılay meydanının güneydoğu köşesinde yer alan ve Kızılay yapısından sonra meydanın bir başka simge yapısı olan Emek İşhanı; Türkiye'de modern mimarlığın sembollerinden olan uluslararası üsluplaktaki mimarlık uygulamalarının önemli bir örneğidir. İşhanı, Ankara'da ve Türkiye'de modern mimarlığın gelişiminde önemli rol oynamıştır. Binanın projesi 1957 yılında Emevi Sandığın tarafından açılan anıthı sayıda katılımla açık bir yarışma ile elde edilmiş ve yarışmanın birincisi Enver Tokay olmuştur.¹ Projede binanın oturduğu alan 249,87m², toplam alan ise 22.000m²'dir. 24 kat olarak projelendirilen yapıda 179 ofis, 1 kafeterya, 1 büyük market ve 8 dükkan bulunmaktadır.

Ankara siluetinin bir parçası olan Emek İşhanı, birçok yönden mimarlık kültürünün bir belgesi olarak korunmaya değer bir yapıdır. TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi, birçok ortamda yapının önemini vurgulamış ve çeşitli kayıtlarda yapının Ankara'nın sosyal ve ekonomik yaşamındaki tarihsel önemini, değerini dile getirmiştir.

2006 yılında Emek İşhanı (GökdeLEN) Kiracilar ve Çalışanları Derneği'nin yapıya ilişkin tescil başvurusu Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu tarafından reddedilmiş ve Kurul kararının iptaline ilişkin dernek tarafından açılan dava da red ile sonuçlanmıştır. 23 Haziran 2009 tarihinde ise Mimarlar Odası Ankara Şubesi, yapının öneminin tekrar hatırlatılması ve kararların yeniden gözden geçirilmesine neden olabilir dûrüncesi ile Türkiye'nin ilk gökdeleni olan Emek İşhanı'nın sahip olduğu değerler konusunda bir tespit çaleşməsini yapmış ulusal ve uluslararası belgelerde tanımlanan, tüm dünyaca kabul gören ilkelер çerçevesinde² mimarlık kültürünün bir belgesi olarak kültür varlığı niteliğinde tescil edilmesi için ilgili Koruma Kurulu'na yeni bir başvuruda bulunmuştur. Nye yazık ki bu girişim de sonucuz kalmış, Kurul tescil talebini "Emek İşhanı (GökdeLEN) Kiracilar ve Çalışanları Derneği tarafından 27.11.2008 tarih ve 1948 sayılı kurul kararının iptali istemiley dava açılmış, açılan dava sonucu Ankara 14.Idare Mahkemesi 20.02.2008 tarih ve K: 2008/257 sayılı kararı ile davanın reddine karar vermiştir."³ gerekçesi ile reddetmiştir.

Emek İşhanı, 1959 yılında tasarlanmış ve 1965 yılında uygulanmış, 1950-60'lının mimari anlayışını sergileyen Büyük Ankara Oteli gibi başkentin sosyal, kültürel ve ekonomik yaşamında önemli rolü olan yapılarından biridir. Aynı dönemde, aynı anlayış ile Inşa edilen ve modern mimarı üslupları ile Ankara'nın mimarlık tarihinde bir zaman dilimini temsil eden; o güne kadar üretilen yapılarından malzeme kullanımı ve mimarisile farklı olan ve bu nedenle "tek" olan Emek İşhanı ve Büyük Ankara Oteli aynı zamanda başka kentlere de örnek olmuş zamanın öncü yapılarındanır. Mealesef, Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurul üyeleri bu değerin farkına varamamakta ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun 2.bölümünde Korunması Gereklilik Taşınamaz Kültür ve Tabiat Varlıklarının tanımlandığı 6.maddesinin b bendinde, "Belirlenen tarihten sonra yapılmış olup önem ve özellikleri bakımından Kültür ve Turizm Bakanlığı'ncı korunmalanında gerek görülen tasnimazlar..." olarak kendilerine verilen yetkiye kullanılmamaktadır. Korumadaki gelişmelerle karşı statik davranışın Koruma Kurulu, restorasyonda dönemsel özellikleri göz ardı ederek tescilli kültür varlıklarındaki zamansal çeşitliliği, gözetmeye, zaman açısından 19. yüzyıl mimarisinde kalmış, yeni mimarlık olugumlarındaki modernlik çizgisinden uzak, yeni mimaride ise replika ilkesini benimseyen bir anlayış ile STATÜKOCU yaklaşımını verdikleri kararlarla sergilemektedirler.

Koruma Bölge Kurulu'nun kültür varlığı tescil ölçütleri konusunda tekrar değerlendirme yapmasının gerekliliği olduğu düşünülmektedir. Ankara'nın önemli bir yapısı olan Emek İşhanı ile ilgili farklı süreçlerde ve farklı içerikte hatalar yapılmaktadır. Bu hatalardan ikisi; Ankara Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun yapının tesciline karşı çıkarık mimarlık kültürü açısından geleceğe yönelik yaptığı hatadır. Emek İşhanı, 1.-3.yüzylinder kapsayan Antik dönem yapılan, 11.-13. yüzylinder kapsayan Beylikler ve Selçuklu dönemi yapılan, 14.-19.yüzylinder sonu dönemlerini içeren Osmanlı dönemi yapılan gibi döneminin mimarlık anlayışını günümüze taşıyan yapılardan biridir. Yapı, 1923 ve sonrası içeren Cumhuriyet Dönem'in modern mimarlık bilgisinin somut bir örneğini tegiz etmekte ve beige değerini taşımaktadır. Bu nedenle, korunması gereklili kültür varlığı olarak tescilenmesi gerekmektedir.

Kültür varlığı olarak tescilenmesi Koruma Bölge Kurulunca uygun bulunmayan yapının farklı bir işlevle yeniden kullanımı söz konusu olmuştur ve işhanının otele dönüştmesi amacıyla yapılan tadilat çalışmalarını halen devam etmektedir. Tadilat projesi sürecinde yaşanan hata ise; Tadilat projesini yapan mimarın mimar meslektaşına karşı yapmış olduğu hatadır. Mimar, 5848 sayılı Fikir ve sanat eserleri yesasının 16. maddesine ve TMMOB Mimarlar Odası Serbest Mimarlık Hizmetlerini Uygulama, Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliğinin 15 ve 18.maddelerine göre eser sahibinden veya bulunamaması halinde yasal varislerinden almış olması gereken

Fotoğraf: Erhan Öncü

muvaffakatnameyi, proje müellifi Enver Tokay'ın yasal varislerinden almadan proje hazırlamış, yasalara uymadığı için suç işlemiştir.

Tadilat projesini gizlenen mimannı gerçekleştirmiş olduğu bu davranış, meslek etiği açısından hatalıdır. Etik ilişkisi, "insanlar arası ilişki türlerinden bir tanesi ve en temelde olan, belirli bütünlükte bir kiginin beliri bütünlükte başka bir kişiyle ya da en geniş anlamda insanlarla -yüz yüze geldiği veya gelemediği insanlarla-, değer sorunlarının söz konusu olduğu, ilişkidi, eylemde bulunarak yaşadığı her ilişki" olarak tanımlanmaktadır.¹ Mimar, meslektaşına karşı yükümlülüklerin belirlendiği Mimarlar Odası Etik Kodları Belgesi'ne uygun davranışnamamıştır.

Ayrıca, Mimarlar Odası mesleki denetim onayı da olmayan tadilat projeleri konusunda yapılan araştırmada, Çankaya Belediyesince projelerin 27 Mart 2009 tarihinde onaylandığı ancak henüz ruhsata bağlanmadığı anlaşılmıştır. Bu durumda bir başka hata da proje onama sürecinde yaşanmıştır. Tadilat projesi, Çankaya Belediye İmar Müdürlüğü tarafından yukarıda açıklandığı üzere, gerekli prosedür tamamlanmadan onaylanmış, onay işlemini gerçekleştiren teknik ekibin ve personelin bu bilgili göz ardi etmiş, bu konuları bilmesi gereken mimarı bu konuda uyarma girişiminde bulunmamıştır.

Yapıya ilişkin hazırlanan tadilat projelerinin onay işlemleri, 29 Mart 2009 yerel seçimlerinden hemen önce gerçekleştirilmiş olmasının bir başka dikkat çekici konudur. Bu konuda yapılan diğer bir hatada siyasi etik olarak tanımlayabileceğimiz, yönetimlerin etik sorunudur. Seçime giden bir yönetimin seçim öncesi kente yapılaşmala ilişkili kararlarını bir süre askıya alması, yönetimleri kuglu altında bırakmayıcaz, asıl önemlileri yönetimlerin anlayışlarındaki şiddetin göstergesi olacaktır. Halbuki, yerel yönetimlerin seçim öncesi gerçekleştirdikleri, gerekli ve yeterli arastırmayı yapmadan karar

verdikleri icrasılar meselesi ülkemizin pek de yabancı olmadığı bir durumdur. Benzer bir uygulamanın Emek İşhanı tadilat projelerinin eksik belgelerle onaylanması da yaşandığı konusunda tereddütlerimiz bulunmaktadır.

Emek İşhanı'na ilişkin, yerel yönetim seçimlerinden sonra yaşanan ilginç bir gelişme ise, 10 Haziran 2009 tarihinde Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından yapının otel dönüşümü konusunda oy çokluğu ile verilen karardır. Yapı için, Çankaya Belediye Meclisince otel olmasına karar verilmişken, Büyükşehir Belediye Meclisi yapının otel dönüşmesine karşı çıkmaktadır. Bu durumda, Belediye Meclislerinin karar alma süreçleri de değerlendirilmesi gereken bir konudur. Farklı kararların arkasındaki gerekçeler nelerdir? Meclis kararları, hangi veri ve kriterlere dayanarak verilmektedir? Son yıllarda planların hige sayıldığı kentteki yapılaşmalar konusunda son derece belirleyici bir rol oynayan meclis kararlarının yeniden gözden geçirilmesi, bu kararların bilimsel gerçekliklere dayanımda süreçlerinin, yöntemlerinin oluşturulması gerekmektedir. Bu durumda Emek İşhanının değerlendirilmesi konusunda yapılan bir başka hata, yeterli etütler yapılmadan, bilimsel veriler olmaksızın, yapının farklı bir amaçta kullanılmış karar verilmiş olmasıdır. Böyle bir kullanım kararına yönelik proje hazırlanırken, farklı konuların ele alınması zorludur.² Yapının sahip olduğu değerler yanında, çevre verileri, çevrenin ve yapının yeni işlevi taşıma kapasitesi irdelenmesi gereklidir. Mimar proje hazırlama sürecinin esasını teşkil eden araştırma, analiz ve sentez çalışmalarını olmaksızın verilen bu karar, bilimsel gerçeklikten uzaktır.

Bir yapının başka bir işlev ile kullanılması bir mimari proje sorundur. Ankara'nın mimarlık tarihi açısından önemli olan bu ve benzeri yapıların ve kamusal alanlarının yeniden kullanılmada, hem kent hem de yapı için tüm paydaşların birlikte proje

Fotoğraf: Mimarlar Odası Ankara Şubesi Arşivi

üretme süreci önemlidir. Süreç birlikte üretme ve geliştirmeyi içerir ki bu bir kültürdür, yani yaşam biçimidir.

Bu konuda irdelenmesi gereken bir başka nokta ise; yöneticilerin konu ile ilgili basına yayan demeçlerinin değerlendirilmesidir. Ankara'yı turizm, kongre ve iş merkezi yapmayı hedefleyen³ Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'in bu yapı için otel "olamaz" kararı vermesinin gerekçeleri nelerdir? Bunun yanında Şehir Plancısı Çankaya Belediye Başkanı Bülent Tanık hangi sebeplerle yapının otel dönüşmesine olumlu bakmaktadır? Kentin ve Kızılay'ın simge ve referans noktası niteliğini taşıyan bu alan şehircilik ilkelerine göre nasıl değerlendirilmelidir?

Yasal sürecini tamamlamayan tadilat projelerinin iptal edilmesi konusunda Şubemiz Çankaya Belediyesi'ne gereklidir müracaatları yapmıştır. Ancak mal sahibi, hatalar dizini ile devam eden bu süreçten hiçbir şekilde etkilenmeden tadilat çalışmaları devam etmektedir. Hatalar üzerine kurgulanın bu projede, kontrol mekanizmalarının durumunu ne olacağının belli değildir. Yapılması gerekenler yapılmadan süreden devam ettirilen hakkında hukuki süreçler karar verirse dahi, yapının geleceğinin ne olacağının konusunda endişelerimiz de devam etmektedir.

Emek İşhanı için Çankaya Belediyesi tarafından otel olarak yapı kullanma izni verilemeyeceği aktarır.⁴ Ancak yapının otel dönüşmesini sağlayacak tadilatların da bitme noktasına geldiği bilinmektedir.

Oyleyse Emek İşhanı'nın geleceği ne olacak?

Kent için önemli tartışılmaz olan bu yapı, karşı köşesinde yıllardır kullanılmayı bekleyen Kızılay Binası gibi "kentin yok mekanları"ndan biri haline mi getirilecektir?

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi kenttek uygulamalar ile ilgili geleceğe yönelik endişesini, Ankara'nın kent imgesi, ilk gökdeleni Emek İşhanı için de duymaktadır. Bu endişesini kentin ve yapanın aktörleri ile paylaşmıştır, bundan sonrası süreçlerde de paylaşmaya devam edecektir.

¹ Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Erzurum Atatürk Üniversitesi Yerleşkesi, Vali Konagi gibi önemli tasarımın olsun Tokay 1945 İstanbul Teknik Üniversitesi mezunu.

² Kuruluş amacı modern mirası korumak olan DOCOMOMO(Documentation and Conservation of Modern Movement), bu mirasın kapsamını belirlerken "tarihi referansları olmadığı, süslü ve dekorasyon yerine işlev, teknik ya da mekansal şartlara dayalı modern tasarım ilkelerini benndirin ürünler" tanımını kullanmıştır.

³ Ioanna Kupradisi, Etik, Türkiye Felsefe Kurumu yay., 1988, Ankara, s. 3

⁴ Mimar, 22.06.2009 tarihinde tarafımıza yepmiş olduğu yazılı başvuru ile tadilat projesi hazırladığını beyan etmiş, stol durum belgesi düzeltilebilmesi için gerekli evraklar konusunda bilgi istemiştir.

⁵ Mimarlık mesleği gereği, işlev dağılım, işlevler arası ilişkiler, malzeme kullanımı, yakın çevre ve kent ilişkisi, kullanıcı profili v.b. konular tasarımda ve kullanım kararlarında belirleyici rol oynamaktadır.

⁶ <http://www.melihgokcek.com.tr/>

⁷ Bkz. 10 Haziran 2009 tarihli Hürriyet Gazetesi Ankara eki

⁸ Bkz. 10 Haziran 2009 tarihli Hürriyet Gazetesi Ankara eki

⁹ 10 Haziran 2009 tarihli Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi karar gereği, yapı otel olarak kullanılmaz.

AKAY KAVŞAĞI'NDA yaşananlar!!!

"Akay Kavşağı Projesi, 1997 yılında iki kez iptal edilmesine karşın, 24.8.1998 tarihinde Kavşağı'nın yapımına başlanmıştır. 30.7.1998 tarihinde kavşağıın imar planı yapılmıştır. Planlama ilkeleri açısından sakincalı olan bu planın iptali talebiyle Mimarlar Odası Ankara Şubesi olarak açtığımız davada Ankara 4. İdare Mahkemesi 01.04.2003 tarihli kararıyla, imar mevzuatı ile şehircilik ilkelerine ve kamu yararına uygun bulunmayan imar planını iptal etmiştir. Davalı Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığı kararın temiz yoluna gitmiştir. Danıştay 6. Dairesi, 23.09.2005 tarihinde mahkeme kararını onamıştır. Davalı idare karar düzeltme yoluna başvurmuş, davalının karar düzeltme talebi ise 06.11.2006 tarihinde reddedilmiştir."

Bundan 11 yıl önce, 1997 yılında yargı kararı ile kapatılması kararlaştırılan Akay Kavşağı'nı, uzmanların uyarularını ve yargı kararlarını dikkate almadan yaklaşık 60 milyon dolar harcayarak bütün itirazlara rağmen gerçekleştiren İ. Melih Gökçek, Ankara 3. İdare Mahkemesi'nin planın iptal edilmesine hukmetmesi sonucunda, kamuoyunu yanıtlan, bir kampanya başlattı. Akay Kavşağı'nı 1 Ağustos itibarıyle trafiğe kapatacağını açıklayan Gökçek, bu yolla önceden yapmış olduğu uygulama hatalarını toplumsal sorumluluk sahibi meslek odalarını ve farklı siyasi görüşte olan yerel yöneticileri karalayarak kapatmaya çalıştı. Başkent Ankara'nın belediye başkanı mahkeme kararı "kavşağı kapatın" demediği halde; oluşturduğu senaryoyu desteklemek için Büyükşehir Belediye Meclisi'ne bu yönde karar aldırtarak, kapatma kararını mahkemeye atmış gibi duyurdu ve kamuoyunu yanılttı.

Yargı kararı, kavşağın yıkılarak eski durumuna geri döndürülmesini öngörmektedir. Ama bu yapılanca kadar da belediyeeye 'Büroda çözüm üretemezsin' dememektedir.

Akay Kavşağı, Çankaya-Kavaklıdere-Kızılay-Ulus aksı ile Eskişehir yolu-Bakanlıklar-Küçükkesat aksının kesiştiği, TBMM'nin de bulunduğu bölgede yer alan oldukça karmaşık bir alt geçit ağından oluşuyor. Konumu gereği bu kavşak, Eskişehir yolunun merkeze bağlılığı birçok semt ve banliyöyü, resmi kurumları yer aldığı Bakanlıklar bölgesini, Kızılay ve Ulus gibi merkezleri, Kavaklıdere ve Çankaya'da bulunan elçilikleri, Küçükkesat, Ayrancı, Dikmen ve Yıldız gibi mahalleleri doğrudan etkiliyor. Bu kavşakta resmi ve özel otomobiller, kurum servisleri ve belediye otobüslerinin yoğun bir trafiği bulunmaktadır. Kavşak projesine ilk gündeme geldiğinde ciddi eleştiriler getirilmesi ve davalar açılması da, bu noktanın bu denli kritik olmasından ve kavşağın yetersiz bir çözüm olarak değerlendirilmesinden kaynaklanıyordu. Akay Kavşağı projesi, ilk gündeme geldiğinde 1994 yılında onaylanan Ankara Ulaşım Ana Planı'na aykırı olduğu gereklisiyle Mimarlar Odası ve Çankaya Belediyesi tarafından davalar açılmıştı. Açılan davalar sonucu ilgili Nazım İmar Planının 1997 yılında iki kez iptal edilmesine rağmen 24.08.1998 tarihinde kavşağıın inşaatına başlanmıştı.

Projenin uygulanmasına geçilmeden önce iptal edilmesi için öne sürülen en önemli itiraz gerekçeleri ise;

- Akay Kavşağıının çıkışındaki iki önemli aksa raylı ulaşım kurulmasının gerektiği, altgeçitlerden oluşan kavşağın yapılması halinde, Çankaya ve Çayyolu'na Kızılay'dan metro hatları çekilmesini engelleyeceğii ya da zorlaştıracağı.
- Eskişehir yolu gibi bir ana arterin doğrudan şehir merkezine bağlanması ulaşım politikaları açısından doğru olmadığı, otomobil ulaşımının çevre yolundan verilmesi gerektiği, şehir merkezinin toplu ulaşım odaklı olarak planlanması gerektiği.
- Meclis Meydanı ve Kızılay'a, yaya erişiminin engelleneceği,
- Bu tip kavşakların sadece metroyu engellemeyeceği, toplu taşımayı genel olarak geri plana atarak özel araç kullanımını özendireceğini, kent merkezine özel araç trafiğinin özendirilmesinin ise ulaşım ana planına ve şehircilik anlayışına aykırı olduğunu. Yoğun trafiğin yakıt tüketimini ve hava kirliliğini artırdığı gibi, şehir içinde park problemi de yaşanacağı.
- Bu tip kavşakların, geçici bir süre trafiği rahatlatmaya yardımcı olsa da, özel araçları teşvik ettiği için kısa zamanda araç sayısının artması ile birlikte yeniden tikanıklığın baş göstereceği, bu da kavşağı bağlanan hatlar üzerinde yeni yeni kavşaklar yapılmasını gereklili kılaceği.
- Ayrıca Kavşağıın mimarisinin, dar ve virajlı olmasından dolayı son derece tehlikeli olacağı ifade edilmiştir.

Katlı kavşakların trafik sorununu çözmemekten çok içinden çökemaz hale getirdiği uzmanlar tarafından da yillardır vurgulanmaktadır.

*Katlı kavşağın devamındaki sinyalize kavşaklardaki artan kuyruklanmalar zamanla yeni kavşakların inşasını gerektirmiştir. Kızılay merkeze inşa edilen Akay kavşağı; Amerikan Büyükelçiliği, Kuğuulu ve Kızılay kavşakları, Megruliyet ve Mithatpaşa Caddesine bir tane taşın geçidi ve devamında Sıhhiye "U dönüş

köprüsü" inşa edilmiştir. Kızılay Merkez alandaki sıkışıklık ise alta metro bulunmasından dolayı katlı kavşakla giderilememiştir, taşın aksının sağlanması için önce yaya üst geçitleri yapılarak hemzemin geçişler kaldırılmıştır. Bu dönemde kentin farklı yerlerinde hizmete geçen 90 dolayında katlı kavşakta benzer süreçler yaşanmış, yapılan bir katlı kavşaktan sonra ilgili diğer kavşaklarda yeni katlı kavşak yapımı ve yaya sınırlamalarına gidilmiştir. Kent merkezinde ve diğer kentsel alanlardaki katlı kavşaklar mevcut trafik sorununu katlayarak artırırken, kentin dokusunu bozmuş, yaya erişimini kısıtlayarak Ankara'yı taşıtların kenti haline getirmiştir.¹

Ayrıca Ankara kentinde toplu taşıma, yayalaştırma ve raylı sistemlerle ilgili beşansızlıklar, dahi Ulaşım Ana Planı'na uyulmamasının kent ulaşımını zora sokan sonuçları da uzmanlar tarafından birçok kez dile getirilmiştir.

"Ankara'da 1990'larda ikinci yansında hızmet vermeye başlayan metro ve Ankaray sistemleri, toplu taşıma hizmetlerinin iyileştirilmesi açısından önemli uygulamalardır. Raylı sisteme yeni hatların eklenmesi çalışmaların devam etmektedir. Ancak Ankaray'daki raylı sistem deneyimini ömek uygulama olarak görmek mümkün değildir. Raylı sistemlerin sağladığı nitelikli toplu taşıma hizmetine rağmen, kent merkezinde veya başka bir koridorda özel aracılı yolculukları sınırlayarak toplu taşımayı destekleyecek uygulamalar hayatı geçirmemiştir; tam tersine kentin her bölgesinde ve özellikle kent merkezinde motorlu taşıt trafiğine öncelik verecek düzenlemeler yapılmıştır. Aslında Ankara raylı sistemlerinin temelini oluşturan

1985 Ankara Kentsel Ulaşım Çalışması ile 1994 Ulaşım Ana Planında ilke olarak araca değil insana öncelik vermek; raylı sistemlerin sunduğu olanaklarla beraber Dışkapı'dan Kavaklıdere'ye kadar kentin merkezi alanında yaya öncelikli bir sistem oluşturmak gibi çağdaş yaklaşımlarla bağıdaşan ilkeler getirilmiştir. Ancak uygulamada bunlar dikkate alınmamıştır. Ulaşım Ana Planı kente tâhsîsli otobüs güzergâhları ile toplu taşımanın iyileştirilmesini de öngörür, ancak bu öneriler de hayata geçirilmemiştir. Hat ve bilet entegrasyonu diğer kentlerde olduğu gibi sınırlıdır. Bilgilendirme açısından da ömek bir uygulama gerçeğleştirilmemiştir. Büyük raylı sistem yatırımlarına ve bunların sağladığı olanaklara rağmen, Ankara kenti toplu taşıma alanında başarılı bir uygulama örneği olamamıştır.²

Son alınan mahkeme karar sonrası yapılması gereken Akay Kavşağının trafiğe kapatılması değil kavşağın eski haline getirilmesidir. Bu durumun değerlendirilmesi iki yönlüdür.

Birincisi;

1. Mevcut plan varken bunu uygulamayı gereklilikten yeni plan yapanın sorulanması,
2. Dönemde tüm meslek odalarının bu planın yanlışlığını söylemesine rağmen bu planı tartışmaksızın uygulamaya sokan meslekî yetkinliği olmadığı halde meslekî konularde karar verip uygulatan ve kamu zarara sokan belediye başkanının yargılanması,
3. Bu plana onay veren mercilerin yargılanması,
4. Bilimsel veriler dikkate alınmadan

uygulanan bu proje ile kamu malları zarara uğratılmıştır, bu nedenle kamuya zarara uğratan sürecin aktörlerinin yargılanması gerekmektedir.

İkinci ise fizikseldir;

1. Kentin fiziksel yapısı, topografyası bozulmuştur,
2. Yaşam alanlarının ilişkisi kopartılmıştır,
3. Yaya hareketi daraltılmıştır.

Karar ile birlikte fiziksel durumların çözülmesi gereklidir. Bu hem yargı karar gereğidir, hem deşehirîlik ilkeleri -kavşakların hemzemin işlevi geçişlerle yaya öncelikli olarak çözülmesi- gereğidir. Ayrıca bu süreç yalnızca Akay Kavşağı'nda değil, mahkemelerce plan iptal edilen tüm katlı kavşaklarda yapılması gereken uygulamadır. Bir taraftan yapılan tüm katlı kavşakların eski haline getirilmesi gerekirken, diğer taraftan da toplu taşıma sistemi güçlendirilmelidir. Asıl önemsi de tüm ilgili kurumların ve uzmanların katılımıyla kent ve kentinin ihtiyaçlarını dikkate alan, arog değil insan odaklı uygulanabilir, bir Ulaşım Ana Planı yapılmasıdır.

24.07.2009 tarihinde Ankara 12. İdare Mahkemesi, Ankara Büyükşehir Belediye Meclisi'nin Akay kavşağına bariyer konularak kapatılmasına ilişkin 13 Temmuz 2009 tarihli kararını, kapatma işleminin uygulanması halinde telafisi güç zararlar doğurabileceğine gerekçeste yürütmenin durdurulmasına karar vermiştir. Mahkemenin bu karar da göstermektedir ki, Akay Kavşağına ilişkin çözüm kavşağıın bariyerlerle kapatılması değil, şehrin tüm ulaşımını gözeten kararların bir parçası olarak Akay kavşağına müdahale edilmesidir.

Dava edilen ve dava sonucunda aleyhine sonuçlanan tüm projelerini mahkeme kararlarına rağmen uygulamaya geçiren ve Akay Kavşağı'nda olduğu gibi dava sonuçlarını kendi hatasını örtmek için Ankara halkını yanıtlatmalarla mağdur etmeye bile göze alan bir anlayışla bilimsel olmayan, birey istekli uygulamalara devam eden büyükşehir belediyesi artık hukuki dolandırmaktan vazgeçmelidir.

TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi bir kere daha hem Akay Kavşağı'nda açtığı davaları kazanmış bir taraf olarak hem de kentteki tüm yanılı uygulamalarla mücadele eden bir kurum olarak;

Melih Gökçek'
Tüm mahkeme kararlarının gereğini yerine getirmeye,
Ankara halkını mağdur eden gerçek sorumluluğu teşhis etmeye,
Kamu mallarına verilen zararın telafi edilmesine davet etmektedir...

Yerel yönetimler doğrudan yaptıkları sürece TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi yanında yer alacaktır ve yapılmış olan hatalanın düzeltmesine katkı sağlayacaktır.

¹ Öncü, M. Ayça, Şehir Planları, Yerel Yönetimler ve Kentsel Politika Uzmanı, Dosya 11-Yerel Yönetimler: Ulaşım ve Su, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yayın, Bülten 67/Şubat 2009

² Sutcliffe, Ela Babelik, Doç. Dr. ODTÜ, Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi, Dosya 11-Yerel Yönetimler: Ulaşım ve Su, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yayın, Bülten 67/Şubat 2009

TMMOB KADIN MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANÇILARI KURULTAYI
21-22 Kasım 2009-İstanbul

Erkek egemen sistemin ürettiği niteliklerle toplumsal kimlikleri oluşturulan kadın ve erkek bireylerin, iş dünyasında karşılara çıkan "cinsiyetçi iş bölümü" anlayışına göre, erkeklerin fiziki güç ve teknik yetkinlik gerektiren işlere, kadınların ise tekrarlanan, sabır gerektiren, incelikli ama insiyatif gerektirmeyen işlere yetkin olduğu var sayılmaktır. Eğitim düzeyleri yükselen kadınların, cinsiyetçi iş dünyasında daha fazla yer edinebilmelerine rağmen, yüksek öğrenim gerektiren mesleklerde cinsiyetçi iş bölümünden payına düşeni almaktadır. Mühendislik-Mimarlık ve Şehir Plancılığı, kuramsal olarak kadınlarla açık olmakla birlikte; şantiyelerde, fabrikalarda vb. iş yerlerinde özellikle erkek işçileri yöneterek çalışmaya gerektiren işlerde, "yetersiz" kalacakları, evlenip çocuk çocuğa karışarak işi yanım bırakacakları, ev ve iş hayatını bir arada yürütmeye çalışırken işi ihmali edebilecekleri gibi erkekler için söz konusu edilmeyen gerekçelerle kadınları vize uygulanan mesleklerdir. Bu mesleklerdeki kadınların çoğunluğu, adeta göz bir iş bölümü ile ofis işlerinde ifa edilebilecek, dikey hiyerarşide çok yükseltilerde yer almayan işlere itilmektedirler.

Daha iş arama sürecinde çoğu iş ilanına salt cinsiyeti nedeniyle başvuru yapması engellenen kadınlar, erkek meslektaşlarından dolayısıyla mesleğin kendi sorunlarından ayrı, cinsiyetçi değerlerin kaynaklık ettiği özgür sorunlar yaşamaktadırlar. Öğrencilik, iş arama, uzmanlık alanı seçimi, vasıfa uygun istihdam, ücretlendirme, mesleki gelişim ve kariyer süreçlerinde erkek meslektaşlarından farklı sorunları da karşılaşan kadın mühendis-mimar-şehir plancılarının, bu sorunların tespitinde ve çözümünde bir araya gelebilecekleri bir organa ihtiyaç ortadadır. Bu alanlarda çalışan kadınların, cinsiyet temelli mesleki sorunları ekseninde bir araya gelerek örgütü bir şekilde yaşadıklarının politikasını yapmaları çözüm için zorunludur.

Son dönemde yaşanan krizle de en kolay işini kaybeden, daha düşük ücretle tabii olan ve kayıt dışı çalışanlarının çoğunun yine kadınlar olduğu ortaya çıktı.

Mühendislik-mimarlık-şehir plancılığı alanında yaşanan cinsel ayrımcılığın somut biçimlerinin, yaşayanların ifade ve tanıklıkları ile aktarılmasının iyi bir başlangıç olacağı inancındayız.

Hem meslek grubu içerisinde hem de TMMOB karar süreçleri içerisinde sayısal olarak azınlık olan kadın üyelerin cinsiyetleri nedeniyle yaşadıkları özgür sorunların ortaya çıkılması ve çözümüne yönelik kolıcı mekanizmaları önermek üzere TMMOB Kadın Mühendisler-Mimarlar-Şehir Plancıları Kurultayı'nda bir araya geliyoruz.

TMMOB, kadına cinsiyetinden kaynaklı olarak uygulanan her türlü olumsuz davranışın ve politikalara karşı mücadele etmek, kadının desteklenmesi anlamında pozitif ayrımcı politikalara destek olmak amacıyla sekretaryesini EMO'nun yapacağı "TMMOB Kadın Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Kurultayı" gerçeklestirme kararı aldı.

Kurultay sürecinde bir taraftan kadınlarla özgü sorunlar değerlendirilirken, diğer taraftan da kadın üyelerle tanışmak, dayanışmak ve TMMOB organları içinde örgütülüğü güçlendirmeyi hedeflemektediriz.

Bu doğrultuda tüm kadın üyelerimizi kurultay sürecinde aktif olarak yer almaya, kurultay boyunca yapılacak yerel ve bölgesel çalıştaylara kabulmeye davet ediyoruz....

TMMOB ÜCRETLİ VE İSSİZ MÜHENDİS, MİMAR VE ŞEHİR PLANÇILARI KURULTAYINA DOĞRU BÖLGE KURULTAYLARI
ankara bölge kurultay atölyeleri

Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği tarafından ücretli ve issız mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma yaşamında karşıladığı sorunların tespiti, tanımı ve çözüm yollarının tartışılması, krizin çalışanlara, mühendis, mimar ve şehir plancıları yarısması, sektörle ve bölgesel etkilerinin incelenmesi, TMMOB örgütüğünün yaygınlaştırılması, etkinleştirilmesi, kamu ve özel sektördeki ücretli mühendis, mimar ve şehir plancılarının sendikalaşması konusunda duyarlılık yaratılması amacıyla düzenlenen TMMOB Ücretli ve İssız Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Kurultayı'na hazırlık çalışmaların arasında yer alan Ankara Bölge Kurultayı. Ankara ilinde bulunan TMMOB bileşenleri tarafından bir dizi atölye çalışmasını da içerecek şekilde organize edilmektedir. Kapsamı "ücretli ve işsiz mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma yaşamını belirleyen ve etkileyen konuların tartışıması ve kararlar alınması" olarak tanımlanan Kurultay öncesi hazırlık çalışması olarak organize edilen atölye çalışmalarının Ankara bölgesinde sekiz ana başlık altında ele alınmıştır.

Atölye çalışmalarının amacı; Kurultay hazırlıkları sürecinde, Kurultay'da ve sonrasında katılımcı bir süreci inşa etmek, ücretli çalışan ve işsizlerin Kurultay'ın aktif bileşenleri olması sağlamak, belirli temalar çerçevesinde Kurultay içeriğini zenginleştirecek tartışmalan önceden başlatmak, Kurultay sonrasında ücretli ve işsiz mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma alanları, koşulları, sektörle ve bölgesel sorunlarına dair çalışmaların devam ettirmektir. Atölye çalışmalarının ana hedefi ise TMMOB Ücretli ve İssız Mühendis, Mimar ve Şehir Plancıları Kurultayı'na ücretli çalışanlar ile işsizlerin sorunlarını sistematik bir biçimde önceden tanımlayarak sunmak, öneri kararları geliştirmektir.

TMMOB
Ücretli ve İşsiz
Mühendis,
Mimar ve Şehir
Plancıları
Kurultayı 14-
15 Kasım
2009
tarıhlerinde İTÜ
Müdükkâ Mustafa
Kemal Anfai,
Ankara Bölge
Kurultayı ise
24-25 Ekim
2009'da
Ankara'da
gerçekleştirile-
cektir.

Giriş

1954 yılından bu yana en önemli teknik eleman örgütlenmesi olan Türk Mimar ve Mühendis Odaları Birliği son yıllarda mimar, mühendis ve şehir planıcılarının iş yaşamında karşılaştıkları sorunlar ile birlikte bu sorunlara çözümler aranılacağı, hak taleplerinin dileğindeği platform olarak önemini artırmaktadır. Bugün geldiğimiz noktada dünyada arsızca ilerleyen neo-liberal dalga Türkiye gibi yeni sömürge düzeni içerisinde kalan ülkelerde önemli etkiler yaratmaktadır. Sermayenin üretim ekonomisi yerine finansal rant pesinde koştuğu, yeni sömürgecilik kavramlarının gündelik hayat üzerinden şekillendiği bu dalga içerisinde Türkiye'deki teknik elemanlar da çalışma hayatına getirilen yeni düzenlemeler çerçevesinde ve krizden kurtulamayan piyasa düzeni içerisinde işsizlik artışı, ücretlerde düşüş, çalışma koşullarının ağırlaştırılması gibi sorunlarla yüz yüze gelmektedir.

Şüphesiz bu sorunlar yalnızca Türkiye'nin sorunları değildir. Bugün dünyanın pek çok bölgesinde, sözde "gelmiş" ülke olarak anılan coğrafyalarda da zihinsel ve bedensel emeğini ortaya koyanlar aynı problemlerle yüzleşmektedirler. Kapitalizmin döngüsel krizlerinden biri olan 2000'li yılların ekonomik krizi tüm dünyada çalışanların etkilemektedir. Krizi önleme adı altına gerçekleştirilen bir dizi "iyileşme paketi" yalnızca birim emeğin değerini düşürmeye, dünya ekonomisini elinde tutan dev sermayeyi finanse etmektedir. Bu durum küreselleşme çığı ile açıklanarak Avrupa Birliği ve A.B.D düzeni olarak karsımıza çıkmaktır, neo-liberalizmin krızını aşmak adına sonradan icat edilen "hizmetlerin serbest dolaşımı" ile mevcut ekonomik döngünün devam ettirilmesi için yeni sömürü alanları tariflenmektedir.

Türkiye gibi yeni sömürge ülkeleri bu süreçte derin ekonomik ve (dolayısıyla) sosyal yaralar alarak mevcut sistemi idame ettirmeye çalışmaktadır. Ülkede 1980 darbesi ile başlayan süreç bir yandan örgütlü yapılan engellemeye yönelik operasyonlar yürütürken bir yandan da serbest piyasa koşullarının yerlesmesini sağlayan özelleştirme politikaları ile ortaya çıkmaktadır. Adapte edilen bu süreç emeğin yoğunlaştırılması, ancak değerinin düşürülmesi yönündeki çalışma hayatı düzenlemelerini de içermektedir. 1980 sonrası başlatılan bu süreç AKP hükümeti ile birlikte çoğu zaman Avrupa Birliği süreçleri bahane edilerek nitelikli emek gücünün değerinin azaltılması, çalışanın sosyal haklarının kısıtlanması ile sonuçlanmaktadır.

Diğer yandan yine 1980 sonrası dayatılan özelleştirme süreci ile birlikte kamunun tasfiyesi mimar, mühendis ve şehir planıcılarının da kamuusal alandaki görevlerine sınırlamalar getirmiştir. Taşeronlaşmanın artması ülke genelinde nitelikli emeğin hak ettiği değeri alamamasında ve örgütlenememesinde önemli bir etken olarak karsımıza çıkmaktadır.

Bugün TMMOB'ya kayıtlı üyelerin % 80'ı özel sektör ve kamu özel çalışanlarından oluşmaktadır. Değişen üretim biçimlerinin ve bu üretim biçimleri içerisinde değişen mimar, mühendis ve şehir planıcılarının toplumsal ve ekonomik rollerini çeşitli kriterlerince inceleyen TMMOB burada tartışılan sorunu 1974 yılında düzenlenen 1. Teknik Elemanlar Kurultayı'ndan bu yana ortaya koymaktadır. Bu dönemde itibaren özellikle ücretli çalışan mimar, mühendis ve şehir planıcılarına dair önemli çalışmalar yürütülmüştür. Bu çalışmalar kapsamında 22-23 Eylül 2007 tarihlerinde gerçekleştirilen TMMOB Mühendislik, İstihdam ve Ücretlendirme Sempozyumu, 2009 yılında yayımlanan "Türkiye'deki mühendis, mimar ve şehir planıcılarının çalışma konumlarına göre profili" çalışması günümüzde ücretli çalışan ve işsizlerin sorunlarına dair önemli bilgiler içermektedir. Bu sorunların paylaşılp, tartışılağı, sorunlarının kaynağuna inileceği ve sonucunda çözüm önerilerinin geliştirileceği Kurultay ücretli ve işsiz mimar, mühendis ve şehir planıcıları açısından son derece önemlidir. Bu kapsamında düzenlenen sekiz ayrı atölye çalışması Ağustos ayı itibarıyle çalışmalarına başlayarak Kurultay'a dek tartışmalan sistematik bir biçimde yürütülecektir.

Atölye

1 Ücretli mühendis, mimar ve şehir planıcılarının çalışma yaşamını belirleyen yasalar, çalışma koşulları, asgari ücreti ve ücret, özlük hakları ve iş güvencesi

Sekretarya : Moden Mühendisleri Odası

Türkiye'de çalışma yaşamını belirleyen kanunlar incelendiğinde 1980 sonrası örgütlü yapılan malen engelleyecek önlemler olduğu, kamu çalışanları özel sektörde çalışanlar arasında aynı yapıldığı gözlenmektedir. Bu aynılar bir yandan kamu çalışanları sindirmeye yönelik şekillenmekte iken diğer yandan da özel sektörde çalışanların haklarını piyasaya koyan bir hal almıştır.

Bu çerçevede çalışma yaşamındaki standartları belirleyen 4857 Sayılı İş Kanunu ile 657 Sayılı Devlet Memurları Kanunu geçirdiği değişimler, sunduğu olanaqlarla beraber bu atölyede tartıslanacaktır. Diğer yandan 506 sayılı SSK Kanunu ile 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu emeklilik hakları üzerine, 2821 Sayılı Sendikal Yasası ile 4688 sayılı Kamu Görevlileri Yasası sendikallaşma süreci üzerine tartısların ele alınacaktır. Yine AB mevzuatı ve GATS'in bir uzantısı olarak ele alınabilecek 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzni Hakkındaki Kanun da ücretli çalışanların haklarının etkilemesi dolayısıyla atölye çalışması içerisinde ele alınacak konularдан birisidir. Son olarak yasal mevzuat düzleminde ele alınacak konulardan birisi TMMOB ve TMMOB'ye bağlı meslek örgütlerinin yasal mevzuatındaki hak ve sorumluluklarına ait hükümler de bu atölye çalışması içerisinde yer alacaktır.

Diğer yandan mevcut çalışma koşulları fiziki, sosyal ve ekonomik açılarından ele alınarak tartıslanacaktır. Bu koşullar içerisinde esgari ücretin belirlenmesinde yöntem, sonuç ve öneriler, özlük haklarının standardının oluşturulması, iş güvencesinin sağlanması konusunda atılabilecek adımlar hem TMMOB içerisinde hem de yasal ve yonetisel düzlemede nasıl tanımlanacağına dair hangi çalışmaların yürütülmeli gerekliliği tartıslanacaktır.

Atölye

2 Kapitalizmin dünyadaki ekonomik krizi ve etkileri

Sekretarya : Makine Mühendisleri Odası Ankara Şubesi

Raporör : Şehir Plançıları Odası Ankara Şubesi

Tüm dünyayı etkisi alma alan ekonomik kriz ücretli çalışma koşullarını ağırlaştırırken, işsizliği de artırmaktadır. Ancak giriş bölümünde de belirtildiği gibi Türkiye'nin durumu bu bağlamda mevcut kapitalist döngü içerisinde ücretli çalışan ve işsizler açısından daha da ağır koşullar içermektedir. Şüphesiz bu gelişmelerin kaynağında kapitalist düzen ve bu düzenin kendini yeniden var etme bigimi yatamaktadır. Post-fordist üretim bigimleri içerisinde sermayenin kendini finans sistemi üzerinden var ettiği yeni bir dönem başlamıştır. Bu dönemde de nitelikli emek gücü "hizmet sektörü" denilen alanın içine hapsedilerek proletarlaşmıştır. Dolayısıyla mimar, mühendis ve şehir planıcıların işgileşmesi ile karıştı kargıya kaldırmış bu dönemde teknik elemanlar sınıfı mücadelelerinin içerisinde önemli bir grup olarak karşımıza çıkmaktadır.

Dünyada ve Türkiye'de yaşanan ekonomik kriz, bu krızın çalışma koşullarına, eğitime, bireylerin haklarına olan etkileri bu atölye çalışmasında tartıslanacaktır. Bu düzen içerisinde mimar, mühendis ve şehir planıcılarının sosyal konumlarındaki ve ekonomik döngü içerisindeki rolleri de bu atölye çalışmasının konularndandır. Kapitalist sisteme istihdam sorunları, bu sorunların teknik elemanların çalışma alanlarına işsizlik ve ücretli çalışma koşullarına yansımaları de yine bu atölyede ele alınacaktır.

Atölye

3 İşsizliğin ve güvencesizliğin mühendis, mimar ve şehir plançıları üzerinde etkileri

Sekretarya : Ziraat Mühendisleri Odası

Raporör : Kimyo Mühendisleri Odası

Son yıllarda neo-liberal dönemin baskalarının gündelik hayat üzerinde arttığı hep birlikte tanık oluyoruz. Bu düzende yüksek oranlarda aseyeden ıgalızlık, önemli bir toplumsal sorun alanı olarak karşımıza çıkmaktadır. Kısıtlı iş imkânları ve büyüğen işsizlikle birlikte emeğin ücretlendirilmesinde sorunlar yaşanmaktadır. Bu sorunlar ücret

sınırlarını aşağıya çekerken, sosyal hakların ihlali edildiği güvensiz çalışma koşullarını da getirmektedir. Çalışanların sağlık, emeklilik gibi en temel hakları bile sisteme gizlilik içerisinde gasp edilmektedir. Sözleşmesiz, sigortasız çalışanların sayıları gün geçtikçe artmaktadır, bazı sosyal hakların (ulaşım, yemek, lojman, kira, yakacak, giymə yardım) gibi adı bile anılmamaktadır.

Bu çerçevede bu atölye çalışmasında işsizlik ve güvenç sorunları masaya yatırılarak sosyal hak taleplerinin neler olması gereği, mimar, mühendis veşehir plancılarının çalışma koşullarına dair standartlarının belirlenmesi üzerine tartışılacak sonuçlar elde edilecektir. Bu sonuçların TMMOB ve TMMOB bileyenleri açısından değerlendirilmesi de bu atölyenin çalışma konusudur.

Atölye 4 Ücretli ve İşsiz kadın mühendis, mimar ve şehir plancılarının çalışma yaşamında karşılaştıkları sorunlar ve çözümleri

Sekretarya : Mimarlar Odası Ankara Şubesi

Türkiye'de ve dünyada yaşanan krizlerden en çok etkilenen kesim kadın emekçilerdir. Kadın mimar, mühendis veşehir plancılarının çalışma yaşamında erkek çalışanlara göre daha düşük ücretle daha yoğun emek gerektiren işlerde çalıştığı bir gerçekdir. Kadın çalışanların kendi işleri dışında başka alanlarda da çalışması beklenir. Bürolarda, ofislerde kadın çalışanların sekreterlik, hatta temizlik ve ikram hizmetleri gibi hizmetleri de yerine getirmesi genel kabul gören bir yaklaşımındır. Kadın çalışanların terfi edilme oranları erkek çalışanlara göre daha düşüktür. İşe alınmalarında de bazı meslek grupları için (özellikle mühendislik alanında) erkek çalışanlar tercih edilir. Bütün bu aynı zamanda politikalardan yanında kadınların çalışma yaşamlarında doğum izinleri, kreş hakları gibi hakları da çoğu zaman iğrenen nezdinde kadınların işe alınmasında en önemli engellerdir. Tüm bu koşulların yanında kadın çalışanlar üzerinde uygulanan mobbing erkeklerle orarla çok daha yüksektir. Kadınların çalışma yaşamlarında karşılaştığı sorunlardan birisi de her zaman dilendirilmesi de tacizdir. 4. atölye bu bağlamda kadınların iş yaşamı içerisindeki yerini sorgulamayı, sorunlara yönelik çözüm önerileri geliştirmeyi hedeflemektedir. Atölye yalnızca çalışma yaşamında karşılaştırdığı sorunları içermemekte, kadın mimar, mühendis veşehir plancılarının örgütlenmelerini içermektedir.

Atölye 5 Özelleştirmenin mühendis, mimar ve şehir plancıları üzerindeki etkileri

Sekretarya: Elektrik Mühendisleri Odası Ankara Şubesi

Tüm dünyada yaşanan özelleştirme sürecini en çarpıcı şekilde yaşayan ülkelerden birisi de Türkiye'dir. 1980 askeri darbesinin hemen ardından başlatılan özelleştirme seferberliği bugün en temel haklarımız olan sağlık ve eğitim alanına kadar inmiştir. Son yıllarda yapılan özelleştirme girişimleri ile insan yaşamı için gerekli olan işsizlik, ulaşım gibi temel bireysel haklara ulaşılabilirlik azalmıştır. Diğer yandan kamu kurumlarının tesfiyesi ile birlikte kamu çalışan pek çok mimar, mühendis veşehir plancısı emekliliğe veya başka kurumlara nakledilmeye zorlanmıştır. Bu süreç içerisinde kamu kurumlarının çoğu ihalet usulünü benimsediklerinden kamu kurumlarında çalışan TMMOB üyeleri teknik bilgilerini çalışıkları iş ortamında kullanamaz hale gelmiştir.

Diger yandan özelleştirme ile birlikte yoğun emeği az ücretle özel sektörde yer olması sağlanmış, böylelikle işsizlik de özelleştirme sonucunda ortaya çıkan toplumsal bir olgu olmuştur. Bu çerçevede 5. atölye Türkiye'deki özelleştirme politikalarını, günümüz ekonomik sistemi içerisinde ele alarak bu sistem içerisinde var olma mücadelesi yürüten teknik elemanların durumlarını irdelemek hedefiyle oluşturulmuştur.

Atölye 6 Anadolu'da ve Ankara'da mühendis, mimar ve şehir plancılarının istihdamı ve çalışma koşulları

Sekretarya: İngat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi

Türkiye'de Anadolu coğrafyası içerisindeki üretim biçimlerini irdelemek, bu sistemler içinde mimar, mühendis veşehir plancılarının durumlarını tespit etmek bu atölyenin temel amacıdır. Ankara kenti özellikle Anadolu coğrafyası içerisinde yer alan az nüfuslu illerin etkilediği, kendini örnek aldığı ilişkili biçimine sahiptir. Ankara kentine çevre illerden gelen göç de düşünüldüğünde civar illere örnek yerleşim birimi olarak Ankara kenti özel bir örnek alanı olarak karşımıza çıkar.

Son yıllarda hizmet sektörünün arttırmaya çalışılması, ancak endüstride, üretimde artış yerine azalma yaşanması Ankara kentine çalışan mimar, mühendis veşehir plancılarının çalışma koşullarını da etkilemektedir. İste bu atölyede Ankara'da çalışan mimar, mühendis veşehir plancılarının çalışma koşullarını tespit etmek için bölgenin üretim ilişkileri belirlenecek, bu ilişkiler içerisinde mimar, mühendis veşehir plancılarının konumu ve sorunları tanımlanacaktır. Bu çalışma yalnızca Ankara ili özelinde değil, Ankara Kurultay'na hazırlık kapsamında toplantı yapılan 11 ilde kapsayacaktır.

Atölye 7 Çalışma Yaşamında karşılaşılan sorunlar ve çözüm önerileri

Sekretarya: Çevre Mühendisleri Odası Ankara Şubesi

Raporör: Peyzaj Mimarları Odası

Son yıllarda üretim biçimlerindeki değişimler yalnızca mimar, mühendis veşehir plancısının sosyal konumunda çatıklär yaratmamakta, aynı zamanda çalışma yaşamında da bir dizi sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. İşveren-içi ilişkisi, fiziki ve sosyal baskular işyerlerinde her gün karşılaşılan sorunlardandır. Bu sorunların yanında çalışanlar düşük ücret, yoğun emek, terfi edilme sistemlerindeki yanlışlıklar ve ilkesizlikler, özük haklarının gasp edilmesi gibi sorunlarla da uğraşılmaktadır. Burada belirtilen şartlar altında ise nitelikli iş üretmek mümkün değildir. Bu çerçevede 7. atölyenin konusu değişen üretim ilişkileri ve ekonomik kriz içerisinde mimar, mühendis veşehir plancısının günlük yaşamda yaşandığı sorunları irdelemek, bu sorunların genel sorunlarından bağımsız olup olmadığını saptayarak çözüm önerileri geliştirmektir.

Atölye 8 Ücretli ve işsiz mühendis, mimar ve şehir plancılarının örgütlenmesi

Sekretarya: Jeoloji Mühendisleri Odası

Raporör: Gide Mühendisleri Odası

1980 sonrasında, kamu çalışanlarının meslek odalarına üyelilerinin zorunluluktan çıkartılması ile birlikte TMMOB ve bileyenlerinde üyelerde ullaşmadan sorunlar yaşanmaya başlamıştır. Bu süreç, önemli bir demokratik kitle örgütü olarak TMMOB örgütülüğünü zedelemeye yönelik olarak bugün artarak devam etmektedir. Bugüne gelindiğinde ise örgütün en büyük kesimini oluşturan ücretli çalışan ve işsiz üyelerin örgüt içindeki yerlerinin bir kez daha değerlendirilmesi gereği görülmektedir. Geçmişten günümüze dek yaşananları doğru şekilde tahlili ile yorumlanması gereken, birliğin bugünkü durumu içinde görülmektedir ki; TMMOB'nın yaptığından ve yapacağından sorumluluk sahibi olması gereken ücretli ve işsiz mühendis, mimar veşehir plancılarının örgüt bünyesinde ne derece var olabildikleri ya da kendilerini ne kadar ifade edebildikleri, tartışma konusudur. Diğer taraftan, esnek çalışma saatleri, işsizlik gibi pek çok nedenle Oda / TMMOB ile ilişkili kuramayan üyelerin bekenti ve sorunlarının TMMOB'de ne kadar karşılık bulduğu da tartışmanın bir diğer boyutudur. Üyenin TMMOB ile olan ilişkisi, bekentleri ölçüsünden gelişmektedir. Kendisini örgütünde var edemeyen üye, süreç içerisinde kopmakta, duyarlılığını koruyarak yine mühendis mimar veşehir plancılarının hatırlı sayılır bir kimliğinin odalanna üye olmayı da örgütün bir diğer sorunudur. Dolayısıyla bu tablo karşısında, üyesinden kopartılmaya çalışılan TMMOB'nın örgütlenme yapısını güçlendirerek, üyeleri ile ilişkileri artıracak yöntemlerin tanımlanması gerekmektedir. Bu süreçte en başta, ücretli çalışan ve işsiz üyelerin ullaşması, sorunlarının doğru tanımlanması ve bu konının yönendirdiği bir çalışmaya sıkıntılardan ağırlaması için çaba harcanması gerekmektedir. Hak taleplerinin geliştirileceği platformlar olarak sendikalann rolleri, TMMOB ve sendika birlikteliğinin değerlendirilmesi yine bu süreçte üzerinde durulması gereken önemli konular olacaktır.

NASIL BİR MİMARLIK

ne için mimarlar odası?

Nimet Özgönül

Türkiye, 24 Ocak 1980 yılında Başbakanlık Müsteşarı Turgut Özal önderliğinde alınan kararlar paketiyle yeni bir süreçe yonelidir. Bu paket, sınıfsal özü itibariyle basit bir istikrar programından ibaret olmayıp, sermayenin emek karşılığında güçlendirilmesini ve siyasetin ekonominin gereklilerine göre uyarlanmasıını hedef alıyordu.¹ Bu program, sermaye birim kritizme², burjuva sınıflının gösterdiği bir tepkiyi. Sermaye birim kritizme aşmak amacıyla devlet-toplum-siyaset ve ekonomi üretim ve yönetim yeni baştan yapılandırılmıştı. Böylece kökten bir dönüşüm elbette askeri mekanizmalar kullanılmadan hayat bulamadı. Bu dönüşümün yolu, hem toplumun hem de devletin piyasa temelinde yeniden yapılandırmasını isteyen askeri bir darbeyle açıldı. 12 Eylül 1980'de darbeyi yapan "askeri

diktatörlük hiç zaman kaybetmeden 24 Ocak kararlarını hayatı geçirdi.³ Uluslararası piyasalarda rekabet gücüne kavuşturulması gereken kapitalist ekonomi bu açımlı piyasanın girmediği pek çok alan ele geçiriyordu. Yeni liberal model, ekonomik krizi aşmak ve istikrarı sağlamak gibi iddialarla başarılı olaması da bu krizlerden olumsuz etkilenen toplumsal sınıfların baskı altına alınmasında, ideolojik olarak yönlendirilmesinde oldukça başarılı oldu.⁴

Sermaye biriminde yaşanan kriz etkisini, sadece ekonomik alanda değil; siyasal temsil mekanizmalarında da gösterdi. Siyasal iktidarı bir biçimde olarak devletin yapılandırılması⁵ sadece onun yönetsel işlevlerinde bir yapılandırma anlamına gelmiyordu. Yönetimi

alanında biçimsel bir dönüşümü de zorlu kıydı. Bunun gibi toplum alanında yaşanan yeni yapılanma da sadece temsil demokrasi mekanizmalarında yaşanan krizden ve onun aşılması gereksiniminden değil; aynı zamanda yeni sermaye birim rejiminin niteliğinden, özgürlüğünden, zorunluluklarından ve sözleşme özgürlüğünün tarihsel karakterinden kaynaklanıyordu.

Yeni sermaye birim rejimi yaşamın tüm alanlarının liberalize edilmesine dayandırıyordu. Bu kökü değişimi sağlayacak yapısal reformlar, ekonomiyi küresel ekonomiye eklemeyecek hükümetlerin istikrarsızlığını tetiklerken, ekonomik istikrarsızlığa da neden oluyordu. Ancak yeni liberal politikalarn temsilcileri, her kriz karşısında, krizin gereklisini siyasetin ekonomiye müdahalesine dayandırıyorlar ve ekonominin siyasetten arındırılmasını öneriyorlardı.⁶

80'li yıllarda başlayan yeni liberal dalga ekonomik hayatı liberalleştirme söylemi üzerinden hayat bulurken, bu söylem aynı zamanda siyasal hayatın askeri tedbirlerle kontrol altına alınmasına gebe bir iktidar perspektifyle yol alıyordu. Devlet yönetimine katılma hakkı desteklemek söyle dursun, 1982 Anayasası "insan haklarının sınırlı tutmak ve bunları ödevlerle dengelemek" temeline dayandırıyordu. Vurgu "hak ve hürriyetlere" değil, devletin "varlığı ve bütünlüğü" üzerineydi.

Bu noktada görülmeli gerekken gudur; Türkiye gibi kapitalistleşme kervanına geç katılmış olan ülkelerde sivil toplum, demokratikleşme, devlet gibi kavramları incelerken, başka ülkelerde, özellikle de batıda yaşanan oluşumları ve yapılan model almanın bir anlamı yoktur. "Yapılması gereken, verili üretim tarzi çerçevesindeki artığa el koyma biçimlerinin, devlet inşası ve devletin güçlendirilmesi, ekonomik kalkınma çabaları, büyük sermayenin aranmış ve yönelikleri ve ülkenin dünya piyasası ile bütünlemesi olmak üzere dört temel dinamik aracılığıyla nasıl geliştiğine bakmaktadır."⁷ Türkiye üzerinde yapılacak bir çözümde bu eksen üzerinden yapılabilir. Türkiye'nin kapitalist üretim tarzı ekseninde devletin inşasının ve devletin güçlendirilmesinin bu üretim tarzı için taşıdığı önem, bu doğrultuda ekonomik kalkınma anlayışında toplumun yeniden üretilemesi, piyasanın toplumsal alanı kapsamaya yüzü dönük şekilde sermayeyi yeniden örgütlemesi,

bu örgütlenmenin dünya ekonomisi ile bütünlendirilmesi eksenin Türkiye'de "sivil toplumun" bilgisini verir.

Buradan hareketle söyleyebiliriz ki 90'lı yıllarda birlikte Türkiye'nin uluslararası sermaye ve küresel kapitalizmle eklenenme süreci hızlanmıştır. Bu süreçte devletin işleyiş ve örgütlenişindeki otoriter ve bürokratik karakter, toplumsal alana doğru hızla yayılmıştır. Bunun sonucunda devlet kendi karakteristik özelliklerini besleyecek toplumsal kesimlerde de uyumlu bir şekilde var olabilecektir. Sermaye kesimi de özellikle Sovyet Bloğu'nun yıkılmasına paralel ideolojik egemenliğini ilan etmiş, devletin öncülüğünde toplumsal yaşamı giderek piyasalaştırmıştır. Bu süreçte sivil toplum kavramının yan anlamı, başta anımsı haline gelmeye başlamıştır. Devletin sosyal politikalardan çekilmeye başlaması ve hali özelleştirme sürecine paralel olarak sivil topluma ve bu alanın kuruluşları sayılan örgütlerle hem kalkınma hem de demokratikleşme süreçlerinin sürdürülmesi de aktör olma rolü bicilmiştir.⁸ Bu nedenle, sivil toplum kuruluşlarının yönelikleri, faaliyet alanları ve devletle ilişkileri bakımından değerlendirilmek, sivil toplum kuruluşu söyleminin ufkunu anlamak açısından da zorludur.⁹

1980'li yıllarda birlikte başlayan günümüzde kadar süren yeni liberal politikalar, devlet aracılığıyla girişilen tüm hukuki ve siyasal düzenlemelerin sermayenin egemenliğini artıracak bir hatta oturmasını sağlamıştır. Bu hat, devleti daha otoriter ve bürokratik bir karaktere büründürmüştür. Bu dönemde, sermaye birim rejiminin, refah devleti döneminde olduğu gibi, çkarlarını farklılaşmış toplumsal sınıfların müzakeresi ve temsil mekanizmalarına dayanarak sürdürmeyeceğini göstermiştir. Sermayenin ekonomik ve politik iktidarı sarsan, sistemi meşruyet bunalımına sürükleyen kriz koşulları, artık bağımlı sınıfların toplumsal çkarlarını ve politik taleplerini temsil eden geleneksel siyaset tarzıyla bağılaşmamaktadır.¹⁰ Bu nedenle, toplumsal çkarların egemen siyasal iktidarı temsil mekanizmalarından farklılaşmış ve kapitalist ekonominin çkarları bağılaşmaz hale gelmiş sınıfların politik örgütüllükleri yerine kapitalist ekonominin otoriter siyasal iktidarı tehdit etmeyen, toplumsal örgütülük tarzları bu dönemde ön plana çıkmamaya başla(n)mıştır.

Mimarlığın üretim süreçlerindeki dönüşümü ve Mimarlar Odası'nın dönüşümünü de bu ekende anlamlık mümkün hale getirmektedir. Bu ekende söylemek gereklidir ki özellikle son yıllarda mimarlık mesleğinin yaşadığı sorun besit bir biçimde bir mevzuat yoksunluğu meselesi değildir. Meseleyi buradan tarif etmeye kalkışmak ise en basitinden siyaset bir körlük değil; liberal bir tercih olarak görülmelidir. 1980'larda başlayan ve 2000'larda da kökü bir dönüşüm süreci yaşayan Türk idare sisteminde yeniden yapılandırma projesi, devletin otoriter karakterini güçlendirme ve serbest piyasa koşullarının uluslararası ekonomiye eklenmesi sürecinin bir parçası olarak görülmelidir. Bu doğrultuda Mimarlık mesleğinin dinamiklerini geliştirebilmesi için üç noktada mimarlık ortamının karar vermesi gerekmektedir. Bu üç nokta, mimarlık mesleğinin demokratikleştirilmesi sorunu, Türkeli mimarların piyasa koşullarında uluslararası pazarın baskılanna karşı nasıl eylemde kalacağı, bu bağlamda kendi varlıklarını nasıl sürdürmeleri bir diğer de Mimarlar Odası'nın piyasa ve devlet karşısında ki konumunu ne olacağ sorusunun yanıtlanması gerekmektedir.

1. Mimarlığın Demokratikleştirilmesi

Mimarlık mesleğinin demokratikleştirilmesi her şayden önce mimarların ve mimarlık eğitim sürecinde yer alan kişilerin, sosyo-ekonomik koşullarının iyileştirilmesi ile yakından ilgilidir. Bu sosyoekonomik koşullar, mimarlık camiasının kültür, sanat, eğitim, felsefe, ekonomi ve toplumsal ilişkilerde kapsamlı ve bütünlük bir zeminde kendilerini yeniden yaratma olanaklarına kavuşmasıdır. Bugün genel olarak toplumun yönetimine katılma sorunu ile mimarların kendi kendilerini yönetmek için mimarlık mesleğinin kurumsal mekanizmalarında var olmalarını engelleyen sorular ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda ülkemizdeki yönetim sorunları ile mimarlık mesleğinin kendini yönetme kapasitesindeki sorular arasında doğrudan bir ilişki bulunmaktadır. Mimarların büyük çoğunluğunun geçim koşullarının kötüleştiği bir ortamda kendi kendilerini yönetme mekanizmalarından uzaklaşması arasında sık bağlar vardır. Mimarların ekonomik açıdan güçsüzleşmesi ve giderek rekabet koşullarında iş bulma çabası içine düşmesi, mimarların kendilerini temsil etme olanaklarını yitirmesine neden olmaktadır. Ülkemizin içindeki kriz ve liberalleşme

dalgaları da bu süreci perçinlemektedir. Her gün onlarca büro kapatılmakta, mimarlar mesleklerini yapamaz hale getirmektedir. Bu koşullarda mimarların kendilerini yönetme araçlarından biri olan meslek kuruluşlarına olan bağlılığı da giderek zayıflamaktadır. Bu doğrultuda mimarlık mesleğinin demokratikleştirilmesi için mimarlık mesleğinin yürüten kişilerin salt eğitim düzeylerini artırmaya yönelik eğitim çalışmalarının mesleğin demokratikleştirilmesinin ve niteliğinin yükseltilmesine bir katkı sağlamayacağı unutulmamalıdır. Bu nedenle sorun doğru tarif edilmelidir. Eğitim ancak ve ancak, mimarların mesleklerini yapabilecekleri, bağımsızlıklarını koruyabilecekleri ve sosyo-ekonomik açıdan kendi yaşam koşullarını iyileştirebilecekleri bir sürecin yaratılmasının bir parçası olduğunda başarılı olabilir.

Diğer yandan ise mimarlık mesleğinin demokratikleştirilmesini, mimarlığın niteliğinin artırılması ve mimarlığın toplumsal yaşamın olmazsa olmaz zeminlerinden biri olduğunu toplum tarafından kabul edilmesi için gereklidir. Bu nedenle bilmek gereklidir. Mekanı, yaşanabilir bir canlı çevreye dönüştürmen, insan ile doğa arasında ilişkili yeniden tarif eden, insan kültürünün süreklilığını sağlayan bir emek süreci olarak mimarlık tanımından hareket ettiğimizde, mimarlığı verili kanun ve yönetmeliklere uyuma yükümlülüğü olarak gösterilen anlayışların mimarlığı demokratikleştiremeyeceğini görebiliriz. Mimarlık mesleğinin demokratikleştirilmesi sadece, mimarların yönetimine katılma sorunu değildir bu açıdan. Bu demokratikleşme, bir yanya mimarların yönetimine katılmamasını sağlamak, kendi kendilerini yönetebilir kilacak ider, ekonomik ve sosyal düzenlemeleri kapsadığı gibi diğer yandan da toplum ve doğa ilişkilerinin, kentin ve kının daha bütünlük ve yaşayabilir kılınmasının da ön koşuludur. Bu nedenle mimarlık mesleğinin bakış açısını dardıtan, onu salt bir mesleğe ya da güzel sanatlar edimine indirgeyen tanımlamalar, mimarlığın doğa ve emeği yeniden üreterek, toplumsal yaşamın kurucu unsuru olması gerektiğini yok etmektedir.

Bu süreç diğer yanya kapitalist uzmanlaşma sürecinin getirdiği bir tek boyutluk olarak görülmelidir. Mimarlık mesleğini, diğer mühendislik dallarından yarararak örgütlemeye yönelik politik bakış açıları, mimarlığın kendini yenileyebilme olanaklarının kapattığı gibi, mimarlığın niteliksizleşmesine de yol açacaktır.

2. Uluslararası Düzeyde Mimarlığımızın Geleceği

Mimarlık mesleğini geliştirmek için diğer ülkelerdeki mimarlık örgütlenmesi modelleri önek alınabilir mi? Almak gereklidir mi?

Türkiye geç kapitalistleşmiş ve uluslararası kapitalist pezara geç eklenenmiş bir ülkedir. Bu eklenenme süreci, idari, hukuki ve ekonomik dönüşümleri Türkiye'ye dayetmektedir. Bu dayetmeli en belirgin olanlarından birisi de mimarlık alanında yaşanmaktadır. Mimarlık mesleğinin örgütlenmesinde, erken kapitalistleşmiş ülkelerdeki mimarlık örgütlenmelerinin model alınma çabaları da bu liberal dönüşümle yakından iliştilidir.

Bundan dolayı Avrupa ülkelerinde devletin yapılanma, pazannın örgütlenme, toplumun devlet ilişkilerinin kurulması süreçleri arasında doğrudan bir paralellik bulmaya çalışmak yerine, Türkiye'nin kendi gelisme tarzi üzerine odaklı olarak, Türkiye'de kapitalizmi ve devlet ilişkilerini doğru çözümleyerek mimarlık mesleğine bir model bulmak mümkün olabilecektir. Yukarda da aynı tür olarak vurgulandığı gibi idari ve hukuki reformlar bu ekende yapılmamaktadır. Bunun sonucu model olarak alınan mimarlık örgütlenme biçimlerinin kanun tasarıları olarak ülkemizde gündeme gelmeye başlamasını bu açıdan iyi değerlendirmek gereklidir.

Türkiye'de mimarlık mesleğinin gelişimi, planlama, mühendislik disiplinleri ve örgütlerin bir ilişkili zorunlu kılmaktadır. Türkiye'de kapitalizmin aseyi gözetlediğinde, mesleki uzmanlaşma düzeyinin mimarlığı diğer disiplinlerden kopartacak bir üretim biçimine geçişmediğini göstermektedir. Bu doğrultuda mimarlık mesleğini örgütlenme düzeyinde mühendislik ve diğer planlama disiplinleri ile birlikte düşünecek bir birlik yapısına bugün daha fazla ihtiyaç vardır. Disiplinler arası bilgi ve donanımımızı zenginleştirebildiğimiz, planlama ve mühendislik bilgisi ile mesleği geliştirebildiğimiz ölçüde Türkiye'deki mimarların uluslararası gücünü artırma, mesleğin demokratikleşmesine zemin hazırlama şansını bulabileceğimiz unutulmamalıdır.

Bu nedenle mimarlık mesleğinin geliştirilmesi sorunu, mimarların diğer disiplinlerden örgütler olarak kopartılarak sağlanabilecek bir yöntem değildir. Aksine bu yöntem, mimarları uluslararası

arası koşullarda daha güçlü hale getirecektir. Önemli olan, mimarların üretim ve yeniden üretim süreçlerinde planlama ve mühendislik disiplinleriyle ilişkisinin nasıl kurulacağına yeniden tarif edilmesi sorunudur. Özellikle mimarların telif hakları olmak üzere, ödev ve sorumluluklarını tanımlayacak bütünlük bir düzene tarzına önemle ve mesleğin örgütSEL ZEMİNİ devletin daha fazla müdahalesına açık hale getirecek eğilimlere kapılmasını kapsamaktır. Meslek odası olarak, mimar olarak gelişimimizi ve uluslararası camiada gücümüzü yeniden üretebilmemiz için, kendi özgüllüklerimizi her defasında göz önünde bulundurmadır gereklidir.

3. Devlet ve Piyasa Karşısında Mimarlar Odası ve Mimarlar

Mimarlar Odası'nın piyasa ve devlet karşısındaki konumunu belirleyebilmek için mevcut durumu görmek gerekmektedir. Mimarlar Odası kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olarak bir yandan devlet karşısında diğer yandan da piyasa karşısında meslektaşlarının çıkarını koruma görevi ve ödevi ile donatılmış yapılar. Bir yönüyle kamu kurumu olması diğer yanında da piyasa düzenleyen yapılar olması nedeniyle ekonomik ve sosyal yaşam açısından oldukça önemli örgütlenmelerdir. Ancak son yıllarda Mimarlar Odası'nın görevi pratik ve hukuki açılarından dönüştürülme çabaları ile karşı karşıyadır. Bu dönüşüm sürecinde mimarlık örgütlenmelerimizde gözlemez gerekken önemli iki ilke vardır; bunlardan biri mimarların yönetim süreçlerinde aktif rol almasına yol açacak örgütlenmelerde meyil etmek diğer de mimarların devlet ve piyasa karşısında bağımsızlığını koruyacak örgütSEL pozisyonunu geliştirebilmektir. İlk ilke ile ilgili yukarıda değişimlerimizi yeniden tekrar etmeye gereklidir. Ancak Mimarlar Odası'nın ve mimarların piyasa ve devlet karşısında bağımsızlığını koruyacak örgütSEL bir özerklige ve demokratik yapıya ihtiyaç olduğu üzerinde durulmalıdır. Devletin otoriter karakterinin liberal politikalarla perçinlendiği günümüzde, Mimarlar Odası'nın toplumun zayıf çıkar gruplarının ve meslektaşlarının temel haklarını koruması açısından bir savunma alanı olarak konumunu güçlendirilmesi gerekmektedir. Bununla birlikte piyasanın rekabet ve teknelleme eğilimleri karşısında zayıf çıkar grubu niteliğinde kimli meslektaşlarının çıkarlarını koruma sorumluluğu

da Mimarlar Odası'nın üzerindeki. Bu zayıf grupları koruma sorumluluğu ve ödevi ile donatılmış Mimarlar Odası'nın herhangi bir özel çıkar grubunun etkisi altında kalarak, piyasanın tekelleşmesine yol açacak mekanizmalara karşı koruyucu tedbirlerini alması gerekmektedir. Piyasadan bu bezpieczeństwa sağlanabilmesi açısından öncelikli olarak devletin merkezi örgütlenmesi karşılıkta kendi özerliğini ve demokratik işleyişini koruyacak bir alana ihtiyaç duyulacağı açıkları. Bu nedenle Mimarlar Odası'nın, bir bekanlığın altı teşkilatı olamayacağı gibi, denetim açısından da bu merkezi teşkilatın emri ve talimatlarına mahküm olmamalıdır. Mimarlar Odası'nın üyelerinin denetim ve kontrolüne açık bir demokratikleşme perspektifile geliştirmek gerekmektedir. Oysa bugün içinden geçtiğimiz süreç, Mimarlar Odası'nı devletin kontrolü altına sokacak ve piyasanın yönlendirmesine açık ve onu düzenlemeye yetkisinden uzak bir yapılmaya savurmaktadır. Bu gidiş engel olabilemek için öncelikli olarak, tüm karar alma süreçlerinin mimarlık mesleğinin emekçileri ile birlikte örgütlenmesi gerekmektedir. Mimarlığın yukarıda vurguladığımız gibi tanımlandığı ve mimarlığı diğer disiplinlerden koparmayan bir birlik sürecini hayatı geçirerek, içinden geçtiğimiz kriz çağına karşı en etkili bağlangıç adımı olacaktır.

¹ Tülin Öngör, "Yeni Liberal Dönüşüm Projesi ve Türkiye Deneyimi" İktisat Üzerine Yazılar Küresel Düzen, Birlikim Devlet ve Sınıflar İçiinde, 2. Basım, İletişim Yayıncılık, İstanbul, 2003, s.176

² Sermaye birikimi ile ilgili olarak Haldun Güleç'in gelişmeye çalıştığı modelin ekseninde belirtmeliyiz ki, "Her gelişime aşaması, iş sınıfının yapısını ve dünya ipliklümüyle bütünlüğe tarzının belirleyen özü bir sermaye birikimi biçiminde ayrı edilir. Dolayısıyla her aşama, özgü bir birikim biçiminin gerekliliklerini yanıtlayan bir gelişim stratejisi ile tanımlanır. İkinci olarak, her aşama, yapısında yerli aşımeye gidiş belirleyen unsurlar taşıyan bir kriz ile son bulur. Askeri müdahaleler aşameler arasında bu kriz ile son bulur. Askeri müdahaleler aşameler arasında gidiş sermaye birikim sürecinin yeniden yapılması anlamına gelirken, bu ayrıca, her birikim biçimini tanımlayan sınıf patırganları ve ilişfiklerin bütönlüğü yeniden yapılmasını da kapsar. Son olarak, bu tür bir düz sınıf patırgası ve ittifakları devreye sokan her bir sermaye birikimi biçiminin, o aşamada eğemen olan siyaset rejime ilişkin üzüntülerin varıdır." Haldun Güleç, Kapitalizm Sınıfları ve Devlet, Belge Yayıncılık, İstanbul, 1993, s.29.

³ Gülen Kazgan, Yeni Ekonomik Düzende Türkiye'nin Yeri, 2. Basım, Altın Kitaplar Yayıncılık, İstanbul, 1995, s.164.

⁴ "Burada asıl üzerinde durulması gereken nokta, yeni ekonomik modelin, sermaye birikim süreciyle ilişkilerde devlete taşıdığı roldür. Buna göre devletin sermaye birikim sürecine ilişkin rolü, belirli ekonomik politikalar, hükümetler, siyasetçiler vb. olsun bir sürekli taşımaktadır. Aynı sürekli sayesindedir ki, hükümet ya da siyaset rejim delegükleri ekonomi politikalarındaki süreçleri feda etmemektedir. Dolayısıyla, sermaye birikim biçimini sürdürmenin ve yeniden üretmenin gereklilikleri, devletin süreçte ilişkin rolünü kavramada başvurulması gereken en sıkılık olmalıdır." Metin Çulhaoglu, Can Soyer, Sivil Toplum' Söyləmisi: Gerçekten Yenilənmələr, 1.Baskı, Özgür Üniv. Yayıncılık, Ankara, 2000, s.34.

⁵ Buna karşın belirtmemiz gereki ki "Devletin rolü özünde bütün farklı gelişime aşamalarında aynıdır; sermaye birikimine dayalı sistemin yeniden üretimini. Devlet, her aşamada, eğemen birikim biçiminin gerekliliklerini yanıtlan politikalar izleyerek sınıf egemenliğinin yeniden üretimmesine nesnel olarak hizmet eder. Yani, devlet ile eğemen sınıf (sa) arasındaki ilişki, eğemen birikim biçimini ve bunun gerekliliklerini aracılıyla kurulan nesnel bir ilişkendir. Üstelik, bu gereklilikler, ilişkide hukümet olursa olsun, hatta hangi siyaset rejim yürürlüğe olursa olsun yerine getirilir." Güleç, a.e.e., s.75.

⁶ Ancak ekonominin siyasetten arındırılması sermaye birikiminin gelişimi açısından son derece tutarsızdır. Çünkü kapitalizmde, her ne kadar ekonomik alan ile siyaset alanlarından kurumsal olarak aynı örgütlenmiş olsa da sınıf egemenliği, ekonomik ikidir ile toplumsal ve siyaset ikidir birebirliklerini versayar. E.M. Wood'dan aktaran, Tülin Öngör, "Yeni Liberal" Dönüşüm Projesi ve Türkiye Deneyimi, s.167.

Bunun arası kasaca gider: Devlet sermayenin yeniden üretiminde aktif bir rol oynamadıkça, sermayenin genişletilmiş yeniden üretimini gerçekleştirmez. Öngör, s.167.

⁷ Cem Ergül, Devlet Yönetimi Katılma Hakkı, 2. Basım, İmge Yayıncılık, Ankara, 1999, s.61.

⁸ Çulhaoglu, Soyer, a.e.e., s.48-49

⁹ Kapitalistleşme sürecinde geri kalma ülkelerde 1970'lerde deneyimlenen sivil toplum kuruluşu katkılı kalkınma yaklaşımındaki temel başarısızlık noktası olarak, bu ülkelerdeki siyasi karar verme merkezinin zaftiyeleri, ekonominin merkezi örgütlenmesi ve buna bağlı olarak kayıma ve kolama ilişkilerinin yaygınlaşması, yolsuzlukların, suistimalerinin artması gösterilmiştir. Bu nedenle sivil toplumun özgürlüğü kesimlerinin güçlendirilmesi demokratikleşmenin bir ülkeye peşə ekonomik güvenmeye ailesi yollarından biri olarak görülmüştür. Bu durumun yerine getirilmesi için de tek başına ekonomik yardım yeterli olmayacağı, bunun yanı sıra yapısal reformlar da ihtiyaç duyulmuştur. Bu konuda bakınız, Nunnenkamp, Peter, "Üçüncü Dünya'nın Geliştiği-Mevcut Sorular ve Kelkirmada İlgiliye Yönük Sorular." Kalkınma İktisadi: Yükselişi ve Gerilemesi, İçinde, Fikret Senes (der.), 3.Baskı, İletişim Yayıncılık, İstanbul, 2003, 303-331.

¹⁰ "Bu tarz bir aynı kulanen Zebi'nin yazısına aynı bilgi igeri bakınız, Filiz Çulha Zebi, "Devlet Dış Örgütler (NGOs): Tanıyalıcı Bir Çerçeve", Kültür ve İletişim Dergisi, sayı:3/2, Ankara, 2000.

¹¹ Öngör, s.166.

MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMU'NA HAZIRLIK ÇALIŞTAYI

Tarihte ilk kez kentli nüfusun kırda yaşayan nüfusu aşığı günümüzde kentler bir kez daha yokluk ve toplumsal eşitsizliğin birliği asıl insan yerleşimleri olarak gündeme giriyor. Daha önce barındırdıkları sefalete rağmen daha iyi bir dünyyanın imkânlığını dair bir ılyimserliğin de sembolü olan Üçüncü Dünya'nın gecokondu alanları, neoliberalizmin yeni binyılında karanlık ve ürkütücü bir geleceğin sembollerini olarak görünmeye başladı. Bir yanda zenginlik ve refah, diğer yanda yokluk ve sefalet, giderek daha net mekânsal araçları birbirinden ayı, fakat bir o kadar da birbirine yakın biçimde yeniden üretiliyor. Üstelik kent mekâni salt bu aynigmanın aracı olmakla kalmayıp, aynı anda hem ekonomik değer üretiminin hem de sosyal dışlanması vasıtasi haline geliyor. Dünyanın çeşitli yerlerinde, New York ve Londra'dan, Delhi, Seul ve Mumbaiye, Rio ve New Mexico'dan İstanbul ve Pekin'e kadar farklı ülke ve kültürlerin metropollerinde benzer süreçlerle kent mekâni, yenileme, dönüşüm ve soyluşturma operasyonlarına konu oluyor. Bugün artık mülksüzleşmenin başat biçimi yerinden edildi. Dehası, bugüne dekin finansal krizlerin yükü ve yeniden inşa faaliyetleriyle aşılmasına aracılık eden kent mekâni bu kez finans sermayesinin doğrudan yatırımcı aracı olarak içine girdiği döngülerde yaşanan sıkışmalarla mevcut küresel krizin odağındadır.

Kent mekânnının hem sermaye birikimi ile hem de sosyal dışlanması ile böylesine doğrudan ilişkilendiği bu tarihsel dönemde mimarların rolü, bir kez daha mevcut politik ve ekonomik güçlerin yeniden üretimine hizmet edecek kentsel dönüşüm projeleri üretmek olmamalıdır. Aksine, mimarlar, neoliberal birikim rejiminin kritizini, kentsel mekânnın bu rejimin tahakkümünden kurtarılması için bir fırsat bilmeli, yapılı çevrenin kâr güdüsü yerine toplumsal adalet kaygııyla üretilmesi için mücadele etmelidir. Türkîyeli mimarların örgütü olan ve 50 yıllık tarihi boyunca mimarlığın toplumsal bir hizmet olarak üretilmesini savunmuş bulunan Mimarlar Odası'nın, başkent Ankara'da faaliyet göstermeye olan Ankara Şubesi, bu doğrultuda çalışmaktan meslek örgütlerini, sivil inisiyatıfları ve kentsel toplumsal hareketlerin aktivistlerini Mimarlığın Sosyal Forumu'nda buluşmaya çağrılmaktadır. 2010 yılı sonrasında düzenlenen planlanan Forum'un uluslararası ölçekte örgütlenme çalışmada, 24-25-26 Ekim 2009 tarihlerinde Ankara'da hazırlık çalışayı yapılmaktadır. 24 Ekim 2009 Cumartesi günü yurdışından gelen katılımcıların yaşadıkları kentlerdeki kentsel toplumsal hareketlerin deneyimlerini paylaşmak amacıyla TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi üyelerine açık bir söyleşi gerçekleştirilecektir. Etkinliğin yer ve saati web sayfamızdan ilan edilecek ve maille tüm üyelerimize iletilecektir. Tüm üyelerimize kendi kentli mücadeleimize iştirak etmesi amacıyla farklı kentlerin deneyimlerini paylaşmaya davet ediyoruz...

CÜ
MİMARLIK HAFTASI 2009

MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMUNA DOĞRU KRİZ KARŞI MİMARLIĞIN GÜCÜ KRİZ, KENTLERİN KRİZİDİR

MİMARLIK HAFTASI 2009

KRİZ VE YAŞAM | KRİZ VE ÇEVRE | KRİZ VE SANAT, TOPLUM
| KRİZ VE MİMARLIK | KRİZ VE TASARIM SÜRECİ | KRİZ VE YAPI
ÜRETİM SÜRECİ | KRİZ VE MİMARLAR | KRİZ VE BÖLGESEL ETKİLERİ
| KRİZ KARŞI MİMARLIĞIN GÜCÜ |

DÜNYA KONUT GÜNÜ | KRİZ VE KONUT | KRİZ VE
KAMUSAL ALAN | KRİZ VE MİMARLARIN SORUNLARI | SERBEST
MİMARLAR KURULTAYI | KRİZ VE KENT | KRİZ VE BAŞKENT

HER DUVAR BİR SINEMA PERDESİ A WALL IS A SCREEN

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ 2002 YILINDAN İTİBAREN HER YIL EKİM AYININ İLK HAFTASINDAN BAŞLAYarak DÜNYA KONUT VE MİMARLIK GÜNÜNDÜ DE İÇİNDE ALAN TARİHLERDE MİMARLIK HAFTASI DÜZENLENEMEDEDIR. 2004 YILINDAN İTİBAREN İSE, DEĞİŞİK TEMALARLA GERÇEKLEŞEN BİG ETKİNLİKLER BÜTÜNÜ MİMARLIĞIN TOPLUMLA BULUŞMASI KAPSAMINDA GİDEREK AY İÇİNDE YAYILIŞ BİR FESTİVAL YA DA ŞENLİK OLARAK DÜZENLENMEKTEDİR. 2003 "ANKARA'NIN SÖKÜKLЕНİ DİKNEX", 2004 "BAŞKA BİR MİMARLIK MÖMİKÜN", 2005 "KENTSİEL DÖNÜŞÜM", 2006 "METAMORFOZ", 2007 MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMUNA DOĞRU "TOPLUMSAL MİMARLIK" VE 2008 MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMUNA DOĞRU "YEREL YÖNETİMLER VE KENTLİ HAKLARI" KONULARI BUGÜNE KADAR YÜĞÜN KATILIMLILARA GERÇEKLEŞEN MİMARLIK HAFTALARINDA İŞLENEN TEMALARDIR. TÜM HAFTA BOYUNCA KONSERLER, SERGİLER, FILM BÜSTERNİMLERİ, SÜYÜSLER, İMZА GÜNLERİ, ATÖLYE CALIŞMALARI, PANEL VE UYGULAMALI ATÖLYELER GERÇEKLEŞTİRİLMEDİRDİR.

ULUSLARARASI MİMARLAR BİRLİĞİ (UIA/THE INTERNATIONAL UNION OF ARCHITECTS) TARAFINDAN HER YILIN İLK PAZARTESİ GÜNÜ KUTLANAN, BU YILDA 5 EKİM 2009 PAZARTESİ GÜNÜNE RASTLAYAN DÜNYA MİMARLIK GÜNÜ KONUSU MİMARLARIN ENERJİSİ GLOBAL KRİZ KARŞI (ARCHITECT'S ENERGY VERSUS GLOBAL CRISIS) OLARAK BELİRLЕНMİŞTİR. UIA, TÜM ÜYELERİNİ BU GÜNÜ KUTLARKEN YEREL VE ULUSAL ÖLÇÜTE MİMARLARIN GLOBAL KRİZ KARŞI GÜÇLERİNİ GÖSTEREN PROJELERİNİ SUNMAYA DAVET ETMİKTEDİR. BU ÇAĞRIYA KULAK VEREN TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ, 2010 YILINDA İSTANBUL'DA GERÇEKLEŞTİRİLECEK OLAN AVRUPA SOSYAL FORUMU'NA VE ŞUBEMİZCE ANKARA'DA GERÇEKLEŞTİRİLECEK OLAN MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMU'NA YÖNELİK BİR ÜN ÇALIŞMA NİTELİĞİ DE TAŞIYACAK MİMARLIK HAFTASI 2009'UN ÜST BAŞLIĞINI "MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMUNA DOĞRU" KRİZ KARŞI MİMARLIĞIN GÜCÜ OLARAK BELİRLƏMİŞTİR.

MİMARLIK HAFTASI 2009
MİMARLIĞIN SOSYAL FORUMUNA DOĞRU
KRİZ KARŞI MİMARLIĞIN GÜCÜ

Küresel, çok yönlü ve toplumun
hemen tüm kesimlerini
etkileyen böyle bir krizin
dönüm noktası olarak
görülmesi ve bu doğrultuda
stratejiler geliştirilmesi
gerekmektedir. Bu sebeple
kendi mesleğimizden yola
çıkarak mevcut bilgi
birikimimizi kullanılarak yeni
mcadele yöntemleri ile
mekanlarını yaratın
mimarlığımızın çalışma
koşullarını iyileştirecek,
krizden kurtaracak gücü
yaratmak üzere harekete
geçiyoruz. Dayanışma ağı
îçerisinde tüm yaşam
alanlarını etkileyen krize
Mimarlık Haftası 2009'da
Ankara Şubesi coğrafyasından
hep birlikte duruyoruz.

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ

ULUSLARARASI MİMARLAR BİRLİĞİ (UIA)

İsrail'in yerleşim yerleri kurma politikasını eleştirdi

Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA) Başkanı Louise Cox UIA üyesi meslek kuruluşlarına 12 Ağustos 2009 tarihinde gönderdiği mektupta, İsrail'in ıgal altındaki Filistin topraklarına yerleşim yerleri kurma politikasına referansla, UIA'nın daha önce Temmuz 2005'te İstanbul'daki Genel Kurul toplantılarında aldığı karar yeniden hatırlatıldı:

"UIA, etnik olarak temizlenmiş veya yasal olmayan yollarla ele geçirilmiş araziler üzerinde yapı işe edilmesi veya gelişim projeleri gerçekleştirilmemesini ve etnik ya da kültürel olarak ayrımcı olan düzenlemelere dayalı projeler yapılması kinamakta; benzer şekilde, dördüncü Cenevre Sözleşmesi'ne aykırı olan bütün hareketleri de kinamaktadır."

UIA Başkanı Cox, 30-31 Temmuz 2009 tarihlerinde Brezilya'da gerçekleştirilen UIA Konsey toplantısı için, "Filistin'de Adalet İçin Mimarlar ve Plancılar" (APJP) örgütü başkanı ve RIBA üyesi olan Abe Hayeem'in kendisine bir mektup gönderdiğini ifade ederek, söz konusu mektubu gündeme taşıdı. Abe Hayeem, mektubunda İsrail'in ıgal altındaki Filistin topraklarına yerleşim yerleri kurma politikasının tüm dünyadaki mimarlık örgütlerini ilgilendiren bir boyutu olduğunu ve mimariğin bu bağlamda bir aracı dönüştürmesiniendiğini belirtiyor. Ayrıca Cox'un, Torino Genel Kurulu'nda dönem boyunca destekleyeceğini belirttiği ülkeleri anımsatan mektupta; kültürel, sosyal ve coğrafi farklılıkların sürdürülebilirliği konusuna, küresel hUMANİZME ve insan haklarına vurgu yapılıyor. Bu koşular bağlamında UIA'nın durumu değerlendirek, İsrail'e de ulaşacak mimari, çevresel, kültürel duyarlığını aktaran bir mesaj oluşturması isteniyor. Mektubun eki olarak ayrıca UIA Konseyi'nde değerlendirilmek üzere ve dünyanın çeşitli ülkelerinden mimarlar tarafından imzalanmış bir öncerge metni de sunuluyor.

UIA Konseyine gelen belgelerin sunulmasının ardından konu gündeme alındı ve tüm üye meslek örgütlerine UIA politikalarının bir kez daha hatırlatılarak bang çağrısının vurgulanması karar alındı.

Dördüncü Cenevre Sözleşmesi, savaş halinde sivillerin korunmasıyla ilgili maddeler içermeye. Türkiye'nin de taraf olduğu sözleşme metnine Millî Savunma Bakanlığı web sayfasının uluslararası hukuk bölümünden ulaşılabilir: www.msb.gov.tr

UIA 2005 İstanbul sırasında gerçekleştirilen Genel Kurul toplantı kararları için:
www.mo.org.tr/UIKDocs/kurul2005.pdf

UIA BAŞKANI LOUISE COXTAN
UIA ÜYE KESİMLERİNİN BAŞKANLARINA
MEKTUP

"İsrail'in Filistin Politikası Neden Tüm Meslek Kuruluşlarını İlgilendiren Mıman Bir Konudur?" başlıklı mektuba cevaplı.

Sayın Başkan,

"Filistin'de Adalet İçin Mimarlar ve Plancılar" örgütünün başkanı olan ve İngiltere'de ikamet eden Abe Hayeem, UIA Başkanı olarak bana yukarıda belirttiğim konuda 22 Haziran 2009 tarihli bir mektup gönderdi.

31 Temmuz 2009'da Brezilya-Foz do Iguaçu'da düzenlenen UIA Konsey toplantılarında bu mektup ve ekleri değerlendirildi. Mektubun sahibi, kendisinin ve meslek örgütünün bu konuya ilgili mevcut UIA politikası hakkında bilgilendirilmesini istiyordu. Bunun üzerine bu mektubu yazıyorum.

8-10 Temmuz 2005'te Türkiye-İstanbul'da düzenlenen UIA Genel Kurulu'nda alınan 13 no'lu karar bu konudaki UIA Politikası'ni açıklamaktadır:

"UIA, etnik olarak temizlenmiş veya yasal olmayan yollarla ele geçirilmiş araziler üzerinde yapı işe edilmesi veya gelişim projeleri gerçekleştirilmemesini ve etnik ya da kültürel olarak ayrımcı olan düzenlemelere dayalı projeler yapılması kinamakta; benzer şekilde, dördüncü Cenevre Sözleşmesi'ne aykırı olan bütün hareketleri de kinamaktadır."

UIA Konseyi, UIA Başkanı'ndan bu politika hakkında tüm üye ülkelerde bir mektup göndermesini istemiştir. Lütfen bu politikayı dikkate alarak, eylemlerinizle ona göre gerçekleştirmeyin.

Saygılarımla,
Louise Cox, UIA Başkanı

MEGA-KENTLER VE EKOSİSTEM KRİZİNDEN EKO-METROPOLLER VE TÜKETİM-SONRASI ÇAĞA DOĞRU

Sorunları, onları yaratırken kullandığımız düşünce tarzı ile gözlemeyiz.

A. Einstein

Mega-kentler ve Ekosistem Krizi: Mekanistik Paradigmanın Sürdürülebilir Olmayı ve "Sınırsız Kalkınma" Efsanesi

Savaş sonrası dönemden bu yana, teknolojik, atom enerjisi, otomasyon ve bilgisayar biliminin gücüne dayalı üçüncü sanayi devrimi, tüm üretim döngüsünü Fordist dönem sonrası bir anlayışla yeniden yapılandırdı ve insanlığı beden işçiliğinden kurtardı.

Bu devrim, küreselleşme, kitleleseltilmiş toplum, tüketici ekonomisi ve mega-kentler yönünde bir gelişmenin itici gücü ve tarihteki en büyük demografik, ekonomik ve kentsel büyümeyenin belirleyicisi oldu. Bu tür bir katlanan büyümeye, doğayı sınırsız bir kaynak olarak gören bir kalkınma anlayışı sayesinde gerçekleşebildi.

Geç sanayi çağından sanayi sonrası çağ'a bu inanılmaz geçiş, yönetilmesi olaksız sorunlar doğurdu. Sonuçlar Frank Lloyd Wright'in, Le Corbusier'in (1925) Ville Radieuse'ündeki daha soyut modelde alternatif organik bir kent modeli olan Yaşayan Kent (1958) eserindeki "Eski kapitalist kentler artık güvenli değil. Bu kentler kitlesel katılımla eş anlamlıdır" sözlerini haklı kıcartıyor.

Günümüzde, daha önce benzeri görülmemiş bir sanayi sonrası gelişme biyo-iklimsel döngüler ve yerkürenin ekolojik sistemini bozma noktasına gelmiştir. Bu, Atina Şehri'nin (1933) tanımladığı ıgleşselci yapının temelini oluşturan mekanistik paradigmının, sürdürülebilirlikten ne kadar uzak olduğunun görülmesi ile de kanıtlanmıştır.

Böyle bir sürdürülebilir olmayan, giderek daha kaygı verici boyutlara ulaşan, ortadan kaldırılmaları, en aza indirgenmeleri ya da kurumlarca gözardı edilmeleri artık mümkün olmayan ve aşağıda sayılan olgularla özetelebilir hale getirilecek hastalıklarla kendini göstermektedir:

1. Nüfus bombasının patlaması;
2. Mega-kentlerin ve megalopolitan uyu kentlerin kalıcı olarak yayılması;

3. Sanayi-sonrası gelişmenin baskıcı gücü, pazar-odaklı küreselleşme ve kaynakların evrensel kontrolü,
4. Üretimin, toplumların ve metropollerin Fordist dönem sonrasında genetik mutasyonu,
5. Kentsel altyapının, pazarların ve sistemlerin tek bir "sonsuz ve şeksiz" 'weltstadt' olarak küreselleşmesi
6. Dünya kentlerinin doğa sınırlarını aşan "ekolojik ayak izleri",
7. Tarihi miras ve geç-antik toplulukların giderek artan tahrifatı,
8. Üretimin katlanarak artmasını hızlandıran tüketiciliğin zararlı bir alışkanlıktan bir erdemeye dönüşmesi,
9. Fosil yakıt çajının yükselişi ve çöküğü: Dünyanın enerji kaynaklarını denetim altına alma mücadelesi,
10. Atrik, kirlilik ve seragazı etkisindeki aşırı artış,
11. Aşırı tüketim toplumunda mimarlığın kendi içine dönüsü.

Bu hastalıkların tehlike boyutu, yerkürenin varlığını tehdit eden bir düzeye ulaşmıştır! Artık, "nesnelerin", "kelimeler" karşı isyan ettiği ve sorunları onları yönetmek için geliştirilen politikalardan uzağında kaldığı bir noktaya geldik.

Bu arada, teknoloji, ekonomi ve pazar arasındaki sinerjiler, 1970'lerde kendini gösteren yeni bir sistematiğin dünya algılamasının o zamandan bu yana sergilediği ve yorduğu süregiden ekolojik kıyımı da gözden geçirmiştir.

Dünya bu yeni bakış, kendi içinde dengeli ve "yaşayan" bir ekolojik sistem olan yerkürenin, artık kimse noktasına ulaşan çevre, enerji ve metropoller krizine karşı giderek daha duyarlılaşan bu politikalara ve "Bırakınız yapsınlar" ya da "Bırakınız geçsinler" ilkelerinin insafına bırakılmayacağını vurgulamıştır.

Kuruluşunun 60. yılını kutlayan UIA, Machu Picchu Şartı (1977), "Atina Şartı'nın Aydınlanması Karşı Revizyonu" (Bruno Zevi) ile Meksika (1978), Varsova (1981) ve Chicago (1993) Bildirileri çerçevesinde, bu zorlu sorunlar karşısındaki sorumluluğunu yüklenmektedir ve alternatif stratejilerin geliştirilmesine, farklı sektörleri kapsayan becerilerin yaygınlaştırılmasına ve geleceğin mimarlarında bu sorunların bilincinin artırılmasına katkıda bulunacaktır.

Bu yaklaşım gereklidir, zira, biliyoruz ki "İşler zor diye onları yapmaktan kaçınıyoruz, işler kaçındığımız için zorlaşıyor." (L.A. Seneca)

İnsan doğasını zorlamak değil, ikna etmemiz gereklidir.
Epicurus

Eko-Metropoller ve Tüketim-Sonrası Çağına Doğru: Ekolojik Paradigmanın ve "Büyümenin Sınırları" Gerçekinin Yeniden Keşfi

Sanayi devriminin 250 yılının başlığından bu yana analitik-indirimci mekanistik paradigmaya ve "sınırsız kalkınma" efsanesi egemen oldu ve bu iki olgu el ele verip yanlarına zengin toplumu da alarak, günümüzün denetlenemez hastalıklarını yarattılar.

Ancak, son sanayi-sonrası aşamada, eslinde geleceğin gören sezgilerin zaten öngördüğü yeni bir perspektif açıldı: "büyümenin sınırları" gerçeginin farkında olan ve tüketim-sonrası bir çağ, yeni bir eko-metropoliten cepheye ve doğa ile bütünlüğe sahip yaşayan bir mimariyle yönelik, sentetik-organik ekolojik paradigmaya.

Bu mutasyon, savaş-sonrası dönemdeki bir mekanistik paradigmadan ötesine geçmiş olan bilimle uyum içindedir: Sibernetik, Sistem Teorisi, Gestalt Teorisi, ekoloji, karmaşık dinamik sistemler, holistik biyoloji, Kaos Bilimi. Bu gelişme, "kent hakkı"ndan (Henri Lefebvre, 1968) "doğa hakkı"na doğru bir paradigmaya kayışını göstermektedir.

"Ağ-telli" ekolojik paradigmaya, fiziksel olguların gelişmesini ve yaşanan organizmalann büyümeyi belirleyen yasaları keşfederken, kendini, yerkürenin varlığını sürdürmesinin olmazsa olmazı olan "tekโนlojik dünya ile ekolojik dünya arasındaki barış"a (B. Commoner) olanak sağlayıcı bütünlük bir görüşte yansımaktadır.

Doleysıyla, moderniteyi, mekanistik çerçeveyin yarattığı ve artık neredeyse tam anlamıyla sürdürülemez hale gelen "felaket yaratıcı eksiksliklerinden" kurtarmak istiyorsak, acil olarak, aşağıda sıralanılanı gerçekleştirebilecek alternatif bir strateji bulmamız gerekmektedir.

1. Nüfus bombesinin etkisiz hale getirilmesi,
2. Bahçe-şehirden, yaşayan kentten ve arkeolojiden, yeni bir eko-metropoliten cepheye doğru yönelen entropik bir habitat,
3. Ekonomiyle ekoloji ile birleştirilen bir kalkınma modelinin yeniden keşfi,
4. Kentsel çerçeveyi, uluslararası ana ulaşım koridorlarının sınırlaması olmadan ekometropoliten bir yaklaşımla yeniden dengelemek,
5. Donanıma ve programla ilişkin ağları, açık, karşılıklı etkileşimli ve ekoloji-dostu bir "cyberspace" içinde bütünlüğetirmek,
6. Doğa ile işlevselci-indirimciliğin ötesine geçen bir "yeni işbirliği",
7. Tarihi mirasın, insanların yaşadığı sit alanlarının ve geç-antik çağ toplumlarının korunması,
8. Bir ziyan ekonomisinden tüketim-sonrası tutumluğuna geçiş ve kitlelerin tam da tanımlanmamış bilincinin affedilmesi,
9. Güneş enerjisi ve yenilebilir enerji çajının kenti (Heliopolis); Yerküre habitatının yeniden dönüştürülmesi,
10. Yeni bir entropik, yeniden kullanım, kirlilik ve seragazı etkisinin kontrolü medeniyeti,
11. "Doğanın protezi" olarak dijital mimarlık: Estetikte, etikte ve siyasette biyolojik çeşitlilik hakları.

Böyle bir stratejinin tartışma götürür ya da ütopik olduğunu iddia edeceklerde günün söylemek isteriz: Tam tersi, böyle bir strateji zorluluğu ve gerçekçidir!

Zorlulu ve gerçekçi olduğu üç nedene dayanmaktadır: Fosil yakıt çajının sonunun yaklaştıktan olası nedenyle gerek üretim döngüsünün gerekse dünyayı kentlerinin diğer enerji kaynaklarını kullanmak üzere dönüştürülmesi zorluluğu; seragazı etkisinin yerkürenin varlığını tehdit etmesi ve bunun zorluluğu kıldığı "tekノlojik - dünya ile ekolojik - dünya arasında barış"a yönelik bir strateji değişikliği; doğanın gereksiz bir bolluk adına tahrifinin sorumlusu olan nihilist bir tüketiciliğin etik açıdan çöküşü.

Ancak bu devasa sorunlar, devrim niteliğinde bir kültürel sıçramayla, mekanistik paradigmadan moderniteyi doğal döngülerle göre yeniden şekillendirebilecek biyo-ekolojik bir paradigmaya geçilmeden çözümlenemeyecektir.

Buradaki temel inanc: "Medeniyetin özünü ihtiyaçlarının katlanması değil, onların kasıtlı ve gönüllü olarak reddedilmesi oluşturur" (M. Gandhi) görüşündür.

Bu arada, köktenceli bir dönüşüm için zaman giderek daralıyor ve bu görev hiç kimseye ihaile edilemez. Aslında, "Yeryüzünde yaşayan bütün organizmalar içinde, sadece biz insanlar eylemlerimizi bilinci olarak değiştirebileme yeteneğine sahibiz. Yerküre ile başaçaksa, orada yaşayan insanlar arasındaki berberi sağlamamız gereklidir." (B. Commoner)

İngilizce'den çeviri: Ayden Erim

Eylül 2005 tarihinde imzalanan protokolle Sulukule Mahallesi, Fatih Belediyesi'nin hazırlatığı kentsel yenileme projesi kapsamında büyük ölçüde yıkılmış, insanları zorla yerlerinden edilmiştir. Ancak uygulama henüz başlamadığı için Sulukulellerin mahallelerine geri dönüp, Sulukule'nin İstanbul'a yeniden kazandırılması hala mümkün. Nitelik mahallenin korunarak yenilenmesi ve Sulukule kültürünün sürdürülmesi için Sulukule Platformu, Sulukule Roman Kültürünü Geliştirme ve Dayanışma Derneği'nin ve Sınır Tanımayan Otonom Plancıların gayretleri ile 8 Temmuz 2009'da, Ankara'da TOKİ Başkanı ve ilgili Daire Başkanları ile yapılan görüşmede; yerli yabancı kamuoyunda ciddi eleştirilere konu olan Fatih Belediyesi'nin yenileme projesi yerine farklı bir proje yaklaşımının sivil ve kamu aktörlerinin katılımıyla gönüllü uzman ve danışmanlar tarafından geliştirilmesi ve bu yaklaşımın evren proje olarak TOKİ'ye sunulması konusunda bir niyet birtübine verildi.

Bu amaçla, çok sayıda ve çeşitli disiplinlerden uzmanlar, katılıma açık bir süreçte gün geçtikçe genişleyen Sulukule Atölyesi bünyesinde bir araya geldiler. Projenin ön hazırlıklarını tamamlandıktan sonra, önce 28 Temmuz'da Mimar Sinan Üniversitesi'nde, 100'ün üzerinde şehir ve bölge plançısı, mimar, sosyolog, siyaset bilimci, hukukçu vs. ile; sonra da 30 Temmuz'da Yıldız Teknik Üniversitesi'nde, 60'ın üzerinde kamu ve sivil toplum temsilcisi ve Sulukule sakinlerinin katılımıyla birer gönüllük atölye çalışmalarını yaptı, proje yaklaşımı tartışıma ve değerlendirmeye açıldı.

Temmuz 2009'da Ankara'da TOKİ Başkanı, sivil bir topluluk tarafından hazırlanan ve kamuoyunda STOP projesi olarak bilinen alternatif plan çalışmalarının 1 ay içinde güncellenecek olan proje ve plan yaklaşımı olarak sunulması istendi. Bunun üzerine Sulukule Platformu ve Dayanışmacı Atölye bir araya gelerek talebi değerlendirdi ve Sulukule için yapılabilecek başka da bir şey kalmadığından projeyi hazırlamak konusunda karara vardı ve katılımcı, demokratik bir süreç içerisinde çalışmaların başlattı. Sulukule Atölyesi adı verilen grupta, yaklaşık 60 akademisyen, çeşitli disiplinlerden konusunun uzmanı meslek insanı (şehir plançısı, mimar, sosyolog, antropolog, hukukçu, yerel ekonomik kalkınma uzmanı, psikolog vs.) sanatçı ve Sulukule'yi dert edinmiş vatandaşlar yer almaktadır. Kamuya açık 2 toplantı yapılmıştır. Birinde konu hakkında görüşü olabilecek kişiler, ikincisinde kamu ve sivil kurumlarla süreç paylaşmış ve büyük destek alınmıştır. Çalışmalar Sulukule sakinleri ile sürekli istigare halinde sürdürülmektedir.

ALTERNATİF *sulukule projesi*

Sulukule Atölyesi'nin yayımladığı ve Sulukule Alternatif Projesinde genel noktayı özetleyen **Alternatif Sulukule Projesi: Sulukule Sosyo-Ekonominik ve Mekânsal İyileştirme, Kültürel Sürdürülebilirlik Projesi** isimli metin aşağıda verilmiştir.

Sulukule Sosyo-Ekonominik ve Mekânsal İyileştirme, Kültürel Sürdürülebilirlik Projesi

Bildığınız üzere, tarihi Sulukule Mahallesi kentsel yenileme projesi kapsamında büyük ölçüde yıkılmış, insanları zorla yerlerinden edilmişlerdir. Buna rağmen uygulama henüz başlamadığı için Sulukulellerin mahallelerine geri dönüp, Sulukule'nin İstanbul'a yeniden kazandırılması mümkün görünüyor. Nitelik mahallenin korunarak yenilenmesi, Sulukule Kültürünün sürdürülmesi için Sulukule Platformu, Sulukule Roman Kültürünü Geliştirme ve Dayanışma Derneği ve Sınır Tanımayan Otonom Plancıları (STOP) çalışan T.C. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi (TOKİ) yetkililerinin de ilgisini çekmiş bulunuyor.

8 Temmuz 2009'da, Ankara'da TOKİ Başkanı ve ilgili Daire Başkanları ile yapılan görüşmede; yerli yabancı kamuoyunda ciddi eleştirilere konu olan mevcut yenileme projesi yerine farklı bir proje yaklaşımının gönüllü uzmanlar ve danışmanlar tarafından sivil ve kamu aktörlerinin katılımıyla geliştirilmesi ve bu yaklaşımın evren proje olarak TOKİ'ye sunulması konusunda bir niyet birtübine verilmiştir.

Bu amaçla, çok sayıda ve çeşitli disiplinlerden

uzmanlar, katılıma açık bir süreçte gün geçtikçe genişleyen Sulukule Atölyesi bünyesinde bir araya geldiler. Projenin ön hazırlıklarını tamamlandıktan sonra, önce 28 Temmuz'da Mimar Sinan Üniversitesi'nde, 100'ün üzerinde plançısı, mimar, sosyolog, siyaset bilimci, hukukçu vs. ile; sonra da 30 Temmuz'da Yıldız Teknik Üniversitesi'nde, 60'ın üzerinde kamu ve sivil toplum temsilcisi ile Sulukule sakinlerinin katılımıyla birer gönüllük atölye çalışmaları yapıldı ve Proje Yaklaşımı tartışıma ve değerlendirmeye açıldı.

İstanbul için büyük önem taşıyan ve kentsel dönüşüm/yenileme süreçlerinde emsal teşkil edebilecek bu projedeki planlama sürecini çok-aktörlü ve katılımcı bir yaklaşımla gerçekleştirmek üzere yola çıkan Sulukule Atölyesi, şeffaf ve demokratik bir yöntemle Sulukule için alternatif bir proje geliştirme gayretindedir ve bu yönde gelecek bütün desteklere açıktır.

Alternatif Sulukule Projesi nasıl bir süreç izliyor? Nasıl bir proje geliştirme yaklaşımı sergiliyor?

8 Temmuz 2009 günü Ankara'da TOKİ Başkanı ile yapılan görüşmede STOP projesi olarak bilinen alternatif plan çalışmasının 1 ay içinde güncellenecek

avan proje ve plan yaklaşımı olarak sunulmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine Sulukule Platformu ve Dayanışmacı Atölye bir araya gelerek böyle bir projeyi hazırlamak konusunda karara varmış ve katılımcı, demokratik bir süreç içerisinde Eylül 2008'de hazırlanmış STOP projesinden yola çıkararak çalışmaların başlatılmıştır. Sulukule Atölyesi adı verilen grupta, yaklaşık 60 akademisyen, çeşitli disiplinlerden konusunun uzmanı meslek insanı (şehir plançısı, mimar, sosyolog, antropolog, hukukçu, yerel ekonomik kalkınma uzmanı, psikolog vs.) sanatçı ve Sulukule'yi dert edinmiş vatandaşlar yer almaktadır. Kamuya açık 2 toplantı yapılmıştır. Birinde konu hakkında görüşü olabilecek kişiler, ikincisinde kamu ve sivil kurumlarla süreç paylaşmış ve büyük destek alınmıştır. Çalışmalar Sulukule sakinleri ile sürekli istigare halinde sürdürülmektedir.

Alternatif Sulukule Projesinin amacı nedir?

Sosyal sorumluluk anlayışı içerisinde Sulukule Yenileme Projesine yönelik eleştiriler göz önüne alınarak, ancak genel noktadaki hukuki zorunluluklar da göz ardı edilmeksiz, yeni bir plan yaklaşımı geliştiriliyor ve öncelikle olabildiğince çok Sulukuleli mahalleye döndürmek amaçlanıyor. Proje bununla yetinmiyor ve mahalleye dönenek Sulukulellerini daha insani koşullarda yaşatacak, iş olanakları yaratacak, kültürlerini ve toplumsallıklarını sürdürecek sosyo-ekonomik ve kültürel programlar da geliştiriliyor ve bu programları geri dönüşün ve mahallede kalmanın bir koşulu haline getiriyor.

Planlama Hedefleri nelerdir?

1) Proje kapsamında nüfus ve konut yoğunluğu açısından üst plan ve koruma ilkelerine uygun gözümler üretmek. Tarihi Dokuyu, Yol, Ada, Sokak Rejimi, Parsel Karakteri ve Konut Tipolojisi ile korumak ve geliştirmek. Proje kapsamında üretilenek konutındaki kullanımlıkların Sulukulellerin sosyo-ekonomik şartlarına ve bölgenin arkeolojik değerlerine uygun işlevler olarak belirlenmesini sağlamak.

2) Banıma hakkı çerçevesinde mahalledeki yokulların banıma ihtiyacının karşılanması ve yerinde yaşama hakkı çerçevesinde yokullaşa neden olan sorunlara Sulukuleller ve ilgili kamu ve sivil kurumlarla birlikte çözüm önerileri geliştirmek. Mahallenin gerçeklerine uygun toplumsal ve ekonomik destek programları

sürdürülebilir istihdam ve yaşam alanlarını sağlamak.

3) Sulukule Roman halkın da yenileme alanında iskanına ve Roman kültürünün mahallede yaşatılmasına/sürdürülmeye olanak sağlamak. Yenileme süreci sonunda Roman topluluğun mahalleyi terk etmesini sınırlayıcı önlemler geliştirmek.

Alternatif Sulukule Projesinde Fatih Belediyesinin Projesinde olmayan neler var?

Kentsel iyileştirmede örnek teşkil edecek çağdaş, insancıl bir yaklaşım;

100'ün üzerinde akademisyen ve kamu, özel sektör ve sivil toplum temsilcilerinin ve Sulukulellerin katılıdığı, çok-aktörlü, demokratik, şeffaf bir planlama süreci;

Ulusal ve uluslararası standartlar ve kamuoyunun hassasiyetlerine saygı;

Sulukule'nin 1000 yıllık Roman tarihine ve kültürune saygı;

Zorla yerinden edilmiş Sulukule sakinlerinin mahalleye geri dönme imkânı;

Sosyo-ekonomik mağduriyetler yaşayan Sulukuleller için insani ve topluluk temelli programlar, çözüm önerileri;

Yerel istihdam olanakları yan sıra kültürel sürdürülebilirlik ve toplumsal gelişme için sosyal donanımları;

Bölgedeki yesil alan eksikliği giderilmek üzere toplamda 20.500 m² yeşil alan.

"*Beşka Bir Sulukule Mümkün*" yaklaşımında sürdürulen iskanın sonucunda, büyük bir coğulluğu yokmuş mahallenin ferayı sonunda kamu kurumları tarafından da duyulmuştur. "Sulukule Yeniden" diyerek yola çıkan Sulukule Atölyesi'nin çalışmaların sonucunda eğer istenirse hala yapılan hatalardan dönme şansı bulunduğu kanıtlanmıştır. Projenin Ağustos ayının ilk 10 günü içerisinde TOKİ'ye sunulması hedeflenmektedir.

Saygılarıza,
Sulukule Atölyesi

İrtibat: Viki Çiprut vikichco@gmail.com

çocuk ve mimarlık örnek bir öğrenme süreci,
bir toplumsal buluşma,
ortak heyecan ve ortak hayallerin buluşması

TMMOB MİMARLAR ODASI ANKARA ŞUBESİ
ÇOCUK VE MİMARLIK ÇALIŞMALARI MERKEZİ

ARCHild

INTERNATIONAL
CONGRESS
ARCHITECTURE &
CHILDREN

ULUSLARARASI
MİMARLIK VE
ÇOCUK
KONGRESİ

Çocukların yaşadıkları mekâna, çevreye ve kente yönelik farkındalığını sağlamak, mimarlık kültürü ile çocuk kültürünü yaşam içerisinde buluşturmak, sadece bugüne değil geleceğin mekanlarına, yaşanabilir sağlığı kentler oluşturmaya yönelik geleceğimize yazmış bir makuptur.

Cocuğun yaratıcılığından öğrenecek çok şeyimiz var, bu yaratıcılık mimarlığın yaratıcılığıyla birleştiği andan itibaren ortaya çıkan enerjinin yaratacağı sinerji, kuşkusuz kentlerimizin yeniden şekillenmesinde önemli bir işlev ve dinamizm yaratacaktır.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi 2002 yılından günümüze "mimarlığın toplumla buluşma" ilkesi çerçevesinde bu enerjili "Çocuk ve Mimarlık" konulu çalışmalar ile yaygınlaşmaktadır. Ankara Valiliği ve Milli Eğitim Bakanlığı'nın desteğiyle İlköğretim, ortaöğretim okullarında "1000 mimar 1000 okulda" temasyla ile başlatılan çalışmalar çocukların yaratıcılığı ve üreticiliğindeki özgürlüğünden alınacak dersler ile çevrenin oluşumunda bizlere de yol gösteren çalışmalarlardır.

2002-2009 yıllarının kapsayan süreçte 219 okulda ve okul dışlarında gerçekleştirilen atölye çalışmalarında 15.000 i aşan çocukla yürütülen farklı temalar içeren çalışmalar tamamen gönüllük üzerine kurgulanmıştır.

Ankara Üniversitesi Çocuk Kültürü Araştırma Uygulama Merkezi'nin bilimsel desteğiyle süren çok disiplinli çalışmalar, Kamu Kurumları, Üniversiteler ve Meslek Odası İşbirliğinde deneyimlerin birliği, devamlılığı sağlayacak kurumsal bir yapılanma içinde sürdürmektedir.

Mimarlar Odası Ankara Şubesi, çocuk ve mimarlık alanında oluşturduğu deneyimleri Kasım 2008 yılında ulusal ölçekte düzenlediği buluşma ile ortamla paylaşmıştır. 18-21 Kasım 2009 tarihinde ise bu deneyim ve birimlerin uluslararası ölçekte yayınlanması ve paylaşımı için Ankara'da "ARCHILD - Uluslararası Mimarlık ve Çocuk Kongresi"ni tasarlamıştır.

Kongre "Çocuklar Tarafından, Çocuklar İçin, Çocuklarla Birlikte" ana teması altında "İyi Uygulamalar" olarak belirlenmiştir. Kongre kapsamında çocuk ve mimarlık ağının etkinleştirilmesi, UIA'nın çocuk ve mimarlık çalışmalarını kapsamında 2 yılda bir değişik ülkelerde farklı temalarda tekrarlanmasıyla sürekliliğinin sağlanması düşünülmektedir.

Ankara'da gerçekleştirilecek olan ARCHILD - Uluslararası Mimarlık ve Çocuk Kongresi UIA'nın kurum ve kuruluşlarının destekleriyle, Dünya'da ve Türkiye'de çocuk kent, mimarlık kültürü merkezi yapılan çalışmaların teorik ve pratik deneyimlerinin paylaşılarak zenginleştirilmesine olanak sağlayacaktır.

ARCHILD Kongresi "Çocuk Gözüyle Çevre, Çocuk İçin Mekân, Çocuk Hakları ve Kıtılım" konulu ana başlıklar altında ele alınacak ve 2,5 gün sürecek. Konularında uzman davetli konuşmacılarla birlikte, bildiri sunuşları, çocukların yapılacak atölye çalışmaları ve sergiler, çocukların tarafından yapılan etkinlikler, çocuk dostu tasarımların sergilennmesi ve geziler kongrenin içeriğini oluşturacaktır.

Kongre sonrasında, 21-22 Kasım 2009 tarihlerinde, UIA Çocuk ve Mimarlık Çalışma Grubunun yıllık toplantısının ikincisinin Mimarlar Odası ev sahipliğinde gerçekleşmesi ise bizleri ayrıca heyecanlandırmaktadır.

Kongreve Çaðrı

Çocuklara bağlılığımız ve onları birlikte öğrenerek, mimarlığı, yeniden ve yeniden keşfettiðimiz bu süreçte, sizleri bu heyecana ortak olmaya, çocukların birlikte geleceðimizi jekilendirmeye ve 18-21 Kasım 2009 tarihinde Ankara'da gerçekleştirilecek ARCHILD - Uluslararası Çocuk ve Mimarlık Kongresine çağrıyoruz.

Saygılarımla

Nihat Özgörðü
ARCHILD Kongresi
Düzenleme Kurulu
Baþkanı
TMMOB Mimarlar Odası
Ankara Sube Yonetim
Kurulu Baþkanı

NOVEMBER 18-21
KASIM 2009
ANKARA - TURKEY
INTERNATIONAL
CONGRESS
ARCHITECTURE &
CHILDREN
ULUSLARARASI
MİMARLIK VE
ÇOCUK
KONGRESİ

TMMOB MİMARLAR ODASI MİMARI PROJE ÇİZİM VE SUNUŞ STANDARTLARI'NIN 4, 5, 6 ve 7. MADDELERİNDE MİMARI PROJE PAFTA BAŞLIĞI, PAFTA DÜZENİ VE PROJELYE NUMARA VERİLMESİ AŞAĞIDAKİ GİBİ BELİRLENMİŞTİR.

4. PAFTA BAŞLIĞI

Pafta başlığında şu bilgiler yer alır:

- Mimarın ismi soyadı, ünvanı, sivil no'su, BTB no'su, adresi
- İşin ismi
- Proje numarası
- Pafta adı
- Çizim ölçüği
- Çizim tarihi
- Pafta nosu
- Blok no
- Tasarılayanın adı
- Çizerin adı
- Paftayı kontrol edenin adı
- M harfi (Mimari proje çizimi olduğunu belirtmek üzere)

5. PAFTA DÜZENİ

Pafta düzeni aşağıdaki şekilde yapılır:

- "Pafta başlığı" paftanın sağ alt köşesinde yer alır.
- Hakim rüzgar, manzara ve Kuzey yönü aynı yerde toplu olarak, paftanın sağ üst köşesinde gösterilir.

Pafta revizyon bilgileri pafta başlığının üzerine, aşağıdan yukarına doğru yazılır. Revizyon notlarında şu bilgiler yer alır:

Revizyon sıra numarası

Revizyon açıklaması

Revizyon tarihi

Revizyonu yapanın imzası

- Pafta üzerindeki çizimle ilgili açıklayıcı bilgiler verilecekse, bu bilgiler paftanın sağ tarafına, Başlık + Revizyon notları üzerinde yer alır.
- Planlar paftanın üzerinde aynı bakanış yönünde yer alır.

6. PROJELYE NUMARA VERİLMESİ

Mimar her yaptığı işe ve hazırladığı projeye bir numara vermelidir. Mimarın hazırladığı çizili ve yazılı belgeler ile yazışmalarının aynı işe ait olanları mutlaka o işin / projenin numarasını taşımalıdır.

7. PAFTALARA NUMARA VERİLMESİ

1- Paftalar, ya da diğer çizili ve yazılı belgeler numaralanırken iş aşamaları belirtilmelidir. İş aşamalarının pafta numaralarında kullanılacak kısaltılmış şekilleri şöyledir;

Fikir projesi	:	FP
Ön proje	:	ÖP
Kesin proje	:	KP
Uygulama projesi	:	UP
Sistem detayı	:	SD
İmalat detayı	:	ID
Keşif- Metraj	:	KM
İhale dosyası	:	IH
Mesleki kontrollük	:	MK
Kabul teslim	:	TM

2- Paftalar aşağıdaki şekilde numaralanır:

Fikir projesi iş aş.	:	FP-01, FP-02, ... FP-n
Ön proje iş aş.	:	ÖP-01, ÖP-02, ... ÖP-n
Kesin proje iş aş.	:	KP-01, KP-02, ... KP-n
Uygulama projesi iş aşaması	:	UP-01, UP-02, ... UP-n

Sistem detayları iş aşamasında paftalara numara verilirken "Yapı bölümleri ve yapı elemanlarına göre gruplarına" yapılır ve grup harfi ilave edilir.

SD-A-01, SD-A-02, ..., SD-A-n
SD-B-01, SD-B-02, ..., SD-B-n
SD-Z-01, SD-Z-02, ..., SD-Z-n

İmalat detayları iş aşamasında sistem detaylarındaki prensip uygulanır.

ID-A-01, ID-A-02, ..., ID-A-n
ID-B-01, ID-B-02, ..., ID-B-n
ID-Z-01, ID-Z-02, ..., ID-Z-n

3- Proje aynı ayrı bloklardan oluşuyorsa Blok numarası ya da harfi paftanın adına ve bunun için ayrılmış yere yazılır. Pafta numarasına blok numara ya da harfi verilmez. Bina tek bir blok ise blok numarası ya da harfi verilmez.

DENİZLİ HÜKÜMET KONAĞI BİNASI VE YAKIN ÇEVRESİ DÜZENLEMESİ ULUSAL YARIŞMA SÜRECİ İLE İLGİLİ YAŞANAN TARTIŞMALAR ÜZERİNE

Mimarlar Odası, Denizli Hükmet Konağı Binası ve Yakın Çevresi düzenlemesi ulusal çalışma süreci ile ilgili yaşanan tartışmalar üzerine bir açıklama yapma gereğini duymustur.

Denizli Valiliğinin 2009 yılı yatırım programına alınan hükümet konağının yapılması, planlenen alanın kent merkezinin en önemli parçası olması, bu alanda bulunan tescilli mevcut Hükmet Konağı ve tescilli olmasına rağmen korunması konusunda mutabakat olan diğer bezi Cumhuriyet Dönemi Mimarlığının özgün örnekleleri olan yapıların varlığı ve yine bu alanda yapılacak düzenleme çalışmalarının kent merkezine çok ciddi bir müdahale etmenin geleceğine kuşkusuzdur. Yeterli ve ayrıntılı düzeye etüt edilmesi gereken bu konu, Mimarlar Odası Denizli Şubesi tarafından bu alan özeline düzenlenen bir sempozyum ile değerlendirilmiş ve sonuçlan itibarile bir tartışma süreci başlatılmıştır. Sempozyuma konu ile ilgili farklı üniversitelerden pek çok uzman, Denizli Belediye eski başkanları, sivil toplum kuruluşları temsilcileri, TMMOB'ye bağlı odaların temsilcileri, Sanayi ve Ticaret Odası temsilcileri ve Denizli'nin önemli fikir insanları katkıda bulunmuştur. Bu açıdan, Mimarlar Odası tarafından düzenlenen sempozyum bu konu özeline düzenlenen tek bilimsel çalışma olma özelliğini korumaktadır.

Sempozyum sonucunda yayımlanan Sonuç Bildirgesi, Denizli Valiliği tarafından "kamuoyunun beklettisini karşılamıyor" yargısı ile Denizli Ticaret Odası'nda toplumun çeşitli temsilcilerinin bulunduğu ortamda değerlendirme yapmıştır. Ancak bu değerlendirme, sempozyuma katılmayan kişilerin de içinde olduğu bir grubun "ylemeyeceğini" söylemek suretiyle bir tatsızlık yaşanmıştır. Bilimsel toplantıların sonuçlarının söylemeye tabi olamayacağı aktarılmıştır. Bu durum Valilik ve Mimarlar Odası Denizli Şubesi arasında bir gerilime sebep olmuş birlikte, Mimarlar Odası Denizli Şubesi'nin yapıcı ve iyi niyetli yaklaşımları sonucu yeni bir diyalog ortamı oluşturmuştur. Bu yaklaşımın altındaki temel sebep, Denizli kentinin ihtiyacı olduğuna inandığımız ve israrla savunduğumuz bütüncül planlama yaklaşımının hayatı geprilmesi için bir zemin oluşturmak ve bu planlama fırsatını kaçırmamak anlayışıdır. Bu diyalog süreci bir uzlaşma protokolü ile sonuçlanmış ve protokol çerçevesinde ulusal ölçekte bir.yangmanın hazırlıkları başlamış, juri oluşturma ve şartname çalışması tamamlanmıştır.

Mimarlar Odası'nın bir uzlaşma şartı olarak görüldüğü ve protokole giren "Sempozyum sonuç bildirgesinin şartname eki olması" önerisine karşılık Valilik kendi değerlendirme raporunun da şartname eki olmasını talep etmiştir. Valilik açıklamasının Valiliğin kendi görüş ve düşüncelerini açıklayan bir içeriğe sahip olması beklenirken, Mimarlar Odası'na ve Oda tarafından düzenlenen sempozyuma yönelik ciddi, ağır ve rencide edici ithamların yer aldığı bir metin karışımı çıkmıştır. Denizli Valiliğinin açıklamasını bugüne kadar sürdürilen iyi niyetli diyalog çabalarını zedeleyici bir davranış olarak değerlendiriyoruz. Nitekim sözkonusu rapor, yalnızca Denizli özeline değil, tüm Türkiye mimarlık camiası tarafından da tepki ile karşılanmıştır.

Bu süreçte bazı meslekeşşanlığımızın yaşama alanındaki mevcut yapıların yıkılabileceği ile ilgili görüşlerinin kendilerinin kişisel değerlendirmeleri olduğunu, Mimarlar Odası'nın görüşlerinin Sempozyum Sonuç Bildirgesi'nde yer aldığı hatırlatmak isteriz.

Mimarlar Odası geçmişten beri tüm birimleri ile yasalardan gelen görevi gereği kamuoyunu aydınlatmayı sürdürmektedir. Denizli Valiliğinin Mimarlar Odası'na ve yapılan sempozyumun sonuçlarına karşı tavırlarının bilsimellişle aykırı ve kabul edilemez olduğunu belirtmek durumundayız. Denizli Şubemizin kentin en önemli alanında düzenleme yapmak için açılan bu.yangmanın şartnamesini doğrudan etkileyeceğiz. Daha önce düzenlediği bilimsel etkinliğin sonuçlarının yaşama süreçlerine yansımalarını gözetmesi en doğal görevidir.

Yangına süreçlerinde jürinin bağımsız karar verebilirliği üzerine bir tartışma başlatılmasının jürinin çalışmalarını olumsuz etkileyeceğiz düşünülmeli ve bu konuya özen göstermenin öncelikle yanıtının kurumların görevi olduğu unutulmamalıdır.

Denizli Valiliği başta olmak üzere ilgili tüm tarafının bu hassasiyeti göstermelerinin yanıtını olumsuz etkileyebilecek tartışmaların sonlandırılmasını umuyoruz. Valiliğin açıklamasıyla birlikte sürecin geleceğine yönelik ciddi endişelerimiz olmasına rağmen, Denizli ve geleceğin açısından bu yangmanın kurumlar arasında işbirliği ve uzlaşma süreçleri sürdürülerek tamamlanmasına önem veriyoruz. Yangmanın sağlıkli biçimde sonuçlanması, her şeyden önce Denizli kentinin yanına olacağının hatırlatmak istiyoruz.

1999 DEPREMLERİNİN ONUNCU YILINDA, BİZ DEĞİL, DOĞA KONUŞUYOR VE UYARIYOR!...

Ne yazık ki 21. yüzyılda, insanoğlunun teknolojik gelişmesine övgüler sunduğumuz günümüz koşullarında, gelişmiş büyük kentlerimizde bile, sel, deprem, heyelan, hortum, kuraklık gibi doğa olayları hâlâ afete dönüştürmektedir.

Yakın bir zamanda İstanbul, İzmir, Adana gibi büyük kentlerimizde yaşanan sellere, daha sonra Karadeniz illerinde Ordu, Bartın, Rize, Artvin ve Giresun'da da bir felakete dönüşmüştür.

Bu felaketin nedeni, her zaman söyledığımız gibi yapılaşma, ulaşım ve yaşam alanlarımızın yer seçimlerine ilişkin yanlışlardır ve bu yanlışlan doğuran ranta dayalı kararlarıdır.

Giresun'da Karadeniz Sahil Yolu'nun yer seçiminden projesine kadar yanlış olduğu, yaganan sel felaketi ile gözler önüne serilmiştir. Denizden korumak amacıyla yükseltilecek yapılan Sahil Yolu, yerleşim alanları ile deniz arasında bir set oluşturarak, yerleşim bölgesini adeta bir havuz haline getirmiştir. Çukurda kalen yerleşim alanının dolu bir havuza dönüşmemesi için su tahliyesi, drenaj, menfez kapasitesi vb. yeterli altyapı öncemi alınmadığı ortadadır.

Dere yataklannın yaşasına da yapılaşmaya ağlamış olması ise, rant kayıklarına yenilmişliği, planlılığı veya imar aflatı hatırlatıyor. Dere yataklannın islah edilmemesi ve bu nedenle bazı okulların ve Giresun Devlet Hastanesi'nin bazı bölümlerinin sel suları ile zarar görmesi, afetlerde ayakta durması gereken kamu yapılarının fizik durumunun ve yer seçimlerinin hâlâ sorulmuş olduğunu göstermektedir.

Artvin'de de dere yatağındaki yapılaşmanın yanlışlığı gözler önüne serilirken, deredeki su miktarının kontrol altına alınmak için yapılan su bantlarının, malzemesinde, iççiliğinde ve denetiminde sorunlar olduğu da bantların yıkılması ile ortaya çıkmıştır. DSİ tarafından bu bantların inşası için yapılan ihalede ise, kalite ve yeterlilik yerine düşük maliyet unsurunun tercih edildiği anlaşılmaktadır.

Göründüğü ve yaşadığı gibi kentlerimiz afetler bekmeden hâlâ risk altındadır.

Plansız kentleşme, göçler, kaçak yapılaşma, denetimsizlik, riskli-yaşaklı alanlarda yapılaşmalar gibi başlica imar faaliyetlerine yönelik sorunların yanı sıra; riskdere karşı önlem alınmaması, afete yönelik hazırlıkları yapımaması, yeterli bütçe ve teknik donanım sağlanmaması, toplumsal bilincin olumluşmaması vb. birçok neden afet risklerini artırmaktadır.

Büyük kent-küçük kent, kırsal ya da şehir veya metropol... Ayrılmakasın, felaketin nedeni hep aynıdır ve bu nedenle de sonuçlan da hep aynı olmaktadır. Sonuçta, tüm kent, tüm yaşam etkilenmektedir ve sorun kesinlikle tek yapı ölçünde değil, imar ile ilgili temel yaklaşımında, yanı zihiyyettedir.

Sağlıklı yaşam alanlarımız için, planlama kararlarından başlayan tasarım, uygulama, denetim ve kullanım süreçlerinden oluşan "yapı ürettim süreci"ne ilişkin bütünsel bir sistemiz hâlâ bulunmamaktadır ve bunun nedeni mevcut -iktidarlar dejise de hiç değişim - imar politikalardır.

Biz istemese de yer kabuğu yapısını değiştirecek, yaşam kaynağımız olan iklimsel yağışlar gibi doğal olan olaylar ile doğa, zaman zaman dingin, ama bazen de öfkeli konuşmalar yapacak; biz hatırlamak istemese de kendisini hatırlatacaktır. Önemli olan doğa olaylarını "afete" dönüştürmemektr. Çabamızı, umutmacı yerine; akıl, mantık, bilimle buluşmaya önemlemek için neyi bekliyoruz? Birbirimize buluşturmaya yönelik, "zihniyeti değiştirmek" için örgütlenmek gerçekten çok mu zordur?

Sağlıklı ve güvenli yaşam çevreleri oluşturmak için bütün doğal ve doğal olmayan etkenleri göze almak, bu konuda anayasal bir görevi bulunan kamu yönetimi ile bu uygulamaların filen yürüten yerel yönetmimlerin asıl görevidir. Bu görevi hatırlatmak da ilgili toplumsal kesimler olarak bizi bir görevdir.

Geçen yıl 17 Ağustos'ta "Sözün bittiği yerde artık susmak ve tüm meslek disiplinlerinin ve halkın katılımı ile harekete geçmek gerekiyor..." demiştik.

Bu nedenle bir kez daha diyoruz ki, kamu yönetiminden, birey ve toplum olarak sağlıklı ve güvenli bir yaşam hakkımızı talep etmek, kent, kültür, demokrasi ve mimari politikası için gereklidir. Afetler politikasının da temelini oluşturmak için gereklidir.

Bu anlamda, yaşanan afetlerin son olması için daha fazla göç olmadan, bir an önce çağdaş planlama ilkelerine uygun, afete duyarlı bir yapılaşma politikasını hayata geçirme ve gereken mevzuat düzenlemelerini bir an önce gerçekleştirmek yasaşılıkla taleplerimizde yönelik olarak, aynı şeyleri bir kez daha yaşamamak için tüm toplumsal güçleri ortak bir süreci örgütlemeye, 1999 Depremlerinin 10. yılında, sözün tükendiği yerde, doğanın uyandırmasını ciddiye almayı ve söylemin/eylemiğini yeniden üretmeye çağrıyoruz.

YARGI, SİYASAL İKTİDARA KALKINMA AJANSLARI KONUSUNDAYA "DUR" DEDİ

Danıştay, TMMOB tarafından yapılan başvuru ile Kalkınma Ajanslarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında toplam 35 maddelik Yönetmeliğin 17 maddesini iptal etti.

Bu iptal kararının anlamı, Bakanlar Kurulu'nun İki Kuruluş Kararnamesi ile kurduğu 24 ajansın Kalkınma ve Yönetim Kurulu kararlarının ve işlemlerinin hukuka aykırı hale geldiğidir.

Kalkınma ve Yönetim Kurulu'nun karar alma, çalışma, yönetim usul ve esaslarının yönetmeliğe belirlenmemeyeceği yönünde verilen iptal karar, bugüne kadar alınmış ve yürürlüğe konulmuş ajans işlemlerinin hukuka aykırı olduğunu da karandır.

Bu nedenle, Bakanlar Kurulu'ca yayımlanan "Bazı Düzey 2 Bölgelerinde Kalkınma Ajanslarının Kurulması Hakkında Karar"nın iptal edilerek bugüne kadar kurulan 24 ajansın ortadan kaldırılması gerekmektedir.

Bakanlar Kurulu'nun 10 Kasım 2008 ve 25 Temmuz 2009 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile kurduğu ajanslarının tüm işlemleri hukuka aykırı olduğundan, tüm karar ve işlemlerin sonuçlarıyla birlikte ortadan kaldırılması gerekmektedir.

TMMOB, siyasal iktidann yasa ile ülkeyi 26 ekonomik bölgeye ayırdığı "kalkınma modeli"nin bir iflasın başlangıcı olduğunu bugüne kadar hep dile getirdi. Çünkü, kentlerde yaratılacak rant alanlarının uluslararası tekelci sermayeye sunulacağı ve ajansların sadece bunlar için çalışacağına, asla halkın ve bölgelerin yararına olmadığını, olamayacağını biz biliyoruz. Siyasal iktidar da geç olmadan bunu algılamalı ve yaptığı yanlıştan dönmelidir.

Sanayi devrimini tamamlamış Avrupa ülkelerinin, ekonomik büyümeye rekabeti esas alan ve kendi krizini aşmak için kurduğu ve teşvik ettiği ajans modeli bugün her yerde iflas etmiştir. Küresel kriz kapsamında merkezi müdahaleye yönelik bir Avrupa varken, iflas etmiş modele dayalı bir bölgelik kalkınmanın ülkemize uyarlanmasından olumlu sonuç alınamayacağı açıktr. Modelin ülkemize uyarlanmasında kan uygulamalı bir yana, Bakanlar Kurulu'nun oluşturduğu bilesenlerin birlikteyle sürdürülebilir bir kalkınmanın olanak sağlığı olduğu açıktr. Bu konu neden hala anlaşılamamaktadır?

Bir kez daha söylüyoruz: Bakanlar Kurulu'nun oluşturduğu ajans modeli, küresel krize neden olan tekelci sermayeye kamu kaynaklarının teslim edilmesinden başka bir anlama gelmemektedir. Bunu görmek için, Başbakanlık Yatırım Destek ve Yatırım Ajansı toplantısına katılan uluslararası şirketlerin tablosuna bakmak bile yeterlidir.

Özetle, kurulmak istenen ajanslar, AB modeli görünümünde DB ve IMF projesidir. Siyasal iktidara çağrılmış, yargı "dur" demişken durmanızdır. Aksi halde, sonuçlan ağır olan bu projenin de altında kalacaksınız.

Herkes bilsin: TMMOB, sonuna kadar bu işin peşini bırakmayacaktır.

BASIN DUYURUSU

Siyasi iktidar bir kez daha Eğitimin Birliği Yasası'nı hedef alıyor. YÖK Başkanı, basına yaptığı açıklamalarda, üniversitede girişte, meslek okullarına uygulanan katsayının kaldırılabileceğini açıklayarak siyasi iktidara bağlılığını tazelemiştir.

AKP iktidan, bunu daha önce de denemiş, ancak üniversitelerden gelen tepki ve Cumhurbaşkanının veto ile gerçekleştirememiştir.

Amaçın, meslek teknik okulları mezunlarına üniversiteye girişte imkan sağlamak olmadığı açıktır. Tersine, bunlar gereklilik yapılarak, bugüne kadar, dini siyasete alet etmek isteyen iktidarlarca gereğinden çok fazla sayıda alınmış olan, bilim ve bilişsel eğitim ile içeriğ ve yöntem açısından tabanı zıt İmam Hatip Okullarının orta öğretimin yerine geçirilmek istenmektedir.

YÖK Başkanının sabır aralarından niyet gerekte orta öğretimin imam hatipleştirilmesi girişimlerinin yinelenen adımlarıdır. Bu şekilde Eğitimin Birliği Yasası çiğnenmek ve ülkemizde iki başlı eğitimin önu sonuna kader açılmak istenmektedir. Hem de, Türkiye'de bilimsel etkinliği temsil eden yüksek öğretimle ilgili bir kuruluşun başkanı tarafından.

Bu konudaki tepkilerin, siyasi iktidarca, İmam Hatip Okulu mezunlarına yönelik bir tepki: İmiş gibi yanaşılacığı ve gösterileceği ve bu okul mezunlarının mağduriyetlerinin dile getirileceği çok açıkır.

Oysa, İmam Hatip Okulları mezunlarının mağduriyetlerinin sorumluları, gençlerimize İmam Hatip Okullarından ve tarikat benzeri yurtlardan başka bir seçenek sunmayan, dini siyasete alet ederek gereğinden fazla İmam Hatip Okulu açan siyasi iktidarlardır.

İmam Hatip Okullarının genel kuruluş felsefesi ve içeriği dikkate alındığında, bu okullarda genel lise eğitimin verilmeye çalışılmasının ve her iki eğitimin uzlaştırılmaya çalışılmasının arasındaki siyasi niyet anlamak zor değildir. Yeni düzenlemelerle çekici hale getirmek bir yana, İmam Hatip Okulları tümüyle kapatılmalı, öğrencileri farklı eğitimlerinden geçinerek genel lise eğitimi'ne yönendirilmeli, Eğitimin Birliği Yasasının gereği yerine getirilmelidir. Din elemanı yetiştirilmesi ise tümüyle üniversite düzeyinde İlahiyat Fakültelerine bırakılmalıdır.

Üniversite eğitimi temsil eden, YÖK Başkanı, Türkiye'de orta öğretimin imam hatipleştirilmesine yol açacak bu adımlardan uzak durmalı ve eğer yeni projeler geliştirmek istiyorsa, çabalarını Milli Eğitim Bakanlığı ile birlikte, iflas ettiği son üniversite sınavları sonuçları ile bir kez daha tescidin orta eğitim sisteminin iyileştirilmesine harcamalıdır. Ülkemizin çağdaş dünyada yer edinebilmesi ancak bu şekilde gerçekleştirilebilir.

Mimar Kemalettin Üzerine Mimarlar Odası Yayınları'ndan Üç Kitap

İmparatorlukta Cumhuriyette
Mimar Kemalettin 1870-1927

Mimar Kemalettin ve Çağ
Mimarlık / Toplumsal Yaşam /
Politika

İstanbul Vakıflar Bölge Müdürlüğü
Mimar Kemaliddin Proje
Kataloğu

Yıldırım Yayıncı,
Haziran 2009, Mimarlar Odası
ve Vakıflar Genel Müdürlüğü
ortak yayını, Ankara; 600 sayfa.

Editor: Ali Cengizkan,
Haziran 2009, Mimarlar Odası
ve Vakıflar Genel Müdürlüğü
ortak yayını, Ankara; 250 sayfa.

Editor: Alife Batur, Hayriye
2008, Mimarlar Odası ve
Vakıflar Genel Müdürlüğü ortak
yayını, Ankara; 350 sayfa.

Anma Programı Komitesi:
Günkut Akin, Alife Batur, Ali
Cengizkan, N. Müge Cengizkan,
A. Deniz Inan, Bülgend Tuna,
Yıldırım Yavuz

Program Yöneticileri:
A. Deniz Inan,
N. Müge Cengizkan

Sergi Yürütücsü:
Alife Batur

Sempozyum Yürütücsü:
Ali Cengizkan

Sempozyum Bilim Komitesi:
Günkut Akin, Alife Batur, Ali
Cengizkan, Bülgend Tuna,
Yıldırım Yavuz

Fotoğraflar:
Cemal Emeden

Program ortağı:
TC Başbakanlık Vakıflar
Genel Müdürlüğü

Bilgi için:
Mimar Kemalettin ve Anma
Programı hakkında ayrıntılı
bilgiye ulaşmak için
<http://www.mva.org.tr/anmapr>
e-posta adresini ziyaret
edebilirsiniz.

Mimarlar Odası, Türkiye'nin mimarlık kültüründe katkıda bulunmuş ve bugün hayatı olmayan mimar(aların) anısını yaşatmak üzere, 2006 yılında bir Anma Programı'ni kurumsallaştırmannı ilk adımlarını atmıştır. Sergisi Kurslular bu program için Mimar Kemalettin'i seçmiş ve bu seçim mimarlık kamuoyuna duyurulmuştur.

Mimarlar Odası'na bu doğrultuda olusturduğu ve Günkut Akin, Alife Batur, Ali Cengizkan, Bülgend Tuna, Yıldırım Yavuz'dan oluşan Anma Programı Komitesi, Mimar Kemalettin'i ve Dönemini Anlamak / Mimar Kemalettin'i Anmak çabası içerisinde, 2006-2008 tarihleri arasında yerine getirmek üzere yürütülen program kapsamında:

- Mimarın yaşamı ve yapıtları üzerine kapsamlı bir kitap;
- Buna paralel olarak mimarın tüm çalışmalarını içeren retrospektif bir sergi;
- Mimar Kemalettin ve çağının tartışacağı bir sempozyum ile mimar üzerine bildirimlerimiz hem tazelemesi, hem de yeni bilgi kaynakları açılması ve sempozyumda sunulan bildiriler kitabı olarak yayımlanması;
- Mimarın yaşamı ve yaratışı ziyaretmak üzere, uluslararası mimarlık kamuoyu ile de paylaşılmaması için çift dilli bir belgesel bir film hazırlanması;
- Mimar Kemalettin'inde bulunan özgün çizimlerin eksiksiz envanterinin çıkarılarak sayısal ortama aktarılması, dijital arşivin oluşturulması ve bu belgelerin bir arşiv kataloğu olarak yayımlanması;
- Başta İstanbul ve Ankara olmak üzere Mimar Kemalettin'in eserlerinin bulunduğu kentlerdeki yapıları biraraya getiren bir mimarlık rehberinin hazırlanması;
- Mimarın mezarının restorasyonu ve bakımının yapılması;
- Projeleri gerçekleştirilmiş.

Bu kapsamda Mimarlar Odası, Vakıflar Genel Müdürlüğü ortaklığıyla Anma Programı kapsamında hazırladığı üç kitap Ağustos 2009'da yayılmıştır.

Mimarlık Camiası Bir Büyügünü Daha Yitirdi

Mualla Eyüboğlu Aramızdan Ayrıldı

Mualla Eyüboğlu Anhegger

Türkiye'nin ilk kadın mimarlarından olan Mualla Eyüboğlu 15 Ağustos 2009'da aramızdan ayrıldı. Güzel Sanatlar Akademisi'nden mezun olduğu 1942 yılından itibaren ağabeyi Sabahattin Eyüboğlu ve İsmail Hakkı Tonguç başta olmak üzere, Koy Enstitüler programında görev alan öncü isimlerle birlikte, Koy Enstitüsü'nde mimar, inşaat sorumlusu, öğretmen olarak çalıştı. Cumhuriyet aydınlanmasıının en önemli kimliklerinden biri olarak da tanınan Mualla Eyüboğlu, ülkemizin kültür mirasının korunması alanında olduğu kadar Koy Enstitülerinin kurulması ve yürütülmesinde de büyük pay sahibiydi. Anadolu'nun her köşesini dolaşan Ortaklar Koy Enstitüsünü yaparken zehirli sıtmaya yakalanan Mualla Eyüboğlu özellikle Koy Enstitülerinde gerçekleştirildikleri ve restorasyon çalışmalarıyle gelecek kuşaklara önemli yapıtlar bıraktı. Koy Enstitülerinin kurulması ve geliştirilmesi için Anadolu'nun 21 köyünde çalışan Eyüboğlu, Hasanoğlu Yüksek Koy Enstitüsü'ndeki müzik okulunu ve hamamı projelendirmiş ve yapımında bulunmuştur. İnançlı Cumhuriyet ayını yaşamını, 1947 yılından itibaren meslekî hayatı boyunca arkeolojik kazılarda, koruma kurularında, tarihi anıtların onanımlarında oluşturduğu büyük ve saygın birikim ile sürdürdü. Özellikle Topkapı Sarayı'nda 1959-71 yılları arasında süren ve yapım uygulaması bittiğinden sonra da belgeleme ve yayın-tanıtım çalışmalarıyla devam eden restorasyonu üstlendi. Bütün bu çalışmalardan uzun, renkli ve verimli bir meslek ve kültür yaşamı boyunca kendisine kazandırdığı anıtsal kimlik nedeniyle 2008 yılında Ulusal Mimarlık Ödüllerinde Mimarlığa Katkı Dalı "Seçici Kurul Özel Odülü"nü almıştı.

Aynı zamanda Bedri Rahmi Eyüboğlu ve Sabahattin Eyüboğlu'nun kız kardeşi olan Mualla Eyüboğlu Anhegger'i uğurlarken, hepimizin onun yaşamından, mimarlıkla toplumu birarada kuşaklaşmasından öğreneceğim çok seyvar.

"Koy Enstitülerinden adımıza komüniste çıktılar. Mevlevi şeyhleriyle dostluğumuzdan dolayı gericiye. Her boyaya boyandık anlayacağın. Hepsine de gülüp geçtik. Sabahattin Ağabeyimin dediği gibi, bizden memleketi sevmek... Gerisi boş..." Mualla Eyüboğlu Anhegger

Fotoğraf: Mimarlık Ödüllerinde Mualla Eyüboğlu Anhegger

"Türkiye aşığı mimar'dı...

1960'larından 70'lere akan yıllarda "Akademî"de mimarlık öğrencisiyken özelleştirme resim ve heykel bölümlerindeki o unutulmaz "usta-çırak" eğitimi de katıldık.

Büyük ustası Bedri Rahmi Eyüboğlu, sadece resimde değil, "yaşama daır" ne versa tümünde hocamız olmuştu. Örneğin Karadeniz yayaları için söylediğim "zindan yesili", sadece bir rengi değil, "zorlu" ve "kahve" bir yaşamı da tanımlardı... Bu nedenle "Bedros"'un atölyesi diyebilim ki "kantin'den sonra en çok müdafavim olduğumuz mekânlı..."

Bedros'un ve Sabahattin Eyüboğlu'nun kardeşleri mimar Mualla Hanım'da 70'lerin o umut, coşku ve "yurtsverlik" duygulanın doruğa çıktığı bir dönemde tanımıştım.

Tıpkı ağabeyleri, hatta Cumhuriyeti kuran kadrolar arasındaki aile büyükleri gibi, her yönüyle "Türkiye aşığı" olmanın simgesi gibiydi. Bir ressamın Anadolu renklerine, motiflerine, uygurık simgelerine bağlanması olağında ama bir mimarın aynı değerlen adeta "sevdalanmış" olarak kuşaklaşması kadar anlamlı ne olabilirdi?

Nitekim mimarlık öğrencisiyken etkilendığım bu gözleminim, yıllar sonraki bir ziyarette doruğa çıkmıştı.

90'lerde, Galata'daki asırlık Doğan Apartmanı'ndaki o eski benzeri olmayan "Anadolu Müzesi" dairesinde, şimdiki ismi adı "MIV" olan "Mimarlık Vakfı"nın ilk kuruluş toplantısını açmıştım. O gün sadece meslektaşlarının değil, "ülkeyi seven mimarlar" da ev sahipliği yaptığı soylemesini unutmam mümkün mődür?

"Mimarlıkla ülkesini seven" olmak, Mualla Eyüboğlu'nun tüm mimarlarıma kuşaktan kuşaga tenha mirasıdır; işkâl içinde yatsın..."

Oktay Ekinci, Gazeteci, mimar

Mualla Eyüboğlu Anhegger, dünyadan en sevencen, en sıcak en bilge görünügü insanlarından biriydi. İyi bir mimar olmasının yanı sıra çok güzel türkçe söyleyen ve bütün o Eyüboğlu ailesinin cömertliğiyle dostları ağırlayan ve bildiği bütün güzellikleri onlara cömertçe paylaşan bir insandı.

Cevat Çapan, Şair, çevirmen, araştırmacı

1923 Aydınlanma devrimi, eğitim işiği, Cumhuriyetin ve Koy Enstitülerinin ilk mimarlarından, Bedri Rahmi ile Sabahattin Eyüboğlu'nun kız kardeşi, sevgin öğretmeni Sayın Mualla Eyüboğlu'nu kaybetmemenin derin acısı içindeyiz. Yeni Kuşak Koy Enstitüler ve tüm subeler olarak, Koy Enstitüsü alesine, sevenlerine ve Cumhuriyetimizin aydınlatıcı insanların bagi sağ olsun diyoruz.

Ali Ekber Ataş, Yeni Kuşak Koy Enstitüler Kartal Şb. Sekreteri

Türkiye aydınlanmasının önemli katkıları sağlamış değerli bir insandı. O, öğrencilerinin dediklerine göre, öğrencilerle sabahdan akşamaya kadar beraber olan, onlara bilgilerini aktaran, cana yakın, sevencen biriydi. Koy Enstitülerine gönül veren yurttanımıza başsağlığı diliyorum.

Erdal Atıcı, Koy Enstitüler ve Çağdaş Eğitim Vakfı Başkanı

Türkiye'nin ilk kadın mimarı ve aynı zamanda Aydin Ortaklar Koy Enstitüsü'nün mimarydi. Mualla Eyüboğlu, getiği her yerde Koy Enstitülerinin sadece günün değil, geleceğin de çok dinamik çağdaş bir eğitim projesi olduğunu sürekli belirtmişti. Bunalardan biri de tabii ki öğretmen yetiştiren bu kurumların karma eğitim vermesiydi. Bu konunun altını da tüplü Türkmen Saylan gibi sürekli çizmiştir.

Oğuz Makal, Sinemacı

Kültürel bakımdan üst düzey bir allenin ferdiydi. Bir süre Anadolu'da Koy Enstitülerinde çalışıyordu, rahatsızlanınca İstanbul'a döndü. Çalıştığı konular daha çok restorasyon konuları, Rumeli Hisarı restorasyonunda ve daha sonra uzun yıllar Topkapı Sarayı restorasyonu olarak çalıştı. Bir kültür insanıydı.

Doğan Hasol, Mimar

Sabahattin ve Bedri'den sonra en yakınımdı. Topkapı Sarayı'nda onamlar yaptı; özellikle Hanem dairesi hakkında aydınlatıcı bilgi. Her gün önemli yakınlarını yitirmekten yoruldum.

Cengiz Bektaş, Mimar, şair

Erenburg Borası, İsrail
27. Ünlüresme: Nâmidin Hoca Kâmidür'ün gizli

15.07.2009 İLE 15.08.2009 TARİHLERİ ARASI MESLEKİ DENETİMİ GELEN PROJELERİN BELEDİYELERE GÖRE DAĞILIMI												
ALTINDAĞ	CANKAYA	CÜBUK	ETMESUDU	GÖLBASI	KADAN	KEÇİOREN	MAMAK	FOLATLI	SINCAN	YENİMAHALLE	DİĞER	TOPLAM
30	41	20	50	4	11	80	41	21	3	40	12	378

15.07.2009/15.08.2009 TARİHLERİ ARASI GELİR - GÖDƏR DURUMUDUR		
Kayıt Odaklı	611,00	
Üye odaklı	38.532,00	
Meslekî denetim	107.891,00	
Büro gülle		
S.İ.Y.B.	2.466,00	
Erbaa Bütçesi	3.125,00	
Mülkemis işe		
Harmet	1.344,00	
Vayon	34,00	
Bütçeye MÜŞK.		
Gelirler Toplamı	200.928,88	
İnventar yedekleri		
Kasalar		
Konferans ve seminerler		
Kurullar		
Kurumlar		
Personel İşbirliği/İşbirliği		
Personel Seçge Güvencesi		
Personel Seçge Yararları		
Personel Tercihler		
İSGM		
Müşk/İşbirliği		
Harmet hizmeti		
Personel Yararları		
Dönüşlü bankaların arzusu		
PTT		
Kırmızı		
Vayon Satın Alımı		
Birim Kaptı		
Harcamalar		
Birim işçiler		
Hukuki görevler		
Vayon giderleri		
Düzenleme		
Dönüşlü Alıcıları		
Giderler Toplamı	146.617,00	
Kasa (15.08.2009)	978,80	Merkad Borçları (15.08.2009)
Banksa/YTL ve DÖVİZde (EDK)	188.286,99	Phassa Borçları (15.08.2009)
Hizır degerler/Kredi Kartları	159.903,32	Toplam
Aitbilmemişden Alacaklar	335.806,00	169.086,40
		BORÇ ALACAK FARKI
		513.273,77
Toplam	683.263,17	GELİR-GÖDƏR FARKI
		54.311,02